

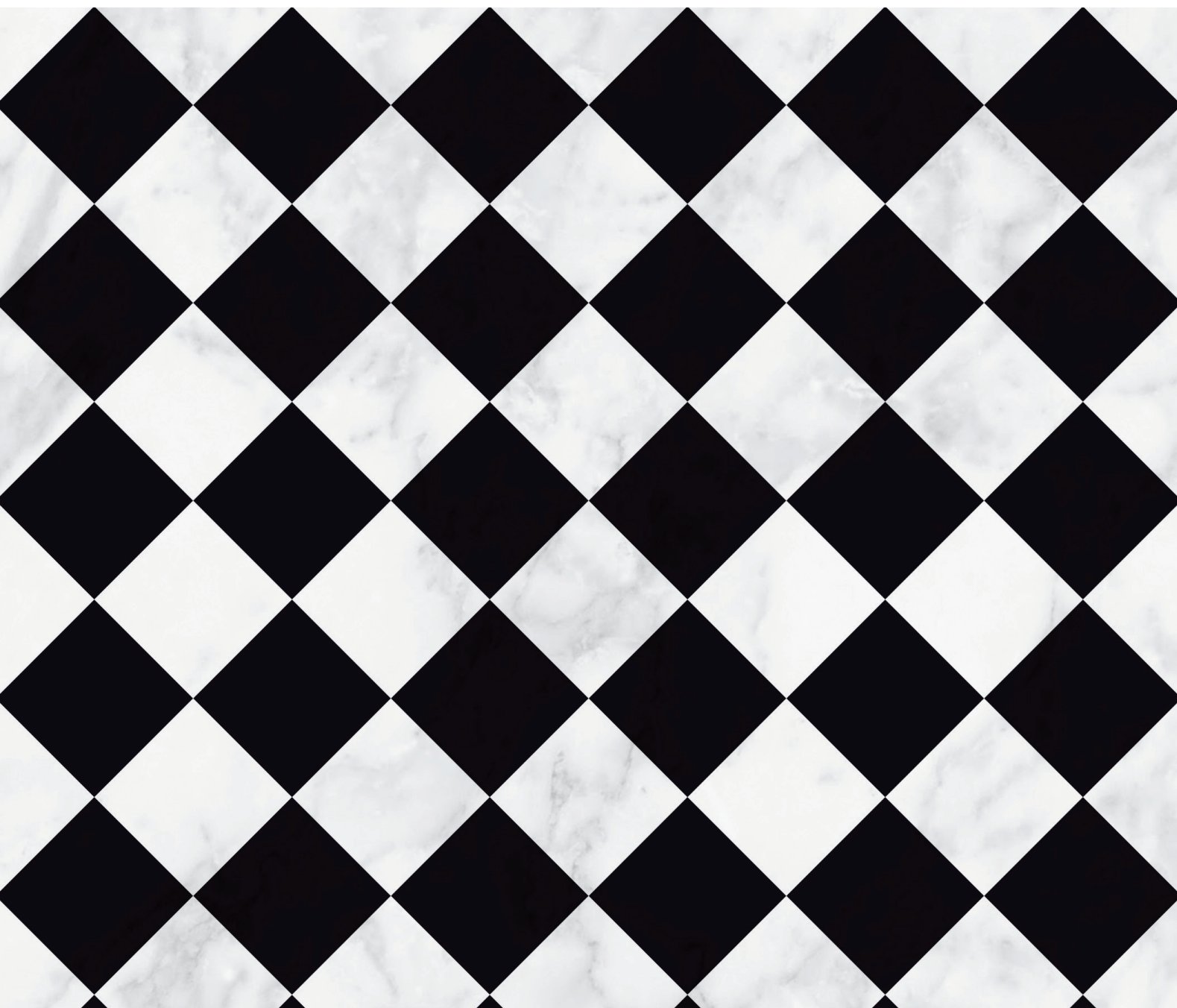

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOACIA DE BARCELONA

INAUGUREM LA BIBLIOTECA

Núm. 310 · FEBRER/MARÇ 2017
WWW.ICAB.CAT

Un mundo de posibilidades

¿Un problema? 1.000 soluciones

Cronus Jurídico 4+

Base de Datos General

4 potentes bases de datos: Jurisprudencia, Doctrina y Consultas, Formularios y Legislación, con el Plus de conexión a Biblioteca On·Line, Revistas Digitales y Utilidades.

Soluciones en 10,5 segundos

TOP Jurídico +

21 especialistas a su servicio

Bases de Datos de Jurisprudencia, Doctrina y Consultas, Formularios, Legislación. Con el Plus de Biblioteca On·Line, Revistas Digitales y Utilidades.

Toda la experiencia en 10,5 segundos

Revistas Digitales

Actualidad, Análisis y Opinión

Biblioteca On·Line

Monografías y Ediciones Digitales

Utilidades

Herramientas e Información

Servicio de Consultas

Respuestas Personalizadas

Aula Jurídica

Formación On·Line y Presencial

Tienda On·Line

24 horas al día. 365 días al año

ESTRENEM BIBLIOTECA

J. Oriol Rusca i Nadal,
Degà de l'Il·lustre Col·legi
de l'Advocacia de Barcelona

Els col·legiats i col·legiades de l'ICAB gaudim d'una Biblioteca totalment renovada. Tot i que oficialment va reobrir les seves portes al públic, a finals de desembre, va ser el passat 8 de febrer quan es va realitzar la seva inauguració oficial. Un acte que va comptar amb l'assistència del conseller de Justícia, Carles Mundó, el conseller de Cultura, Santi Vila, la presidenta de la diputació de Barcelona, Mercè Conesa, el gerent de Biblioteques de Barcelona, Ramon Bosch, la diputada de la Junta de Govern responsable de la Biblioteca de l'ICAB, Elena Moreno, altres diputats de Junta, degans emèrits i caps de diferents editorials jurídiques.

El Palauet Casades ha estat sotmès durant sis mesos a les obres d'adequació a la normativa contra incendis i de millora energètica, per tal de millorar la seguretat de tot l'edifici, de les persones que hi treballen i de l'important patrimoni cultural de què disposem a la Biblioteca i resta de dependències del Palauet Casades.

S'han fet operacions d'ignifugat de bigues i pilars de la Sala d'Actes i de la Biblioteca, amb la instal·lació de portes tallafoc mòbils i metàl·liques. Pel que fa a les portes de fusta amb valor patrimonial, s'han adequat perquè tinguin les mateixes propietats i resistència als incendis mantenint-ne l'estètica. També s'hi han col·locat nous detectors de fums, mànegues, gas, extintors i altres sistemes per avalar la seguretat en cas d'alguna incidència.

Igualment, s'han dut a terme actuacions per la millora i el confort climàtic i sonor, amb la instal·lació de climatització tant al Pati de Columnes com a la Sala de Lectura. També s'han fet reformes per insonoritzar els espais propers a la Biblioteca, que han requerit canvis pertinents per adequar el comportament tèrmic amb l'arranjament total de la coberta i un doble vidre a totes les finestres.

També s'han realitzat canvis estètics i d'ampliació de la Biblioteca. Així, per exemple, s'ha guanyat l'espai de l'avantsala, on trobareu la recepció i el control d'accés. En entrar a la Sala de Lectura notareu més llum, gràcies al canvi a la tecnologia de leds que facilita la lectura i l'estudi, un nou paviment, format per peces de marbre de color blanc i negre (que signifiquen la saviesa i la intel·ligència), i la restauració dels mobles originals. Passada la Sala de Lectura, al lloc habitual, trobareu el Taulell d'Informació on el personal bibliotecari us resoldrà qualsevol dubte.

Després de totes aquestes innovacions al Palauet Casades, la Biblioteca 'de sempre' ja torna a estar al 100% a disposició de tots vosaltres. La finalitat és oferir el mateix servei amb les millors condicions per a l'advocacia barcelonina.

Gaudiu-la!!

ROLEX

GMT-MASTER II

Diseñado en 1955 para los pilotos comerciales. Indica simultáneamente la hora en dos husos horarios, la elección perfecta para quienes recorren el mundo con estilo y elegancia. No solo marca el tiempo. Marca su época.

GR

BARCELONA
DIAGONAL 538

OYSTER PERPETUAL GMT-MASTER II
EN ORO BLANCO DE 18 QUILATES

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Nº 310 | Febrer/Març 2017 | Continguts

ACTUALITAT	
08 Novetats legislatives	12 Resenyes jurisprudencials
10 Ampliació de la legislació	
EL TJUE ABRE NUEVOS INTERROGANTES 14	REESTRENEM BIBLIOTECA 22
ENTRA EN VIGOR LA LLEI 4/2016 16	SANT RAIMON DE PENYAFORT 2017 26
PREVENCIÓN Y LUCHA CONTRA LA VIOLENCIA DE LA MUJER EN EL CONVENIO DE ESTANBUL 20	EL COL·LEGI ES MOU 38
ÉS NECESSÀRIA LA REFORMA CONSTITUCIONAL? 50	ENTREVISTA A... Entrevista a Dolors Montserrat, Ministra de Sanitat, Serveis i Igualtat 60
CONVENIÈNCIA DE LA REFORMA CONSTITUCIONAL 52	FUNCIONS COL·LEGIALS 44
LA REVISTA JURÍDICA DE CATALUNYA 54	ENTRE NOSALTRES 66
UN NOU SISTEMA DE PATENTS 56	SECCIONS
RECUPERACIÓ DE LA PLUSVÀLUA MUNICIPAL 58	70 D'un cop d'ull 74 Biblioteca 80 Anuncis

En portada: Detall del nou paviment de la Biblioteca del Col·legi, format per peces de marbre de color blanc i negre.

MÓN JURÍDIC

MónJurídic és una publicació editada per l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona amb la finalitat de ser l'òrgan informatiu i d'expressió dels seus col·legiats/des.

Edita

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca 283, 08037 Barcelona
www.icab.cat / icab@icab.cat

Consell Assessor

M. Dolores Azcárraga Rios, *Dret Tributari*
Lluís Batlló Buxó-Dulce, *Dret Penal*
Rafael Espino Rierola, *Dret Mercantil*
Lara Foncillas Miralbes, *Propietat industrial i intel·lectual*
Núria Mallandrich Miret, *Dret Processal*
Marc Rius Calaveras, *Dret de noves tecnologies*
Jesús Sánchez García, *Dret Processal*
Aurora Sanz Tomas, *Dret Laboral*
Sílvia Solé López, *Dret Laboral*
Paola Tamborero Font, *Dret de família*
Luis Vallverdú Borrás, *Dret Administratiu*

Directora

Blanca de Olivar Oliver, *Dret Penal*

Directora de Comunicació

Clara Llensa

Coordinació Món Jurídic

Isabel Viola Demestre

Gabinet de Premsa

Roser Ripoll Alcon

Composició

Albert Muñoz Thuile

Món Jurídic

Telèfon: 934 961 880
e-mail: monjuridic@icab.cat
anuncis: monjuridicanuncis@icab.cat

Han col·laborat en aquest número

Eliseo Aja, Santiago Barba Cuscó, Juanjo Climent,
M. Auxiliadora Díaz Velázquez, Isidor Garcia,
Eugeni Gay Montalvo, Francisco González de Audicana
Zorraquino, Tomàs Gui i Mori, Javier Lajara Fernández,
Juan Ignacio Soto Valle i Joan Salvà Ferrer.

Fotografia

Albert Muñoz

Disseny

Laia Guarro i Nomad Studio

Impressió

Litografies Rosés

Publicitat

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca, 283, 08037 Barcelona
Telèfon: 934 961 880
e-mail: marketing@icab.cat

Dipòsit legal

B-16.273-83

ISSN

1135-9196

Les opinions recollides en els textos publicats a Món Jurídic pertanyen exclusivament als seus autors. L'opinió oficial del Col·legi l'expressa la Junta com a òrgan de govern de la institució.

Quina jubilació vols?

Depèn de tu.

COMPROVA EL QUE POT CRÉIXER LA TEVA JUBILACIÓ PER AUGMENTAR...

	100 € ¹	150 € ¹	200 € ¹
EDAT	CAPITAL ADDICIONAL ² PER SUMAR A LA JUBILACIÓ:		
30	+ 150.444 €	+ 225.666 €	+ 300.889 €
40	+ 74.410 €	+ 111.615 €	+ 148.820 €
50	+ 30.741 €	+ 46.111 €	+ 61.482 €

Augmenta les aportacions periòdiques. Com més aviat millor.

www.mutualidadabogacia.com

Per a més informació, truca al **914 35 24 86** o envia un correu a sam@mutualidadabogacia.com

Atenció personalitzada

Delegació de la Mutuallitat de la Abogacia
Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Patricia Ruiz Puente

C/ Mallorca, 283. 08037 Barcelona

Telèfon: 936 01 12 33

E-mail: patricia.ruiz@mutualidadabogacia.com

1. Quota mensual creixent un 3 % anual.

2. Capital addicional projectat a partir d'una taxa de rendibilitat del 5 % i amb una edat de jubilació de 65 anys.

Rendibilitat mitjana del Pla Universal des de la creació l'any 2005: 5,45 %. Cap rendibilitat passada no pressuposa cap rendibilitat futura.

NOVETATS LEGISLATIVES

Llei 4/2016, del 23 de desembre, de mesures de **protecció** del dret a l'habitatge de les persones en **risc d'exclusió residencial** (DOGC núm. 7.276, 29.12.2016).

Reial decret llei 3/2016, de 2 de desembre, pel qual s'adopten mesures en l'àmbit tributari dirigides a la consolidació de les **finances públiques** i altres mesures urgents en matèria social (BOE núm. 292, 03.12.2016).

Reial decret llei 4/2016, de 2 de desembre, de mesures urgents en **matèria financera** (BOE núm. 292, 03.12.2016).

Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, de mesures urgents de protecció de consumidors en matèria de **clàusules sòl** (BOE núm. 18, 21.01.2017).

Reial Decret 602/2016, de 2 de desembre, pel qual es modifiquen el Pla General de Comptabilitat aprovat pel Reial Decret 1514/2007, de 16 de novembre; el Pla general de **comptabilitat** de petites i mitjanes empreses aprovat pel Reial Decret 1515/2007, de 16 de novembre; les Normes per a la Formulació de Comptes Anuals Consolidats aprovades pel Reial Decret 1159/2010, de 17 de setembre; i les Normes d'Adaptació del Pla General de Comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives aprovades pel Reial Decret 1491/2011, de 24 d'octubre (BOE núm. 304, 17.12.2016).

Reial Decret 638/2016, de 9 de desembre, per la qual es modifica el Reglament del Domini Públic hidràulic aprovat pel Reial Decret 849/1986, d'11 d'abril, el Reglament de planificació hidrològica, aprovat pel Reial Decret 907/2007, de 6 de juliol, i altres Reglaments en matèria de gestió de riscos d'inundació, cabals ecològics, reserves hidrològiques i abocaments d'aigües residuals (BOE núm. 314, 29.12.2016).

Reial Decret 742/2016, de 30 de desembre, pel qual es fixa el **salari mínim interprofessional** per a 2017 (BOE núm. 316, 31.12.2016).

Reial Decret 746/2016, de 30 de desembre, sobre **revaloració i complements de pensions** de classes passives i sobre revaloració de les pensions del sistema de la Seguretat Social i d'altres prestacions socials públiques per a l'exercici 2017 (BOE núm. 316, 31.12.2016).

Ordre TSF/341/2016, de 30 de novembre, per la qual s'estableix el calendari de **festes locals** a la Comunitat Autònoma de Catalunya per a l'any 2017 (DOGC núm. 7273, 23.12.2016).

Ordre HFP/1970/2016, de 16 de desembre, per la qual es modifica el **Pla General de Comptabilitat Pública**, aprovat per Ordre EHA/1037/2010, de 13 d'abril (BOE núm. 313, 28.12.2016).

Ordre GAH/16/2017, de 31 de gener, per la qual es determinen les **rendes màximes** que poden ser considerades de lloguer assequible a l'efecte de les bonificacions de la quota de l'impost sobre habitatges buits previstes en la Llei 14/2015, del 21 de juliol, de l'impost sobre els habitatges buits (DOGC núm. 7304, 08.02.2017).

Ordre HFP / 105/2017, de 6 de febrer, per la qual s'**aprova el model 121 "Impost sobre la Renda de les Persones Físiques**. Deduccions per família nombrosa o per persones amb discapacitat a càrrec. Comunicació de la cessió del dret a l'deducció per contribuents no obligats a presentar declaració"; i el model 122 "Impost sobre la Renda de les persones Físiques. Deduccions per família nombrosa, per persones amb discapacitat a càrrec o per ascendent amb dos fills separat legalment o sense vincle matrimonial. Regularització del dret a la deducció per contribuents no obligats a presentar declaració"; s'estableix el lloc, forma i termini per a la seva presentació i es modifica una altra normativa tributària (BOE núm. 35, 10.02.2017).

Decisió del Consell d'Administració de 28 de juny de 2001, aprovant el nou text del **Conveni sobre la Patent Europea** (BOE núm. 37, 13.02.2017).

Reglament d'Execució del **Conveni sobre la Patent Europea** (BOE núm. 37, 13.02.2017).

Investigue de forma más
inteligente y **rápida** con el
sistema nº 1 del mercado

Toda la información y las herramientas necesarias para la investigación mercantil en un único sistema, combinando la mayor base de datos de vinculaciones del mercado con avanzadas soluciones visuales.

www.axesor.es/investiga-pro

902 500 994
www.axesor.es
investiga@axesor.es

axesor { Primera Agencia
de Rating española }

AMPLIACIÓ DE LA LEGISLACIÓ

EL REIAL DECRET LLEI 1/2017, DE 20 DE GENER, DE MESURES URGENTS DE PROTECCIÓ DE CONSUMIDORS EN MATÈRIA DE CLÀUSULES SÒL: UN INSTRUMENT INSUFICIENT I POSSIBLEMENT INÚTIL

Per Isidor Garcia
Comissió de Normativa

El 21 de gener de 2017 feia exactament un mes que s'havia fet pública la sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea que decidia definitivament que no es podien limitar en el temps els efectes restitutoris vinculats a la declaració d'abusivitat de les clàusules sòl.

En aquella mateixa data, el BOE publicava el Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, de mesures urgents de protecció de consumidors en matèria de clàusules sòl (en endavant, RDL), que incorpora –com a mesura més destacada– un sistema de reclamació extrajudicial previ a la interposició de demandes judicials que pretén facilitar la devolució de les quantitats indegudament percebudes per les entitats de crèdit com a conseqüència de l'aplicació de determinades clàusules sòl contingudes en els contractes de préstec i crèdit garantits amb hipoteca immobiliària.

Passats més de quinze dies en el moment de redactar aquestes línies, continuem pensant que la norma ha estat insuficient i possiblement inútil.

Ja de bon principi alguna cosa grinyola quan la norma comença dient que les quantitats que s'han de reintegrar als consumidors han estat “indegudament satisfetes” per aquests, enlloc de dir que han estat indegudament percebudes per les entitats de crèdit. Aquesta percepció deixa empremta i marca el camí del que després regula. Mentre que l'article 51 de la Constitució exigeix dels poders públics que garanteixin la defensa dels consumidors, protegint –mitjançant procediments eficaços– llurs legítims interessos econòmics, aquest RDL no ho fa. No protegeix els consumidors de manera eficaç i, en canvi, contemporitza amb les entitats bancàries. Podem admetre (tal com preveu la norma) que els bancs hagin de tenir un mes –fins al 21 de febrer de 2017– per a implantar un sistema de reclamació prèvia a la interposició de demandes judicials sobre aquesta qüestió i disposar d'un departament especialitzat a tal efecte, però el que no és de rebut és que una vegada iniciat el procediment de reclamació extrajudicial (que no és de cap manera d'intermediació, ni de conciliació, ni molt menys de mediació) i passats els tres mesos de durada màxima que pot tenir,

la reclamació pugui quedar sense resposta, ni que el banc –cas que accepti la reclamació– sigui qui unilateralment elabori el càlcul de la quantitat adeudada al consumidor, sense gaire possibilitat de contradicció al respecte, llevat de l'acció judicial.

Gràcies al TJUE acabàvem de descartar una tornada a les aules per estudiar quins efectes restitutoris té la nul·litat (alguns vàrem pensar fer-ho després de la STS de 9 de maig de 2013), però aquest RDL ens fa tornar a repensar-ho: ¿com pot ser que el compliment del contracte –només la clàusula és nul·la– hagi de restar en mans de la voluntat de l'entitat bancària, que és un dels contractants?

Tampoc no es preveu cap termini específic de reflexió en favor del consumidor per analitzar el càlcul fet per l'entitat bancària i, si s'escau, acceptar la proposta de pagament, sinó que el termini total de durada del procediment és de tres mesos, encara que l'entitat bancària remeti la seva proposta al consumidor la vigília de la data final d'aquest termini. El període de reflexió (de 15 dies) només existirà si el banc (després d'arribar a un acord amb l'interessat sobre la quantia del deute) li ofereix el pagament amb una mesura compensatòria diferent als diners en efectiu, en una mena de dació en pagament a favor del banc.

Després d'haver dit tot això, creiem que resulta evident que aquest RDL és insuficient per a resoldre el problema plantejat (protegir als consumidors amb un procediment eficaç).

Però, a més, aquest RDL és possiblement inútil. El Govern manifesta en la memòria del RDL ("Expansió" del 23 de gener de 2017) que aquest procediment extrajudicial permetrà estalviar al voltant de 38.435.200 € en no haver de reforçar l'Administració de Justícia per a atendre els afectats per aquestes pràctiques bancàries, i al cap de dos dies el ministre de Justícia anuncia que el Govern està treballant en un reforç de les instàncies judicials a través de jutjats especials i especialitzats que puguin absorbir el volum de plet que n'hi haurà després del procediment extrajudicial.

A més de no resultar eficaç a l'hora de protegir els consumidors afectats, aquest RDL tampoc és útil per als afectats ni per a tota la resta de ciutadans que tinguin litigis en tràmit, perquè es pot veure incremen-

tat el termini de durada dels plets com a conseqüència de la congestió derivada dels nous assumptes que s'iniciïn davant dels tribunals després d'haver utilitzat el procediment extrajudicial.

Si més no, és una paradoxa que l'única mesura vigent per evitar aquest possible increment de litigis derivi de l'entrada en vigor del RDL i consisteixi en desmotivar al consumidor d'utilitzar la via judicial després de no haver-lo protegit suficientment, utilitzant amb aquesta finalitat la imposició de les costes en el plet corresponent. Tot i que el RDL remeti a la LEC en matèria de costes, incorpora regles especials importants. Així, si el consumidor rebutja la proposta de la quantitat a pagar que li ofereix el banc en el procediment extrajudicial i presenta una demanda judicial, la norma diu que "només" s'imposaran les costes al banc si el consumidor obté una sentència més favorable que la proposta que havia rebut del banc. Si el consumidor va a la via judicial sense estar i passar pel

procediment extrajudicial i el banc assenteix la demanda abans de contestar-la, es considerarà que no concorre mala fe processal en l'actuació d'aquest, fet que pot eximir al banc de les costes del plet, tot i haver assentit la demanda. I si l'assentiment és parcial, només se li podrien imposar les costes al banc si el consumidor obtingués una sentència més favorable que l'oferta rebuda (sempre que l'entitat hagués consignat la quantitat a quin abonament s'hagués compromès).

En tot cas, si alguna cosa hem de aplaudir d'aquest RDL és la relativa a la tributació prevista per a les quantitats que es rebin per les devolucions que facin les entitats bancàries als consumidors: no tributaran en la renda de qui ho percebi. Si en el seu moment el ciutadà contribuent es va aplicar una reducció en l'IRPF (per adquisició de l'habitatge habitual) haurà de regularitzar els exercicis no prescrits, però sense sancions, ni interessos de demora o recàrrecs.

SI ESTÀS LLEGINT AIXÒ, VOL DIR QUE ET POTS CONVERTIR EN UN SUPERASSEGURAT.

Regal
Canal Directe de Liberty Seguros, S.A.

PERQUÈ ARA, AMB REGAL, TENS UNES SUPERCONDICIONS EN TOTES LES NOSTRES ASSEGURANCES.

 AUTO LLAR VIDA MOTO

Pel fet de ser col·legiat/da del Col·legi d'Advocats de BCN si contractes la teva assegurança de cotxe, moto, llar i vida, tindràs unes condicions exclusives i les cobertures més completes.

A més, amb Regal tindràs una atenció preferent i personalitzada, la gestió més àgil i l'assessorament dels nostres professionals quan el necessitis. I tot, només per ser qui ets.

DEMANA ARA EL TEU PRESSUPOST

 ENTRA A
www.regal.es/advocats

 CONTACTA AMB
esther.perez@libertyseguros.es

 TRUCA AL
93 489 06 77 • 902 444 707

Benvinguts a la REGALITAT

CIVIL

NUL·LITAT DE LA CLÀUSULA SÒL EN UN CONTRACTE CELEBRAT ENTRE UNA ENTITAT FINANCERA I UN EMPRESARI

**Audiència Provincial de Toledo,
18 de octubre de 2016**

L'Audiència Provincial de Toledo, a la seva resolució de 18 d'octubre de 2016, considera que encara que ni el RDL 1/2007, de 16 de novembre, per la qual es va aprovar el Text Refós de la Llei General per a la defensa de consumidors i usuaris i altres lleis complementàries ni tampoc la Llei 16/2011, de 24 de juny, de contractes de crèdit al consum no són d'aplicació al cas concret d'una clàusula de limitació a la variació del tipus d'interès aplicables a un mínim del 4'00% incorporada en un contracte de préstec concertat entre una entitat financera i un empresari, entén que no exclou que es pugui assolir aquesta tutela per la via de la Llei 7/1998, de 13 d'abril, sobre condicions generals de la contractació. Les exigències de la bona fe i el just equilibri que ha de presidir el desenvolupament de la relació contractual entra en contradicció amb la incorporació pel predisponent de clàusules lesives o abusives, quan suposen un clar desequilibri entre els drets i obligacions de les parts o poden determinar un perjudici desproporcionat per a l'altra part.

Al Fonament de Dret segon, paràgraf 15è, sobre la base de la

Llei de Condicions Generals de la contractació, quan el contracte hagi estat celebrat amb un consumidor, també hi juga un paper essencial la figura de la "no incorporació" si l'adherent no ha tingut oportunitat real de conèixer-les de manera completa al temps de la celebració". És en el darrer paràgraf d'aquest Fonament de Dret 2n on manifesta que tot i que el concepte clàusula abusiva adquireix un significat propi en l'àmbit de la contractació entre els consumidors, no significa que en les condicions generals entre professionals no puguin existir abusos d'una posició dominant. En aquest cas, l'apreciació d'aquest possible desequilibri injustificat es subjectarà a les normes generals de la contractació, sense que res impedeixi que judicialment pugui declarar-se d'una condició general abusiva per ser contrària a la bona fe que clarament causi un desequilibri especialment significatiu en els drets i obligacions de les parts.

La Sala conclou que no resulta probat que la demandada hagi complert amb la diligència i amb la lleialtat exigible del seu deure d'informació expressa al demandant de les condicions financeres essencials en el préstec hipotecari en l'ús bancari habitual per determinar el grau de transparència amb la qual aquesta informació es va facilitar al client.

LABORAL

CONTRACTE TEMPORAL PER OBRA O SERVEI I INDEMNITZACIÓ

Tribunal Superior de Justícia del País Basc, 18 d'octubre de 2016

La sentència del Tribunal Superior de Justícia del País Basc de 18 d'octubre de 2016 estableix que una treballadora contractada mitjançant contracte temporal per obra o servei té dret a percebre la indemnització corresponent per contracte indefinit. Concretament, el Tribunal Superior de Justícia del País Basc - emparant-se en la recent Sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Unió Europea de 14 de setembre de 2016 i del Tribunal Superior de Justícia de Madrid de 5 d'octubre de 2016 - considerarà que la treballadora, que treballà durant 3 anys i 7 mesos per l'Hospital Galdakao, pertanyent a l'Administració Pública basca, ocupava un lloc de treball comparable al d'un indefinit del mateix centre de treball. Així doncs, el Tribunal considerarà que la treballadora tenia dret a una indemnització de 20 dies per any treballat ja que "de no treballar per una Administració Pública, l'actora hauria adquirit la condició d'indefinida pel mer transcurs dels tres anys des de que va iniciar la seva relació laboral".

ACOMIADAMENT COMUNICAT EXTEMPORÀNIAMENT ALS REPRESENTANTS LEGALS DELS TREBALLADORS

**Tribunal Suprem,
1 de desembre de 2016**

La sentència del Tribunal Suprem de 1 de desembre de 2016 declara im-

procedent l'acomiadament individual per causes objectives (art. 52 ET) quan s'ha comunicat extemporàniament la finalització del contracte a la representació legal dels treballadors. La finalitat de la norma és la de facilitar un adequat control sobre l'ús correcte de l'acomiadament objectiu, de manera que un major allunyament temporal entre l'acomiadament i la comunicació a la RLT deriva en un menor control del procediment (desvirtuant així la finalitat principal de la norma). Així doncs, és de gran importància el moment de la comunicació als RLT, i sobre aquest aspecte el Tribunal Suprem subratlla que no és comparable una comunicació d'extinció objectiva que es retardi de 18 dies (el cas sentenciat) que comporta la improcedència de l'acomiadament, amb una comunicació realitzada un dia després de l'acomiadament (sentència de contrast), finalització que és declarada procedent (STSJ Andalusia/Granada 19/07/12). El Tribunal Suprem conclou que no hi ha contradicció entre els dos casos i desestima el recurs de cassació, confirmant la resolució d'improcedència imposada per el TSJ de Canàries, al haver transcorregut 18 dies entre l'acomiadament i la comunicació als RLT.

SENTÈNCIA CONTRÀRIA A LA DOCTRINA DEL TRIBUNAL SUPREM EN MATÈRIA D'INCAPACITACIÓ TEMPORAL

**Jutjat Social de Barcelona,
23 de desembre de 2016**

La sentència del Jutjat Social de Barcelona de 23 de desembre de 2016 considera nul l'acomiadament d'un treballador per estar en situació d'incapacitat temporal de duració incerta

a causa d'un accident laboral. Prèvia qüestió prejudicial, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea declara que la prolongada situació d'incapacitat temporal pot ser qualificable de "discapacitat", entrant en l'àmbit de la discriminació de l'article 2 de la Directiva 2000/78. Així doncs, el Jutjat acaba conclouent que l'acomiadament del treballador dos mesos després de l'accident, i coneixent l'empresari que la baixa mèdica seria de llarga duració, constitueix una discriminació directa per discapacitat, i per tant aquesta és qualificable de nul·la, comportant la readmissió del treballador. Aquest pronunciament es separa radicalment de la doctrina del Tribunal Suprem, que considera que l'acomiadament basat en una incapacitat temporal no constitueix per sí mateixa una decisió discriminatòria de l'article 14 de la Constitució, sinó que només pot conceptuar-se legalment com procedent o improcedent.

PENAL

NUL·LITAT D'UNA SENTÈNCIA DICTADA D'ACORD AMB UNA CONFORMITAT ENCOBERTA

Tribunal Suprem, 7 d'abril de 2016

La Sala Segona del Tribunal Suprem ha declarat nul·la, a la seva sentència 1505/16, una sentència de l'Audiència Provincial de Palma de Mallorca, que va comportar una condemna a més de catorze anys per un delictes d'abusos sexuals. La resolució considera que la conformitat a què es va arribar va ser encoberta. L'Alt Tribunal sosté que la pena imposada supera de manera manifesta el límit legal establert per a aquesta modalitat de sentències, establert en sis anys de presó. La

sentència dictada per l'Audiència és una sentència de conformitat, "encara que es pretengui revestir d'una coberta diferent, utilitzant una pràctica <contra legem> per dotar d'aparença legal a una conformitat encoberta".

L'Alt Tribunal addueix també que és raonable defensar que la limitació punitiva establerta per la Llei per a les sentències de conformitat pugui ser elevada o suprimida en una reforma futura, però que aquesta modificació correspon, en qualsevol cas, al legislador.

La resolució invoca que el principi de legalitat processal no pot ser esquivat, especialment en una matèria que pot fàcilment generar indefensió. La conformitat "no pot ser clandestina o fraudulenta, encoberta després d'un suposat judici, purament fictici, buit de contingut i que pretén eludir les limitacions legals".

En definitiva, la sentència advoca per una conformitat transparent i legal, considerant que el seu objectiu no pot obtenir-se a través de procediments imaginatius o voluntaristes, sinó a partir d'un estricte respecte de les limitacions legals, sense que això suposi excloure la possibilitat d'alleguerir la celebració de la prova quan el reconeixement dels fets per part de l'acusat faci recomanable evitar la sobrecàrrega del judici amb una prova que podria ser innecessària.

No obstant això, fins i tot davant d'una confessió, el fet que, a partir de la mateixa, es pugui reduir la pràctica de la prova s'ha de conjugar amb l'obligació del jutgador de practicar les diligències que es considerin necessàries per adquirir el convenciment de la seva realitat i de l'existència del delictes, tal com disposa específicament l'article 406 de la Llei d'enjudiciament criminal.

EL TJUE ABRE NUEVOS INTERROGANTES Y CIERRA LA PUERTA A LA EJECUCIÓN HIPOTECARIA

Incongruente, timorata, contradictoria y provisional. Ésta es la valoración de la sentencia del Tribunal de Justicia de la Unión Europea (TJUE) de 26 de enero de 2017 cuyos argumentos se exponen a continuación.

Francisco González de Audicana Zorraquino
Magistrado en Barcelona

La sentencia del TJUE de fecha 26 de enero de 2017, si bien supone otra contundente victoria de la parte débil; el consumidor, desde el punto de vista de la técnica jurídica es una resolución incongruente, timorata, contradictoria y provisional. Y si no se lo creen, les pediría el esfuerzo de leer la sentencia después de interiorizar estos apuntes sobre la misma. No obstante, sus consecuencias se van a sentir con toda virulencia en todos los juzgados del territorio, en concreto en los expedientes de ejecución hipotecaria y de ejecuciones de título no judicial, en los que la ejecución lo sea a consecuencia del pacto del vencimiento anticipado.

Todo empezó, y según la propia jurisprudencia del TJUE, el 4 de junio de 2009, caso Pannon, es decir, desde aquella fecha los jueces no pueden permanecer impasibles a la hora de apreciar el eventual carácter abusivo de las cláusulas contractuales, so pena de responsabilizar al Estado por inaplicación del derecho de la Unión(1), por tanto, deben los jueces actuar de oficio(2), tutelando los derechos de los consumidores, ante todo, conforme a la directiva y a los principios del derecho comunitario, estos son; la primacía del derecho de la Unión y vinculación de las sentencias y la jurisprudencia del TJUE(3) conforme al principio imperativo de no vinculación de las cláusulas declaradas abusivas, sin posibilidad de modificación, debiendo excluirlas del contrato a salvo que no pudiera subsistir(4), o que la aplicación de sus cláusulas lo sean en perjuicio del consumidor (5), y, por último, y no menos importante, conforme al principio del efecto disuasorio (6), ese principio que se debe aplicar al profesional

que impone dicha condición general al consumidor, para restablecer por parte del juez un equilibrio no formal sino real entre las partes contratantes(7), y ese amparo obligatorio también implica que en ese marco los jueces deban tutelar el contenido sustancial del derecho del consumidor efectuado por el Legislador, cualesquiera que sea su ámbito.

LA SENTENCIA ES INCONGRUENTE

La sentencia no responde con claridad aquello sobre lo que es preguntado por el juez nacional. No responde de manera práctica a la preocupación que pudiera tener el juez al aplicar de oficio las normas tuitivas a favor del consumidor. No responde acerca de si el juez está vinculado a un momento procesal determinado para apreciar de oficio las cláusulas abusivas, ni tampoco responde al supuesto en el que el juez aun habiendo entendido en principio que la cláusula no es abusiva posteriormente a consecuencia de elementos de hecho o de derecho, no tomados en consideración, pudiera y en beneficio del consumidor, actuar de nuevo de oficio con audiencia de las partes a los efectos de apreciar el eventual carácter abusivo de una cláusula. La sentencia únicamente dice algo natural. Si el juez actuó inicialmente de oficio posteriormente puede actuar de oficio en relación a las demás cláusulas sobre las que no se hubiera pronunciado, eso sí, cuando disponga de los elementos de hecho y de derecho necesarios para ello, entendiéndose por tanto, que el inicial pronunciamiento no será en su conjunto sino parcial y siempre que el consumidor haya formulado un incidente de oposición conforme a la legalidad... No se entiende. Si se lee con detenimiento la conclusión referente a la actuación de oficio y su relación con el artículo

207 de la LEC, no se extrae nada claro, sospechando que quizás era lo pretendido.

La sentencia es **timorata**. La sentencia esconde un pronunciamiento que es trascendente para el derecho español. La sentencia omite aquello que el Abogado General de una manera clara determina en el párrafo 64; el artículo 4, apartado 2, de la Directiva 93/13 no ha sido objeto de transposición por parte del Legislador nacional. Esto conlleva que nuestra implicación en cuanto a la tutela de los consumidores sería incluso superior a la prevista en el artículo 4.2 de la Directiva (8), o sea, que los jueces podríamos abarcar la justicia contractual, es decir, si los contratos son ajustados a los parámetros de precio/calidad y del servicio efectuado. Casi nada. Sobre esto no quería saber nada la sentencia. Ninguna mención realiza y ello con independencia que efectivamente el Legislador nacional tuviera como voluntad trasponer exactamente lo dispuesto en aquel artículo 4.2 de la Directiva, esto es, que no se pueda determinar el eventual carácter abusivo del precio, del elemento esencial del contrato, a salvo que la cláusula no sea clara y comprensible.

La sentencia es **contradictoria**. Y con esto la sentencia parece que va in crescendo en cuanto a la magnitud del desacierto. Es contradictoria, si bien no se traslada su consecuencia a las conclusiones, porque afirma que a la cláusula del vencimiento le es aplicable la Directiva porque no se ha transcrito íntegramente lo dispuesto por el Legislador en el artículo 693.2 de la LEC. Reflexionemos. Entiende el TJUE en esta sentencia que si se hubiera pactado el vencimiento anticipado del préstamo hipotecario por impago de al menos tres plazos no sería aplicable la Directiva ni las leyes estatales en defensa del consumidor. Maticemos, al menos. No se debe olvidar que se trata de una cláusula contractual impuesta como condición general por el profesional y, este hecho, el que conste en el contrato, no se puede suplir por el criterio del Legislador relativo a valorar el eventual carácter abusivo de la cláusula del vencimiento anticipado(9). Pero al margen de esto, deja en entredicho la propia jurisprudencia del TJUE (10), y si no lean las conclusiones taxativas del auto de 16 de marzo de 2016, en las que de manera concluyente se establece que el derecho de un Estado miembro no puede restringir la facultad de apreciación por el juez del carácter abusivo de las cláusulas y que en modo alguno ese derecho nacional puede impedir que el juez deje sin aplicar dicha cláusula, en el mismo sentido lo expuso en sus conclusiones el Abogado General, de las que evidentemente no se hizo eco la sentencia.

Y la sentencia definitivamente es **provisional**. Y lo es justamente por la calificación otorgada anteriormente, lo que va a implicar sin lugar a dudas, el que se puedan plantar diferentes cuestiones prejudiciales a consecuencia de la contradicción en la que pudieran incurrir las normas del derecho nacional o la jurisprudencia del Tribunal Supremo con la Directiva, o las relativas al alcance de la cosa juzgada a los diferentes supuestos que se irán planteando en la práctica, todo ello con el aliciente de no haber zanjado definitivamente el TJUE, ya que el Legislador nacional no lo afronta, la omisión de transposición del artículo 4.2 de la Directiva.

Es cierto que todo esto pudiera resultar ya algo cansino, que no se vislumbra un final feliz ni corto y que los constantes reproches del TJUE se pueden achacar a la particularidad de nuestro derecho, en todo caso, sea como fuere, tenemos que aprender a convivir con esta situación derivada del otorgamiento real de parte de nuestra jurisdicción al TJUE, y, en concreto, de aquello que afecta al ciudadano en sus relaciones habituales de consumo, y esto implicará, siempre que las cosas sean así, una manera de asumir las constantes relaciones entre uno y otro derecho. N1

RELACIÓN DE SENTENCIAS

- (1) STJUE 28 de julio de 2016. C-168/15.
- (2) STJUE 27 de junio de 2000 C-240/98; STJUE de 21 febrero 2013 C-472/11; STJUE de 18 de febrero de 2016. C-49/14
- (3) STJUE 5 de abril de 2016, C 689/13, STC 145/2012, de 2 de julio, 26/2014 de 13 de febrero de 2014 232/2015, de 5 de noviembre de 2015, STS 9 de mayo de 2013, 30 de octubre de 2013 y 8 de septiembre de 2015 y art. 4 bis de la LOPJ.
- (4) STJUE 21 de diciembre de 2016. C-154/15
- (5) STJUE 30 de mayo de 2013 C-397/11; Auto 17 de marzo de 2016. C-613/15
- (6) STJUE 26 octubre 2006 C-168/05; STJUE 21 de diciembre de 2016. C-154/15
- (7) STJUE 14 de abril de 2.016. Asuntos acumulados C-381/14; C-385/14 y STJUE 16-01-14 C-226/12
- (8) STJUE 3 junio 2010 C-484/08 Caso Caja Madrid
- (9) STJUE (Sala Sexta) de 30 de abril de 2014, asunto C 280/13
- (10) STJUE 14 de junio de 2012 C-618/10; STJUE 29 de octubre de 2015. C-8/14. STJUE 17 de julio de 2015. C-169/14. Auto 17 de marzo de 2016. C-613/15

ENTRA EN VIGOR LA LLEI 4/2016

La nova Llei dóna resposta a la situació de feblesa creada amb motiu de la suspensió per part del Tribunal Constitucional de determinats preceptes de la Llei 4/2015, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.

Juan Ignacio Soto Valle
Llicenciat en Dret per la Universitat de Deusto
Secretari d'administració local
Secretari General de la Federació
de Municipis de Catalunya (FMC)

El Parlament de Catalunya, en un temps rècord, ha debatut i aprovat la Llei 4/2016, de 23 de desembre, de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió social. La Llei, aprovada per unanimitat -s'ha de dir- respon al buit generat per la suspensió de determinats preceptes de la seva antecessora Llei 4/2015, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica; una suspensió que – hem de recordar – va ser acordada pel Tribunal Constitucional en el tràmit del recurs d'inconstitucionalitat interposat davant l'alt tribunal per part del Govern central.

Val a dir que estem davant del tercer intent del Parlament d'atendre drets a protegir en l'àmbit de l'habitatge per la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea (UE), per la mateixa Constitució Espanyola i també per l'Estatut de Catalunya de 2006; drets, l'exercici efectiu dels quals és orientat, convenientment, per la recent jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) i reforçat pel mateix Parlament Europeu quan declara en la seva Resolució d'11 de juny de 2013 que l'habitatge és un servei econòmic d'interès general en la UE, i demana als estats membres lluitar contra l'especulació immobiliària i mobilitzar els habitatges buits de llarga durada

**TENIM UNA
ALTRA OPORTUNITAT – LA
TERCERA – PER
FER FRONT A LES
SITUACIONS DE
POBRESA I EXCLUSIÓ
EN MATÈRIA
D'HABITATGE QUE
ARA ENS OBLIGA
A ACTUAR AMB
MESURES EXTRA-
ORDINÀRIES I
D'EMERGÈNCIA**

les polítiques públiques en matèria d'habitatge que, potser d'haver-se executat, haurien minvat la precària situació a la qual van atendre la Llei 4/2015 i ara la Llei 4/2016. Més de dues-centes mil famílies en situació

per convertir-los en habitatges socials.

I som davant la tercera oportunitat, perquè no podem obviar la primera regulació que el Parlament de Catalunya va aprovar, per fer-hi front a les situacions de pobresa i exclusió que ara ens obliga a actuar amb mesures extraordinàries i d'emergència. Ens referim a la Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge que, avançant-se en el temps fixava les grans línies de

d'atur a Catalunya reclamen una resposta en clau normativa i en clau social i, els poders públics han d'exercir les seves competències per resoldre aquesta elevada taxa de pobresa i de risc social.

És cert que ens trobem en un aspecte que té incidència sobre l'ordenació general de l'economia i que el TC ha dit que "dins de la competència d'ordenació general de l'economia tenen cabuda les normes estatals que fixen les línies directrius i els criteris globals d'ordenació de sectors econòmics concrets, així com les previsions d'accions o mesures singulars que siguin necessàries per aconseguir les finalitats proposades dins de l'ordenació de cada sector ". Així ho ha expressat amb motiu de la Llei 24/2013, de 2 de juliol, de mesures urgents per garantir el dret a l'habitatge a Navarra i amb motiu del recurs d'inconstitucionalitat contra el Decret llei 6/2013 de la Junta d'Andalusia, de 9 d'abril, de mesures per assegurar el compliment de la funció social de l'habitatge. Però no podem compartir de cap manera que la coexistència de dos règims jurídics – en els termes en que s'expressa el TC – i la pretesa inseguretat jurídica que això pot com-

portar, serveixin com a coartada de la falta d'actuació dels poders públics. El TJUE acaba de donar una lliçó amb les anomenades clàusules sòl que ens hauria d'ajudar a què aquest tercer intent sigui el definitiu.

La Llei 4/2016, de 23 de desembre té per objecte l'adopció de mesures de protecció del dret a l'habitatge i serveis socials i la regulació de procediments extrajudicials de resolució de conflictes derivats de les relacions de consum que afectin a les persones residents a Catalunya i es trobin en situació d'exclusió residencial o estiguin en risc de trobar-s'hi. L'àmbit objectiu de la llei permet la concurrència d'altres mesures protectores, derivant a la norma més favorable en cas de concurrència incompatible.

Del conjunt de principis que inspiraran les polítiques públiques empeses d'acord amb la llei hem de destacar, a més dels que tenen a veure, és clar, amb la funció social de la propietat, els que comprometen la planificació i programació de les polítiques públiques d'habitatge i allotjament dotacional; ens referim als mitjans i recursos públics a l'abast d'una actuació co-

DRS. MIRAVÉ

CENTRE ODONTOLÒGIC

TOTES LES ESPECIALITATS

SERVEIS INCLOSOS PER COL·LEGIATS/DES I FAMILIARS

- Neteja dental anual
- Visites
- Revisions
- Visites d'urgències
- Rx intraorals

mirave.es

- ▶ Muntaner 239, 08021 Barcelona
T. 93 200 93 39
- ▶ Indústria 7, 08037 Barcelona
T. 93 458 46 11
- ▶ info@mirave.es
- ▶ www.mirave.es

ESPECIALISTES EN TOTES LES BRANQUES ODONTOLÒGIQUES.
PIONERS EN IMPLANTS DE ZIRCONI
I ODONTOLOGIA HOLÍSTICA I KINESIOLÒGICA.

La resta de serveis i tractaments, tenen tots els avantatges d'una pòlissa Dental Familiar tant per als Col·legiats/des, com per als familiars que conviuen amb ells/es Acreditació: carnet col·legial de l'ICAB.

E08031263

herent – pública i privada – que superi l'incompliment de les previsions de la Llei 18/2007, de 28 de desembre del dret a l'habitatge.

A més d'aquesta declaració principal que destaquem de l'article 2 de la nova Llei, esdevé rellevant el compromís del legislador respecte de les fórmules d'actuació, o en termes més precisos dels instruments jurídics a utilitzar pel conjunt de les administracions implicades.

Així: a) La mediació en l'àmbit del consum; b) l'expropiació temporal dels habitatges buits; c) l'obligació de real·lotjament, en determinats, supòsits, de persones o unitats familiars en risc d'exclusió residencial; d) L'expropiació del dret d'ús en els casos establerts per aquesta llei; e) La dotació d'ajuts econòmics per al real·lotjament; g) La dotació dels ajuts necessaris per a garantir, a les famílies en situació de vulnerabilitat, l'accés a un habitatge com a suport bàsic; i finalment h) un mitjà destacable de col·laboració amb l'Administració de justícia, del qual dependrà en bona part l'eficàcia del conjunt de mesures instrumentals i la mateixa capacitat d'actuació preventiva per part del sector públic: "el suport i la informació tant a l'administració de justícia com als particulars implicats en procediments que poden comportar la pèrdua de llur habitatge habitual per evitar que es vulnerin llurs drets fonamentals"

Val a dir que l'eficàcia de les previsions dels articles 1 a 3 de la Llei dependrà, en gran mesura, del resultat del conjunt de les dotze disposicions addicionals que el tràmit parlamentari va ampliar respecte del text del projecte aprovat pel Consell Executiu i, molt especialment, de les relatives a la col·laboració entre les administracions públiques i dels compromisos de corresponsabilització pressupostària i financera entre els governs locals i el Govern de la Generalitat. També, del foment de la mediació, de l'augment del parc de l'habitatge públic i del bon funcionament del Registre d'habitatges buits i habitatges ocupats sense títol habilitant.

Ara, però, del ventall d'instruments que ofereix la llei, ens interessa destacar: 1) l'aposta per esgotar les possibilitats de protecció que ofereix el Codi de Consum de Catalunya i l'oportunitat dels procediments de mediació, precisament, en l'àmbit dels drets protegibles per aquesta disposició. L'acurada regulació del procediment voluntari de mediació als articles 11 a 14 de la Llei revela una prioritat per l'acord entre els afectats per situacions de sobre-

deutament a causa de l'habitatge i les entitats financeres que considerem encertada. El paper de la Comissió d'Habitatge i Assistència per a situacions d'emergència social, com a òrgan de coordinació i supervisió en el procediment de mediació serà, sens dubte, decisiu; 2) la figura de l'expropiació temporal d'habitatges buits per causa d'interès social. Es tracta, a la fi, d'aplicar l'article 72 de la vigent Llei d'Expropiació Forçosa (LEF) sempre i quan s'acrediti la concurrència dels requisits establerts a l'article 15 de la Llei 4/2016 i; 3) l'expropiació temporal de l'ús d'habitatges a entitats financeres i grans propietaris

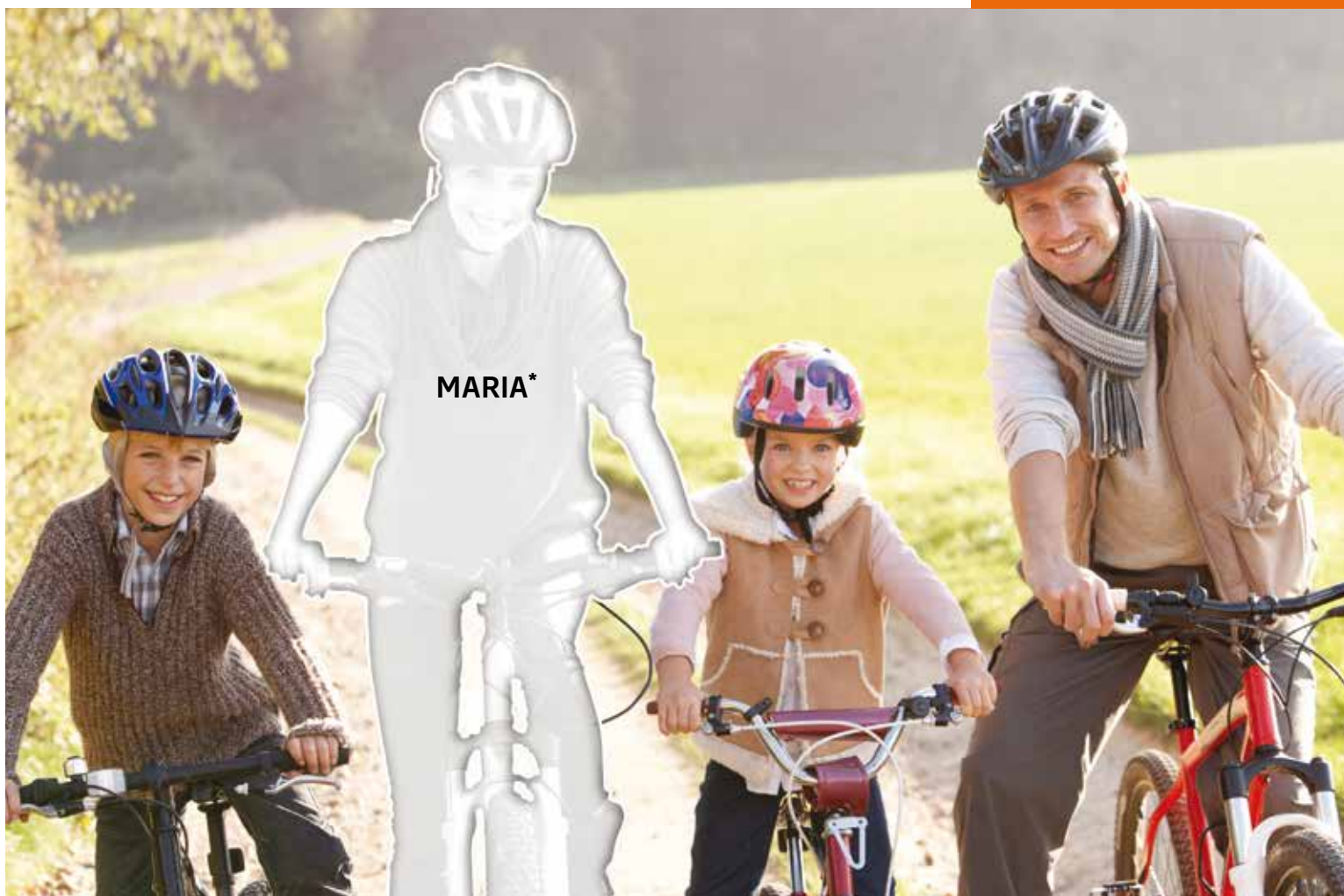
L'EFICÀCIA DE LA LLEI DEPENDRÀ DE LA COL·LABORACIÓ I DELS COMPROMISOS DE CORRESPONSABILITZACIÓ PRESSUPOSTÀRIA I FINANCERA ENTRE ELS GOVERNOS LOCALS I EL GOVERN DE LA GENERALITAT

risc d'exclusió no dependents del sobreendeutament hipotecari, sinó a l'accés i a l'ús de l'habitatge en la modalitat de lloguer i als increments abusius del preu dels lloguers que comencen a situar-se en un lloc prevalent de l'escenari que la Llei pretén modificar. L'objectiu vertebral d'aquest compromís és "evitar increments desproporcionats" en les rendes dels lloguers. Moltes ciutats experimenten ja aquest fet d'incrementos desproporcionats, amb conseqüències socials i demogràfiques tangibles. Un fet objectiu al qual haurien d'atendre totes les administracions públiques per evitar una altra vegada el fracàs davant la bombolla. Confiam que la vigent Llei d'Arrendaments Urbans (LAU) no sigui cridada a representar, de nou, la raó obstativa (l' "element competencial coexistent", si ho prefereixen) justificatiu de la inacció dels poders públics. ¹⁴

per disposar d'habitatge públic per fer front a les necessitats de pisos socials i per evitar desnonaments, regulada amb valentia a l'article 17 de la nova Llei.

Finalment voldríem referir-nos a un compromís, concretat en la Disposició final sisena de la Llei, per a la regulació dels arrendaments urbans. Una disposició atenta, sens dubte, a les dades que obliguen a mirar cap a les situacions de vulnerabilitat i

Podrien mantenir el ritme **sense tu?**

No permetis que arribin a descobrir-ho,
protegeix-los ara.

Tots pensem que "a nosaltres no ens passarà". És natural. Segur que és el mateix que pensava la Maria, jove professional de l'Advocacia amb una creixent cartera de clients i amb tota una vida per endavant!

Les **Pensions d'Orfenesa i Viduïtat** d'**Alter Mútua** s'adapten a la teva família.

*Situacions basades en fets reals. Noms ficticis.

PREVENCIÓN Y LUCHA CONTRA LA VIOLENCIA DE LA MUJER EN EL CONVENIO DE ESTANBUL

Algunos de los aspectos procesales del Convenio de Estambul relativos a la violencia de género están pendientes de incorporación a nuestro ordenamiento jurídico. La autora los destaca a partir de su ámbito de aplicación, con reflexiones que incluyen propuestas de modificación legislativa para su inclusión.

Mª Auxiliadora Díaz Velázquez
Magistrada

INTRODUCCIÓN

En la lucha contra la Violencia de Género en el marco del Consejo de Europa, el más importante instrumento normativo es el Convenio sobre prevención y lucha contra la violencia contra la mujer y la violencia doméstica, hecho en Estambul el 11 de mayo de 2011.

Entró en vigor en nuestro ordenamiento jurídico el 1 de agosto de 2014. En marzo de 2016, la Comisión Europea ha propuesto a la Unión Europea que ratifique el Convenio instando a los Estados que no lo han hecho a que lo hagan. La propuesta se debatirá en el Consejo de Ministros y en el Parlamento Europeo, sin su aprobación no es posible la adhesión de la Unión Europea, al Convenio.

A fecha de 22 de junio de 2016, 22 Estados han ratificado la Convención (de los cuales sólo 14 son Estados miembros de la UE). Otros, 20 Estados, de los cuales 14 están integrados en la Unión Europea lo han firmado, sin llegar a ratificarlo: (Bulgaria, Croacia, Chipre, República Checa, Estonia, Alemania, Grecia, Hungría, Irlanda, Letonia, Lituania, Luxemburgo, Eslovaquia y Reino Unido).

La violencia sobre las mujeres es una manifestación del desequilibrio histórico entre el hombre y la mujer, un fenómeno estructural basado en el género y un mecanismo social por el que se mantiene a las mujeres en posición de subordinación respecto a los hombres. Así lo proclama el Convenio de Estambul que constituye el primer tratado internacional de carácter vinculante en materia de violencia contra la mujer y la violencia doméstica. De ahí su trascendencia.

ÁMBITO DE APLICACIÓN

El Convenio según su artículo 2, “se aplicará a todas las formas de violencia contra las mujeres, incluida la violencia doméstica, que afecta a las mujeres de manera desproporcionada”.

Además de los actos específicos de violencia física, psicológica y sexual, incluida la violación (arts. 33, 35 y 36) se ordena a los Estados tipificar conductas tales como los matrimonios forzados (art. 37); la mutilación genital femenina(art. 38); el aborto y la esterilización forzosa (art. 39) y el acoso sexual (art. 40). Junto con la penalización de tales conductas, el Convenio dispone de reglas especiales de competencia que se recogen en el art. 44 . Se recomienda a los Estados la adopción de medidas legislativas o de otro tipo necesarias, para establecer su competencia cuando el delito sea cometido en su territorio o por uno de sus nacionales o por persona que tenga residencia habitual en el mismo.

Con el fin de poder perseguir estas conductas delictivas, se insta a los Estados a aplicar plazos suficientes y proporcionados en materia de prescripción, porque de otra forma, se haría imposible su persecución de forma eficaz, ya que muchas veces estos hechos conllevan desplazamientos transfronterizos de niñas, adultos.

Por último, se recoge la obligación de diligencia debida que deben tener los Estados, a la hora de prevenir, perseguir y sancionar tales conductas., exigiendo a los Estados parte un mecanismo de cooperación Internacional.

ASPECTOS PROCESALES

En el Capítulo VI, se hace mención a los aspectos procesales, refiriéndose a la investigación, procedimientos y medidas de protección.

A) En el artículo 49 se recogen una serie de obligaciones generales, que deben cumplir los Estados Parte, consistentes en medidas legislativas o de otro tipo, necesarias para que la investigación y los procedimientos judiciales se lleven a cabo sin demoras, sin perjuicio del derecho de la víctima en todas las fases del procedimiento. Como consecuencia de dicho precepto, el legislador español ha incorporado a nuestro ordenamiento jurídico, la Ley 4/2015, de 27 de abril de 2015, que regula el Estatuto jurídico de la víctima. En dicha norma se diferencian los derechos de las víctimas según las distintas fases del procedimiento penal.

B) En el artículo 51, se ordena a los Estados parte a adoptar medidas legislativas o de otro tipo necesarias para que todas las autoridades puedan llevar a cabo una valoración del riesgo de letalidad, de la gravedad de la situación y del riesgo de reincidencia, garantizando en su caso, la coordinación de la seguridad y del apoyo. En un principio dicha valoración del riesgo se realizaba por las Fuerzas y cuerpos de Seguridad del Estado, a través del sistema de seguimiento integral en los casos de violencia de género (Sistema VioGén).

Actualmente, un equipo de la Policía Nacional y de la Guardia Civil, junto a expertos universitarios y con la ayuda de la Fiscalía de Violencia de Género, psicólogos y trabajadores sociales, está realizando entrevistas a condenados en las cárceles, así como a sus familiares, amigos y personas de su entorno laboral. Lo mismo hacen con el ámbito de la que fue su víctima, para precisar aún más, cuales son los indicadores de la violencia de género sufridas por las mujeres e incorporarlo al sistema VIOGEN.

Esta valoración del riesgo se realizará por los jueces, en el momento de la incoación del procedimiento penal o una vez practicadas las diligencias indispensables, ha de dictarse un auto motivado, valorando si el riesgo apreciado por las fuerzas y cuerpos de Seguridad del Estado es adecuado a las circunstancias del caso, o por el contrario, requiere una disminución o incremento de medidas.

C) En el artículo 52, se hace mención a que las autoridades competentes deberán disponer de medios para poder ordenar, en caso de peligro para la víctima, que el autor del acto de violencia abandone el domicilio de la víc-

tima o de la persona en peligro, por un periodo de tiempo suficiente y prohibir que el autor entre en el domicilio de la víctima o de la persona en peligro o contacte con ella. Esta previsión se encuentra recogida en nuestro ordenamiento jurídico desde el año 2003.

D) En el artículo 53, se hace mención a las órdenes de protección. Nuestro legislador ya ha dado contenido a este precepto, a través del art. 544 ter de la Ley de Enjuiciamiento Criminal, el cual ha sido objeto de modificación por la Ley de protección a la infancia y la adolescencia.

E) Las medidas de protección específica en todas las fases del procedimiento judicial, vienen enumeradas en el art. 56. Nuestro legislador ha incorporado a nuestro ordenamiento jurídico, tales medidas, a través de la ley 5/2015, del Estatuto Jurídico de la Víctima. En dicha norma aglutina en un solo texto legislativo el catálogo de derechos de las víctimas. Las víctimas de violencia de género vieron ampliada su asistencia y protección a través de un catálogo general de derechos procesales y extraprocesales, entre los que destacan, el derecho a la protección, información, apoyo, asistencia y atención, así como a la participación activa en el proceso penal.

REFLEXIONES

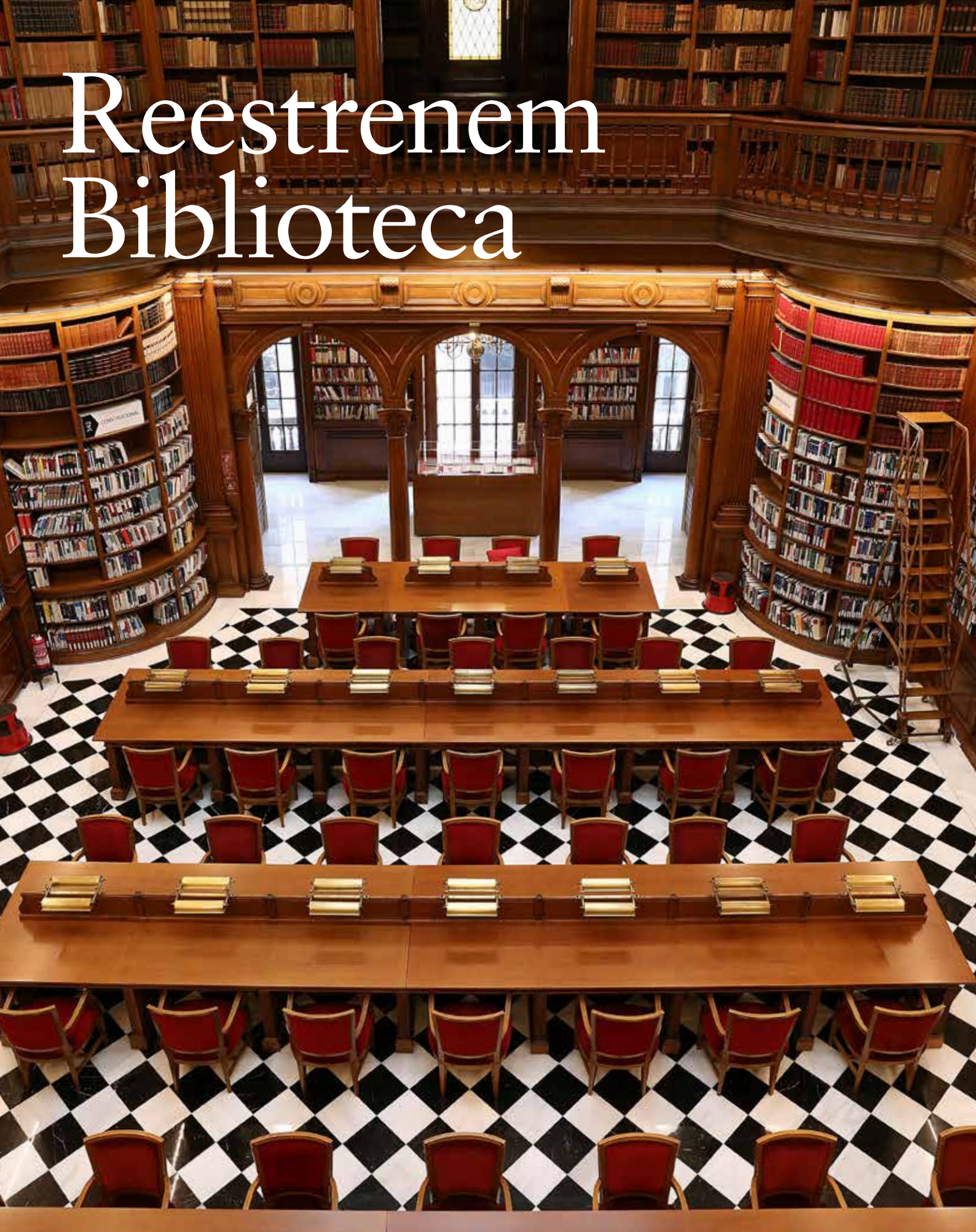
Han pasado dos años, desde la entrada en vigor del Convenio de Estambul y el legislador español TODAVÍA no ha incorporado completamente a nuestro ordenamiento jurídico sus exigencias.

La primera cuestión que debemos plantearnos es la necesidad de ampliar el concepto de violencia de género más allá de las relaciones de pareja incorporando conductas tales como los matrimonios forzados, la mutilación genital femenina, el acoso sexual, la trata de seres humanos y delitos contra la libertad sexual, los cuales son verdaderos ataques contra el género, tal y como recoge el Convenio.

Ello conllevaría replantear las competencias de los Juzgados de Violencia sobre la Mujer, para incorporar tales delitos dentro del art. 87 ter de la LOPJ.

Por último, debemos reflexionar sobre la necesidad de elaborar una nueva Ley Orgánica de Protección contra estos ataques al género, no contemplados por la actual Ley Orgánica de Protección Integral. Debemos seguir avanzando hasta llegar a esa plenitud de igualdad entre hombres y mujeres, único camino para vencer a esta lacra social.

Reestrenem Biblioteca

El degà del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Oriol Rusca i Nadal, el conseller de Justícia, Carles Mundó i Blanch, el conseller de Cultura, Santi Vila i Vicente, la presidenta de la Diputació de Barcelona, Mercè Conesa i Pagès, i la diputada de la Junta de Govern de l'ICAB, Elena Moreno i Badia, van reinaugar el 8 de febrer la Biblioteca del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona amb motiu de les obres de millora realitzades al llarg del 2016. L'acte va comptar amb l'assistència dels membres de la Junta de Govern i d'alguns degans emèrits.

Amb aquest acte es va donar per iniciada la festivitat de Sant Raimon de Penyafort 2017, que enguany consistia amb una quarantena d'activitats – des de formatives, homenatges, networking, culturals i esportives- que es van realitzar del 8 al 18 de febrer.

El degà de l'advocacia barcelonina va explicar que l'espai on es troba la Biblioteca s'ha sotmès a unes obres de millora per adequar-la a la normativa de prevenció i extinció d'incendis i incorporar un nou sistema de climatització i d'il·luminació per facilitar l'estudi i ús d'aquest equipament als col·legiats i associats. Entre els canvis, n'hi ha de notoris a cop d'ull, com per exemple, la modificació del paviment de la sala de lectura, amb peces de marbre de color blanc i negre i la restauració dels mobles originals.

Cal recordar que la Biblioteca es va dissenyar i crear arran de les obres d'ampliació del Palauet Casades, que es van realitzar del 1950 al 1953, sota la direcció de l'arquitecte Agustí Borrell.

Per poder conèixer amb més detall els canvis realitzats, una vegada reinaugurada la Biblioteca, tant les autoritats com els advocats i ciutadans presents a l'acte van poder realitzar una visita guiada per les sales més emblemàtiques d'aquest espai, entre elles la Sala dels Usatges i de lectura.

La diputada responsable de la Biblioteca, Elena Moreno destaca que la Biblioteca de l'ICAB s'ha modernitzat estructuralment en 64 anys. En aquest sentit, explica que la reforma realitzada és de caràcter estructural i ha afectat a les parts més nobles de la Biblioteca, com la Sala de Lectura i la Sala dels Usatges, sense modificar la seva essència. "Les obres realitzades han respectat i conservat l'estructura però han introduït elements de modernitat a l'entrada al recinte", afirma Moreno.

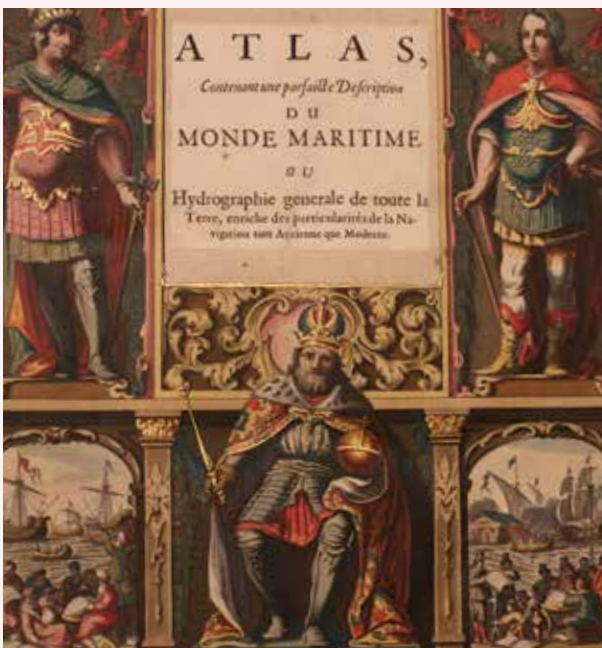
Segons Moreno els treballs més substancials "són els relacionats amb el sistema antiincendis, ja que la càrrega de foc que té una biblioteca és molt elevada. S'ha instal·lat petits ruixadors d'aigua nebulitzada, gas en les zones on no hi ha persones, s'han ignifugat bigues, i instal·lat vitrines amb vidres resistents. També s'ha aprofitat per fer la Biblioteca més eficient climàtica i energèticament (vidres aïllants, leds...).

Alhora s'han dut a terme millores de caràcter estètic, com el canvi del terra de la sala de lectura, abans un linòleum verd, actualment un terra de marbre blanc i negre que aporta una gran elegància, com a les biblioteques renaixentistes; s'ha fet una nova recepció a la avant-sala; s'ha renovat la sala del taulell d'informació; i s'ha habilitat un nou accés al pis superior.

Cal remarcar la cura en la restauració de tots els elements originals, la Biblioteca està tota moderna i nova, però amb respecte a l'aspecte de sempre, conjugant elements clàssics i moderns, que en definitiva són un reflex dels Serveis que ofereix la Biblioteca, els tradicionals de consulta i préstec, i els moderns de la Biblioteca Digital i del Centre de Documentació Online.

Entre els avantatges que aquestes obres comportaran als col·legiats, Moreno ressalta que són els relacionats amb la confortabilitat. "Ara tenim climatització, -abans només calefacció, i a l'estiu arribàvem tot sovint als 35° a la Sala de Lectura-. La llum i la claredat que s'ha aconseguit amb la nova il·luminació també ha estat un aspecte molt ben valorat pels usuaris de la Biblioteca", afirma Moreno.

La Biblioteca de l'ICAB es considerada una de les biblioteques jurídiques més importants d'Europa. Sobre això Moreno afirma "si se'm permet dir-ho és perquè ho tenim gairebé tot. Tenim un fons modern i digital que és més que comparable al de les universitats, doncs un dels objectius de la Junta de Govern del Col·legi és donar, als advocats/des i a les persones associades, resposta documental i formativa de forma ràpida i fiable, a les necessitats informatives que apareixen en el marc jurídic tant canviant d'avui dia. D'altra banda tenim la joia de la corona que és el fons bibliogràfic antic compost per més de 80.000 volums que abasten des del segle XI fins l'any 1900"

VISITES GUIADES

Durant la Festivitat de Sant Raimon i amb l'objectiu de donar a conèixer el "tesor" de la Biblioteca es van fer diferents visites guiades. La primera, el 13 de febrer, va ser per als ciutadans, mentre que el dimecres 15 de febrer es va fer una visita en exclusiva per als col·legiats i col·legiades de l'ICAB i el dissabte 18 de febrer van conèixer la Biblioteca els més petits de la casa.

Aquestes visites van servir per donar a conèixer, a més de les obres realitzades, que la Biblioteca de l'ICAB té més de 350.000 volums, prop de 1.900 títols de publicacions periòdiques i 70 bases de dades amb contingut legislatiu, jurisprudencial, doctrinal, de models i formularis. A més de les obres especialitzades en Dret compta amb un important fons antic. La Reserva de la Biblioteca està formada per 228 manuscrits, 2.000 pergamins, 10.000 al·legacions, 28 incunables i 2.186 llibres del segle XVI.

Sant Raimon

SESSIÓ SOLEMNE
25 I 50 ANYS

Sessió Solemne,

EL GRAN DIA DE L'ADVOCACIA BARCELONINA

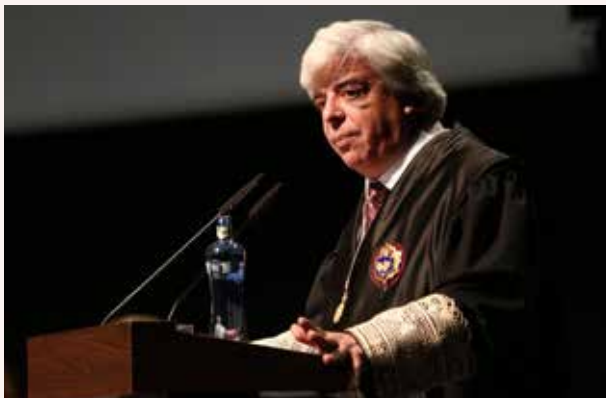
El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va organitzar del 8 al 18 de febrer una quarantena d'actes per commemorar el seu patró, Sant Raimon de Penyafort.

D'esquerra a dreta: el conseller de justícia, el delegat del Govern a Catalunya, la ministra de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, el president de la Generalitat, el ministre de Justícia i el degà de l'ICAB.

El plat fort d'aquest actes va ser la Sessió Solemne o acte d'homenatge als advocats que enguany compleixen 25, 50 i 75 anys de col·legiació. L'acte, que es va celebrar el divendres 17 de febrer, va reunir al Palau de Congressos de Catalunya a més de 1.000 persones, entre les quals hi havia nombroses autoritats. Hi va assistir el president de la Generalitat de Catalunya, Carles Puigdemont; el ministre de Justícia, Rafael Catalá; la ministra de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, Dolors Montserrat; el president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Jesús María Barrientos; el delegat del Govern a Catalunya, Enric Millo; el conseller de Justícia, Carles Mundó; el president del Consell de l'Advocacia Catalana, Carles Mcragh; la presidenta del Consejo General de la Abogacía Española, Victoria Ortega; el Fiscal Superior de Catalunya, José María Romero de Tejada; la presidenta del Tribunal Penal Internacional, Silvia Fernandez; els diputats de la Junta de Govern i dels degans emèrits de l'ICAB, entre altres autoritats.

Oriol Rusca, degà de l'ICAB, durant la inauguració de la Sessió Solemne.

El degà de l'ICAB, Oriol Rusca, va inaugurar la Sessió Solemne i va destacar en la seva intervenció que és un honor presidir un any més aquest acte d'homenatge als lletrats que compleixen 25 i 50 anys d'exercici de la professió i als 3 lletrats que aquest 2017 arriben als 75 anys de col·legiació de la Corporació, així com lliurar als companys Emilio Zegrí, José Félix Alonso Cuevillas, Olga Tubau i Pedro L. Yúfera, les medalles de la Corporació.

Rusca també va reivindicar públicament el paper dels lletrats del Torn d'Ofici i va expressar el seu malestar per l'intent de repercutir sobre els advocats del Torn d'Ofici el pagament de l'IVA en les actuacions que realitzen dins el marc de la justícia gratuïta, per això va exigir que les retribucions de Justícia Gratuïta no es gravin amb l'IVA.

El degà va afirmar que, des del punt de vista de l'Advocacia, una de les manifestacions de l'Estat Social dins de l'Estat de Dret és precisament el Torn d'Ofici, activitat que desenvolupen els advocats juntament amb l'Administració "per servir als més necessitats". En aquest sentit, va recalcar: "Una de les coses que no entenem i que ens preocupa és que el Servei d'Assistència Gratuïta que prestem hagi d'estar gravat per l'IVA com si fos una operació mercantil més. El Torn d'Ofici no és un mercat, ni els drets i les llibertats (...) són meres mercaderies. No té sentit modificar el sistema del Torn d'Ofici quan s'ha demostrat en tots aquests anys el seu més que correcte funcionament".

El degà també va explicar que malgrat la bona sintonia i predisposició del ministre de Justícia davant aquest tema, cal fer pública aquesta reclamació de l'advocacia.

El degà de l'advocacia barcelonina també va fer referència en el seu discurs al fet que l'advocacia ha procurat adap-

Victoria Ortega, presidenta del Consejo de la Abogacía Española, durant el seu discurs de la Sessió Solemne.

tar-se a un món global, on ja no hi ha fronteres i on els canvis tecnològics es produeixen a una velocitat vertiginosa, i tot això sense desatendre els problemes que es produeixen al costat de casa. En aquest sentit, el degà va alçar la veu per denunciar la crisi dels refugiats "que ens omple col·lectivament de vergonya, davant la incapacitat d'Europa i del món occidental de fer front a aquests problemes". També per alertar de la falta de respecte als Drets Humans de molts països, per la crisi de valors de la democràcia, de l'Estat del Benestar i del patiment de les persones a causa de les retallades que s'han fet o per la pèrdua dels llocs de treball. "Són situacions que les tenim i vivim a casa nostra, no és necessari anar a buscar-les molt lluny", va afirmar Rusca.

HOMENATGE A QUATRE GENERACIONS

A continuació, i com acte simbòlic d'incorporació a la professió, el secretari de l'ICAB, Rafael Espino, va donar pas a l'acte de jurament o promesa a dos nous joves col·legiats -Marina Bravo i Ramon Muns- que van ser apadrinats respectivament pel president del Consell de l'Advocacia Catalana i per la presidenta del Consejo de la Abogacía Española. Ortega va destacar en el seu discurs les qualitats i valors que ha de tenir una persona per exercir l'advocacia: humilitat, la prudència, la benignitat i dolçor en el tracte i atendre als pobres i oprimits. Però també va denunciar, a l'igual que el degà de l'ICAB, que es vulgui modificar la fiscalitat del Torn d'Ofici i gravar les actuacions dels advocats i advocades que presten aquest servei amb IVA. També va agrair que s'hagi concedit el premi "Degà Roda i Ventura" al número 100 de la Revista Abogacía Española, que edita el Consejo General de la Abogacía Española.

Finalment va dedicar unes paraules al degà Oriol Rusca, atès que s'acaba el seu mandat enguany. Sobre ell va dir: *"Conocimiento de la psicología individual y colectiva, pasión por su trabajo, amor por su público, sensibilidad, sentido de la proporción, sentido del humor, buena memoria, expresividad, elegancia, inventiva, naturalidad, inteligencia, racionalidad, simpatía, habilidad para improvisar, capacidad de comunicación, temperamento, intuición, imaginación, sinceridad, sensatez, actitud positiva, paciencia, amabilidad, una buena sonrisa, originalidad, estilo y personalidad. En algún sitio lei que estas son algunas de las características de un buen mago y al leerlas pensé que describían a Oriol a la perfección. Gracias, Oriol, por tu trabajo comprometido como consejero y vicepresidente del Consejo estos cuatro años. Gracias por aportar todas esas cualidades. Gracias por defender siempre a quienes más sufren vulneración de derechos. Si siempre es duro que un buen compañero deje el Consejo, no sé cómo vamos a poder sobrevivir sin tu magia!"*

A continuació el secretari de la Junta, Rafael Espino, va llegir els noms dels 455 advocats i advocades de la Corporació que enguany compleixen 25 anys d'exercici de la professió, els quals van pujar a l'escenari per recollir els respectius diplomes acreditatius de mans dels membres de la Junta de Govern del Col·legi i del ministre de Justícia, del conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, del president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, de la presidenta del Consejo General de la Abogacía Española i del president de l'Advocacia Catalana.

Els darrers advocats en rebre aquest diploma van ser els diputats de la Junta de Govern de l'ICAB, Blanca de Olivar, Gemma Solanas i Jorge Navarro. Olivar va rebre el diploma commemoratiu de mans del ministre de Justícia, Solanas de mans del degà de l'ICAB i Navarro per part del conseller de Justícia.

Andrés Espirós compleix enguany 75 anys de col·legiació.

A continuació, i per donar pas al moment d'homenatge als 47 advocats/des que enguany compleixen les noces d'or de la corporació, es va projectar un vídeo amb les efemèrides del 1967, any en què es van incorporar al Col·legi. El degà juntament amb la vicedagana de l'ICAB, Rosa Maria Barberà van lliurar la insígnia d'or i el diploma acreditatiu a aquests companys.

Aquest 2017, 3 advocats assoleixen la fita de complir 75 de col·legiats de l'ICAB. Els tres advocats van rebre la visita a casa seva del degà, tal com es va veure en el vídeo projectat. Dos d'ells van rebre en aquell moment la insígnia de platí de la Corporació, mentre que l'advocat Andrés Espinós va pujar a l'escenari del Palau de Congressos per rebre de mans del president de la Generalitat aquesta insígnia, mentre que el degà li va lliurar el diploma commemoratiu. La Sessió Solemne també va comptar amb un moment de record per als advocats difunts. Per això es van projectar en pantalla els noms dels companys i companyes que van traspasar durant el 2016, mentre la Junta de Govern i la resta de persones de l'auditori van dedicar-los un fort i sentit aplaudiment.

Seguidament es van lliurar les Medalles de la Corporació. En primer lloc el degà va lliurar la medalla i la diputada Gemma Solanas va donar el diploma commemoratiu a Proactiva Open Arms, per la seva tasca solidària de rescat del mar a les persones refugiades que arriben a Europa fugint dels conflictes bèl·lics. Tasca desenvolupada amb esperit de generositat i de servei, i en reconeixement al compromís del seu equip humà. Va recollir el premi el seu president, Oscar Camps.

La Junta de Govern també va concedir la Medalla de l'ICAB a l'advocat Emilio Zegrí, en reconeixement a la

De dalt a baix: Oscar Camps, president de Proactiva Openarms, i els advocats Emilio Zegrí i José Félix Alonso Cuevillas, van rebre les medalles de l'ICAB.

seva trajectòria professional com a advocat penalista i professor de dret penal, compromès amb el dret de defensa i amb els millors valors de l'advocacia i per la seva col·laboració en les activitats de formació d'aquesta Corporació. El degà li va lliurar la medalla commemorativa i el secretari li va donar el diploma.

De dalt a baix: l'advocada Olga Tubau i el degà emèrit Pedro L. Yúfera van rebre les seves medalles col·legials com a reconeixement a la seva dedicació.

A continuació el degà va lliurar la medalla i la diputada Carme Adell van lliurar el diploma acreditatiu a José Félix Alonso Cuevillas, en homenatge a la seva trajectòria personal i professional com a advocat i docent jurídic, i en especial, en reconeixement a la seva destacada contribució a la previsió social de l'advocacia com a president d'Alter Mútua d'Advocats.

Seguidament el degà va lliurar la medalla i el diputat Jorge Navarro va entregar el diploma a l'advocada Olga Tubau per la seva molt destacada trajectòria personal i professional com a advocada penalista i professora de dret penal, així com en reconeixement a la seva dedicació a les tasques col·legials com a membre de la Junta de Govern i de la Secció de Dret Penal de l'ICAB. La darrera medalla va ser per al degà emèrit Pedro L. Yúfera, per la seva trajectòria personal i professional com a advocat i docent, destacada en l'àmbit del dret civil, així com en reconeixement a la seva intensa dedicació al Col·legi, primer des de les seccions i comissions i

després com a vicedegà i degà de l'ICAB, i fomentant de manera especial la internacionalització de l'advocacia barcelonina. El degà Oriol Rusca va lliurar-li la medalla de la Corporació i la vicedegana, Rosa Maria Barberà, el diploma commemoratiu.

Per cloure la Sessió Solemne, la presidenta del Tribunal Penal Internacional, Silvia Fernández de Gurmendi, el ministre de Justícia, Rafael Catalá, i el president de la Generalitat, Carles Puigdemont van pronunciar un parlament.

SOPAR CÒCTEL I BALL

Un cop finalitzada la Sessió Solemne es va donar pas al sopar còctel que es va oferir al Palau de Congressos de Catalunya i que va reunir a més de 1.000 persones. En

aquesta ocasió al sopar van incloure plats de la cuina italiana, mediterrània, asiàtica i taules d'embotits i de dolç. A més es van instal·lar a la sala taules de billars, dos futbolins, un simulador 3D de conducció i una pista d'escalètric gegant per amenitzar aquesta vetllada fins que va arribar el moment del ball, que es va iniciar amb l'actuació del grup musical Sonors, format per advocats i advocades de l'ICAB.

25è ANIVERSARI FBE

Dins l'àmbit dels actes internacionals organitzats amb motiu de la Festivitat de Sant Raimon de Penyafort, el 18 de febrer va tenir lloc el Memorial Jacques Henry 2017, també conegut com a "Trobades de Barcelona." Enguany aquest acte va servir per commemorar el 25è Aniversari de la Federació dels Col·legis d'Advocats d'Europa (FBE). La jornada va començar amb un discurs de benvinguda a càrrec del degà de l'ICAB, Oriol Rusca, i unes paraules del president de la FBE, Yves Oschinsky.

Les Trobades de Barcelona es van centrar en el tema dels menors no acompanyats i la Declaració Universal dels Drets Humans, temàtica que es va abordar en dues taules de treball. La primera, centrada en la protecció i la promoció dels drets de l'infant (sostraccions de menors, adopcions, explotació i maltractaments, etc.) i on hi va participar com a ponent la presidenta del Consejo General de la Abogacía Española, Victoria Ortega; la vicedegana del Col·legi d'Advocats de París, Dominique Attias; la degana emèrita de l'ICAB, Sílvia Giménez-Salinas; la parlamentària de l'Acadèmia Internacional d'advocats de família, Anne-Marie Hutchinson; el jutge i membre de la Consell Superior de la Magistratura de Romania, Cristi Danilet i l'exdegà de la facultat de Dret de la Universitat Autònoma de Barcelona, Josep Ma. de Dios. La taula va ser moderada pel diputat de la Junta de Govern responsable de Relacions Internacionals de l'ICAB, Josep Llàcer.

La segona taula es va dedicar específicament a l'asil i els drets dels menors refugiats. Aquesta taula, moderada pel diputat de la Junta de Govern responsable de Relacions Internacionals de l'ICAB, Jani Trias, va comptar amb la participació de Noemi Alarcon, vicepresidenta del Comitè de Migració del Consell de Consells de l'Advocacia Europea (CCBE), del president de la Comissió de Drets Humans i Llibertats de la FBE, Artur Wierzbicki; per la vicepresidenta de la Comissió dels Drets Humans de la International Bar Association (IBA), Neelim Sultan; per l'ex president de la Unió Internacional d'Advocats (UIA), Pascal Maurer; pel president de l'Associació Internacional de Joves Advocats (AIJA), David Frolich i pel president de l'Observatori Jurídic Internacional sobre la Migració, Domenico Insanguine. Va clausurar l'acte la vicepresidenta del CGAE.

A dalt: Eugeni Gay rep una placa commemorativa com a president Fundador i impulsor de la FBE. A baix: La cloenda va anar a càrrec de Sílvia Fernández de Gurmendi, presidenta del Tribunal Penal Internacional (TPI).

A continuació es va procedir a la signatura d'un conveni d'agermanament amb el Col·legi d'Advocats de Brussel·les flamenca, el Nederlandse Orde van Advocaten bij de Balie te Brussel. Seguidament es va procedir a l'acte de commemoració del 25è Aniversari de la FBE, constituïda a Barcelona el 23 de maig de 1992 i heretara de la Conférence des Grands Barreaux d'Europe. La FBE està formada per 225 Col·legis d'Advocats de països membres del Consell d'Europa, representant aproximadament a 800.000 advocats i advocades.

Durant l'acte es va lliurar una placa commemorativa al degà emèrit de l'ICAB, Eugeni Gay Montalvo, com a president Fundador i impulsor de la FBE. La cloenda del 25è Aniversari va anar a càrrec de Sílvia Fernández de Gurmendi, presidenta del Tribunal Penal Internacional (TPI).

NETWORKING AMB EL MÓN

El degà del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Oriol Rusca, i el conseller de justícia, Carles Mundó, van inaugurar el 16 de febrer la 4a edició de la Fira Internacional de l'Advocacia. Es tracta d'una iniciativa d'aquesta Corporació, que es celebra cada dos anys, per promoure la internacionalització i el networking de l'advocacia barcelonina amb lletrats d'arreu del món.

Inauguració de la Fira a càrrec del degà Oriol Rusca i amb la presència del conseller de Justícia, Carles Mundó.

Sota el lema 'Next stop: Barcelona connection', més de 150 advocats de 31 països (Alemanya; Argentina; Azerbaidjan; Bèlgica; Bòsnia i Hercegovina; Colòmbia; Dinamarca; Estats Units; Emirats Àrabs Units; Finlàndia; França; Índia; Irlanda; Itàlia; Japó; Kazakhstan; Letònia; Marroc; Mèxic; Polònia; Regne Unit; República Txeca; Ruanda; Romania; Rússia; Sèrbia; Suïssa; Turquia; Veneçuela; Xile i la Xina) es van reunir al Centre de Formació del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, els dies 16 i 17 de febrer per tal de conèixer nous contactes que permetin en el futur establir col·laboracions futures.

VALORACIÓ DE LA FIRA

A nivell global, els participants han valorat la 4a Fira Internacional de l'Advocacia amb un 8 i han afirmat que tornarien a participar en una nova edició d'aquesta Fira. El diputats de la Junta de Govern de l'ICAB Carme Adell, Jani Trias i Josep Llàcer també valoren molt satisfactòriament que s'hagi aconseguit una participació tant alta d'advocats d'arreu del món a la 4a edició d'aquesta Fira així com l'alt grau de satisfacció dels assistents, tal com ratifiquen les dades que els participants han realitzat. Per promoure el networking entre els advocats i advocades participants de la Fira es van realitzar diferents activitats: Speakers Corners, entrevistes amb els Speakers Corners, entrevistes personalitzades en l'espai Face to Face, Speed Networking i Elevator Pitch. Afirmen que a través d'aquestes activitats han aconseguit entre 11 i

15 nous contactes, i a nivell d'àmbit geogràfic d'interès per cercar nous contactes, en primer lloc es troba Europa seguit dels Estats Units, Llatinoamèrica i el nordÀfrica. Cal destacar que la majoria dels participants de l'edició d'enguany no havien participat en cap de les tres edicions anteriors.

En relació a les activitats, les més valorades han estat les entrevistes personalitzades amb els Speakers Corners i les realitzades a l'espai Face to Face. A través dels Speakers Corner petits grups formats entre 5 i 10 lletrats van donar a conèixer el seu despatx professional i les singularitats d'exercir en un país determinat. L'activitat va ser liderada pel representant d'una ciutat amfitriona: Brussel·les, Hèlsinki, Lió, Dublín, Milà, Casablanca, Caracas, Santiago de Xile, Bogotà, Varsòvia, Zurich, Istanbul, Mèxic D.F, Buenos Aires, Manchester, Harare, Kigali, Dubai; Cracòvia, Almaty; Hong Kong; Moscou, Nova Delhi i Califòrnia. Posteriorment, els participants de la Fira van tenir la possibilitat de parlar de forma personal amb un d'aquest lletrats amfitrions o bé amb algun altre lletrat que havien conegut en un altra activitat de la Fira a l'espai Face to face.

Per darrere d'aquesta activitat, els participants han valorat amb un 8 tant els Speakers Corner com l'Speed networking. Aquesta darrera activitat és una combinació de l'Speed Dating' i el 'Business Networking'. A través d'aquestes sessions, l'ICAB buscava que els participants de la Fira puguin conèixer de forma ràpida altres advocats, intercanviar la seva targeta de visita i explicar els seus objectius de negoci i interessos.

MARATÓ DE CONFERÈNCIES

La Formació ha estat una de les peces clau dels actes commemoratius del Sant Raimon de Penyafort 2017. Enguany i com a novetat es van dur a terme, del 14 al 16 de febrer, 24 conferències sobre diferents qüestions actuals. Donada l'amplia representació de l'advocacia institucional internacional que sempre ens acompanya a la nostra festa, es va buscar que la temàtica girés al voltant de l'àmbit transversal que és el dret internacional i comunitari. Les més de 1700 inscripcions mostren l'interès que els temes proposats van suscitar. Amb sessions en horari de matí o tarda, les 8 sessions diàries que es van impartir, van permetre una ampla oferta per a tots els interessats.

Els "Pisos turístics", "El pla de parentalitat", "La fiscalitat a la crisi de parella", el "Compliance" o els "Documents de voluntats anticipades" van ser els temes

amb més demanda. Tot i això, cal destacar l'àmplia participació a totes les conferències, i la diversitat de temes tractats amb l'objectiu de donar cabuda a tots els àmbits del dret. A més de l'alta participació de l'advocacia en aquesta "marató de conferències", cal ressaltar l'estreta col·laboració amb les diferents seccions de la Comissió de Cultura, sense les quals no hauria estat possible assolir aquest èxit d'oferta i d'assistència.

PREMIS JURÍDICS, ELS OSCAR DE L'ICAB

En el marc de la Festivitat de Sant Raimon de Penyaforç, el dimarts 14 de febrer va tenir lloc a la seu de l'ICAB "l'Acte d'imposició de Togues als nous col·legiats i col·legiades i el lliurament dels diversos Premis Jurídics convocats per l'ICAB el 2016. El degà va inaugurar l'acte d'imposició de togues en què 25 nous col·legiats i col·legiades van jurar o prometre les normes deontològiques de l'advocacia davant el seu respectiu padrí i els assistents a la sala d'actes del Col·legi. Es tracta d'un acte simbòlic amb el qual es dona la benvinguda al Col·legi i a la professió. Seguidament es va donar els Premis Jurídics de la Corporació.

PREMI MEMORIAL DEGÀ RODA I VENTURA 2016

El Premi memorial Degà Roda i Ventura al millor article, sèrie d'articles o reportatge de caràcter informatiu o divulgatiu, va ser atorgat al número 100 (novembre 2016) de la revista Abogacia Española, editada pel Consejo General de la Abogacia Española (CGAE). El Premi va ser recollit per la presidenta del CGAE, Victoria Ortega.

El Premi Memorial Degà Roda i Ventura a la millor monografia, assaig o article doctrinal, va ser atorgat a l'obra col·lectiva "El papel del Abogado en la implantación de los principios Ruggie. 8 buenas prácticas para abogados de negocios" (Ana María Ovejero Puente, coordinadora; Fundación Fernando Pombo-Tirant Lo Blanch; València 2016).

En nom de la Fundació Fernando Pombo van recollir el Premi Ana María Ovejero, coordinadora de la obra i consultora acadèmica de la Fundació i Cristina Puigdemolles, advocada de la Fundació.

PREMIS FERRER EGUIZÁBAL

El Premi Ferrer Eguizábal al millor projecte d'investigació sobre Dret administratiu va ser per Adrian Di Pizzo Chiacchio pel seu projecte "El rol institucional de la Agencia Española de Protección de Datos en la configuración, el reconocimiento y la implementación del derecho al olvido digital: entre la tutela de los derechos arco 3.0 y el ius puniendi".

Mentre que del Premi Ferrer Eguizábal al millor projecte d'investigació sobre el Dret a la segona oportunitat de la persona física va tenir dos premis ex aequo. Un per a Borja Pardo Ibáñez pel seu projecte "Segunda oportunidad para los fiadores. La extinción de la fianza tras la concesión del beneficio de exoneración del pasivo insatisfecho al deudor principal."

I l'altre per a Carlos Puigcerver Asor i Federic Adan Domènech pel seu projecte "Respuesta a los problemas

prácticos del mecanismo de la segunda oportunidad de la persona natural no empresaria introducido por el Real Decreto Ley 1/2015 de mecanismo de segunda oportunidad, reducción de la carga financiera y otras medidas de orden social (modificado por la ley 25/2015, de 28 de julio)."

PREMI MEMORIAL PEDRO MARTÍN GARCÍA

Els Jurat de l'edició Premi Memorial Pedro Martín García, destinat a guardonar l'excel·lència d'un treball o article sobre Dret processal penal, va acordar lliurar dues Mencions Especials. Una per a Eulalia Puig Fusté i Beatriz Goena Vives pel seu treball conjunt "Las tecnologías

de la información y de la comunicación: su papel en la investigación y la prevención de delitos en el marco del Estado de Derecho." I l'altra per a Antonio Agustín Tort pel seu treball "Problemas fundamentales de la conformidad de las personas jurídicas según la nueva regulación de la Ley de Enjuiciamiento Criminal".

CONCURS D'ORATÒRIA MEMORIAL AMADEU MARISTANY PER A NOVES PROMOCIONS

El Grup de l'Advocacia Jove de Barcelona va organitzar el Concurs d'Oratòria Amadeu Maristany In memoriam amb l'objectiu de descobrir nous talents en oratòria, ja que a través d'aquesta activitat es posa a prova els dots d'oratòria dels participants -agrupats joves de l'ICAB- ja que han de defensar temes curiosos, des de l'humor, la sàtira i l'enginy, i a més, han de convèncer al jurat de la credibilitat i viabilitat de les mateixes.

Enguany el primer premi del Concurs d'Oratòria va ser per a Ismael Peralta-Valdivieso per la seva intervenció "Criminal Compliance a Espanya, altrament dit 'aneu fent que ja vindré a les postres". El segon premi el va obtenir Alexander Salvador Cerqueda per la seva intervenció "Lexnet: La nova empresa de neteja de les oficines judicials".

PREMI NOVES IDEES DE SERVEI

El Premi Noves Idees està destinat a guardonar la millora d'un servei existent adreçat als col·legiats o bé un noi servei que es pugui oferir. Aquest premi va recaure sobre Alejandra Pascual Fernández, pel seu projecte "Servei de Guàrdia per malaltia, llarga malaltia o estades mèdiques."

PREMI DE TREBALLS DE RECERCA DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE PERITS JUDICIALS I FORENSES

En la Sessió de Sant Raimon de Penyafort del 14 de febrer també es va lliurar el Premi de Treballs de Recerca que convoca l'Associació Catalana de Pèrits Judicials i Forenses. Va ser premiada Mireia Hernández Esteban pel seu treball "Intervención del perito calígrafo en el análisis interdisciplinar sobre la autoría de una obra de arte."

ICAB SOLIDARI

El Col·legi de l'Advocacia ha apostat un any més per la solidaritat dins el marc de la festivitat de Sant Raimon.

Mercat solidari

El Pati de Columnes del Col·legi es va transformar el 13 de febrer en un mercat amb estands de 15 de entitats i ONG. Aquestes van poder donar a conèixer tant a l'advoca-

cia com als ciutadans que es van acostar al Col·legi els projectes que duen a terme i alhora recaptar fons a través de la venda de diferents productes de marxandatge. Les ONG participants de la V edició del Mercat van ser: Fundació Catalana per la Paràlisi Cerebral; Fundación Juan Bonal; Associació Marc Palmes-Nens de Katana; Associació Projecte Nana; Fundació Sant Pere Claver; Associació Pro-Activa Open Arms; Creu Roja; Fundació Aldees Infants SOS Catalunya; Associació de la Enfermedad Dent - (ASDENT); Associació Catalana d'Integració i Desenvolupament Humà (ACIDH); ONG Gesta Africa; Fundació Amics de la Gent Gran; Associació Catalana d'Afectades i Afectats de Fibromiàlgia i d'altres Síndromes de Sensibilització Central (ACAF); Fundació Degà Ignasi de Gispert; Organització Humanitària Care Highway International

Entre aquestes entitats, cal destacar la Fundació Degà Ignasi de Gispert, de la qual el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona és un dels seus patrons fundadors, ja que va donar a conèixer la tasca de suport a advocats/des que bé per malaltia o altres circumstàncies requereixen d'ajuda en diferents àmbits. Precisament per ajudar a incentivar la venda dels productes que oferien les diferents entitats, l'ICAB va oferir tres xecs regal del centre comercial l'Illa Diagonal com a premis a sortejar entre totes les persones que haguessin adquirit algun producte, ja que a totes elles se'ls va lliurar una butlleta per poder participar en aquesta rifa.

El degà entrega un dels xecs regal del sorteig del Mercat Solidari.

Música per a ajudar a l'advocacia

Enguany, com a novetat, a més del mercat solidari es va celebrar un concert amb l'objectiu de recaptar fons a benefici de la Fundació Degà Ignasi de Gispert. Al Concert Solidari hi van participar diferents grups musicals que estan integrats per advocats i advoca-

des col·legiades de l'ICAB, com són Sonors, Imperio de la Ley, La banda líquida, Deep Blues i la Coral. El concert va permetre als assistents gaudir d'una llarga estona de música ininterrompuda en un ambient festiu i en acabar aquest es va poder demostrar el talent musical participant en el karaoke. Des de l'organització del Concert es vol agrair la col·laboració de tots els advocades i advocades que van participar en aquest acte solidari.

D'altra banda, però també dins l'àmbit musical, cal destacar que la Coral de l'ICAB va omplir la Sala d'actes de l'ICAB el 15 de febrer, dia que va oferir el seu tradicional concert de Sant Raimon.

IN MEMORIAM

Durant la Festivitat de Sant Raimon de Penyafort, el Col·legi va organitzar dos actes en record dels advocats i advocades difunts al llarg del 2016. D'una banda, una missa a la Parròquia de Sant Raimon de Penyafort i una cerimònia civil, al Pati de Columnes.

ACTIVITATS LÚDIQUES I ESPORTIVES

Dins la quarantena d'actes realitzats en el marc de la commemoració del patró de l'advocacia, l'ICAB va organitzar també actes lúdics i esportius.

FUTBOL

El diumenge 12 de febrer, diversos equips es van reunir a la fundació BRAFA per disputar els diferents partits de futbol 7. Mentre que l'equip de futbol de l'ICAB va guanyar el tradicional torneig de Sant Raimon en què també hi participen els equips de futbol dels inspectors d'hisenda i els jutges.

TEATRE

"Tot és comèdia", amb la companyia estable de Teatre de l'ICAB. La companyia estable de teatre del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va representar els dies 10 i 11 de febrer l'obra "Tot és comèdia!". A través d'aquest espectacles es va mostrar com ha evolucionat el gènere còmic des de les seves primeres aparicions teatrals fins a l'actualitat.

Van ser 10 escenes significatives per mostrar de quina manera s'ha fet riure als espectadors època rere època. Començant per Aristòfanes i passant per Shakespeare, Lorca, Molière, Ionesco, Dagoll Dagom o La Cubana. L'obra va ser interpretada per 28 actors i dirigida per Enric Cambay i les adjuntes a direcció Júlia Bonjoch i Queralt Casasayas.

SOPARS

Enguany el Pati de Columnes va ser el lloc on es va realitzar el 16 de febrer el dinar d'homenatge als companys que enguany celebren 50 anys d'exercici de la professió.

Per la seva part el Grup de l'Advocacia Jove va celebrar el seu tradicional sopar de Sant Raimon el dissabte 18 de febrer.

VISITA INFANTIL A LA BIBLIOTECA I DIVERTICAB

La tarda de dissabte 18 de febrer va estar dedicada als més petits de casa amb dos actes: la visita a la Biblioteca i el Diverticab que, enguany, va comptar amb l'espectacle d'un mag que va deixar bocabadats, infants i adults. En acabar, van llepar-se el dits amb la xocolatada i melindros.

EL COL·LEGI ES MOU

VICTÒRIA DE L'ICAB SOBRE L'IVA DEL TORN D'OFICI

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona celebra i valora com a "triomf del diàleg" el compromís del Ministeri de Justícia arran del qual no es gravarà amb IVA les actuacions que realitzen els advocats i advocades que presten el Servei del Torn d'Ofici a Espanya.

Es va arribar aquest compromís en el marc de la reunió que van mantenir a Madrid, l'1 de març, el ministre de Justícia, Rafael Catalá, amb la presidenta del Consejo General de la Abogacía Española, Victoria Ortega, el degà de l'advocacia barcelonina, Oriol Rusca, la degana del Col·legi d'Advocats de Madrid, Sonia Gumpert, i altres degans.

El ministre de Justícia es va comprometre a iniciar els tràmits per modificar la Llei d'Assistència Jurídica Gratuïta de 1996, amb la finalitat de deixar clar que les quanties que perceben els advocats i advocades del Torn d'Ofici derivades de les actuacions que realitzen per defensar els drets de les persones que tenen el benefici de la justícia gratuïta no hauran de tributar per l'IVA.

Catalá també va traslladar als representants de l'advocacia assistents a la reunió el compromís del Ministeri d'Economia de suspendre l'aplicació de la consulta vinculant, durant el període de tramitació de la modificació legislativa.

Els representants de l'advocacia presents a la trobada van defensar novament el sistema del Torn d'Ofici, un sistema de naturalesa pública i obligatori que funciona correctament i que garanteix l'accés universal a la Justícia a Espanya des de fa dècades. El Torn d'Ofici és un servei públic i una tasca que realitzen els Col·legis d'Advocats de forma obligatòria, ja que és un encàrrec de l'Administració de Justícia. També van

Reunió a Madrid del ministre de Justícia amb la presidenta del CGAE, el degà de l'ICAB i altres degans.

reivindicar la figura de l'advocat d'Ofici (hi ha prop de 43.000 advocats/es inscrits al TO a Espanya, dels quals prop de 3.500 a Barcelona i més de 7.000 a tot Catalunya), ja que compleixen amb professionalitat i orgull la tasca de defensa de les persones i els seus drets i llibertats.

Cal recordar que l'origen de la problemàtica va sorgir arran del canvi de criteri que la Direcció General de Tributs (DGT) volia aplicar en relació a la fiscalitat del Torn d'Ofici, anunciat el passat 26 de gener, arran de la transposició d'una sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea relativa a Bèlgica i que res té a veure amb Espanya.

Davant aquesta canvi inèdit en la fiscalitat del Torn d'Ofici, l'advocacia va fer un front comú i va traslladar tant al Ministeri de Justícia com al Ministeri d'Hisenda i Funcions Públiques la seva preocupació i malestar en diferents fòrums i reunions.

Des de l'advocacia també s'ha volgut agrair públicament el suport rebut per part de diverses formacions polítiques (PSOE, Ciudadanos, Unidos Podemos-En Comú Podem-En Marea i Esquerra Republicana).

Aquestes no només van manifestar el seu acord amb l'advocacia sinó que també van formular proposicions no de llei a la Mesa del Congrés dels Diputats amb la finalitat de mantenir el caràcter públic del servei de Justícia Gratuïta i, per tant, la fiscalitat del torn d'ofici amb els criteris anteriors.

NOVA FORNADA D'ADVOCATS, GRÀCIES A L'EPJ

70 nous alumnes estan cursant la nova edició del Postgrau de Pràctica Jurídica que es va iniciar el passat gener. Es tracta de formació jurídica ideal per a tots els graduats/des en dret que vulguin aprendre la professió d'advocat/da, ja que a través de sessions eminentment pràctiques els alumnes aprenen aspectes essencials com són el tracte amb el client, com actuar en un judici, com interposar una demanda, etc. A més, els alumnes es poden especialitzar en dues de les 6 matèries que s'ofereixen (civil, penal, administratiu, laboral, mercantil i família).

CLÍNQUES JURÍDIQUES

Com a novetat, el Postgrau de l'EPJ inclou la realització de "clíniques jurídiques". És una figura que es basa en el dret anglosaxó en el qual un advocat/da, normalment que està adscrit al torn d'ofici, presenta un cas real i "treballa" amb un grup d'alumnes perquè l'ajudin en la resolució d'aquest cas. Les clíniques jurídiques s'estan popularitzant a Espanya i moltes universitats espanyoles i centres de formació jurídica ho estan promovent per tal d'introduir als seus alumnes en casos reals.

El Postgrau de l'Escola de Pràctica Jurídica és una de les formacions més triades entre els advocats que finalitzen els seus estudis de grau en dret. Aquesta és una de les conclusions de la tercera "Radiografia de la professió", que es va presentar el 15 de febrer. Aquest baròmetre indica que entre els advocats enquestats, un 52% ha realitzat formació específica relacionada amb l'advocacia de forma posterior a la llicenciatura o grau, dels quals un 24% havia realitzat el Postgrau en Pràctica Jurídica de l'ICAB.

L'Adriana Anglada és una advocada que va realitzar aquest Postgrau recentment. Entre els motius que la van empènyer a fer aquesta formació destaca "que vaig estar vivint tres anys a l'estranger, i al tornar, volia actualitzar-me i tenir una perspectiva més pràctica de l'advocacia, donat que la universitat no t'ofereix aquesta vessant" i afirma: "el Postgrau de l'Escola de Pràctica Jurídica de l'ICAB m'ha aportat, a part dels coneixements teòrics, uns mecanismes i coneixements que em serveixen per desenvolupar-me amb més autonomia dins la professió, i el perdre-li la por gràcies a les simulacions que hem anat fent al llarg del curs". Ara An-

glada està a Brussel·les realitzant una beca concedida pel Consejo General de la Abogacía Española (CGAE) i considera que "es tracta d'una formació que m'ha ajudat mentre feia pràctiques en despatxos a Barcelona i que em servirà per treballar com advocada quan acabi aquesta estada".

La propera edició del Postgrau es farà a partir del mes d'octubre, però la matrícula s'obrirà al juny a www.icab.cat. Si vols iniciar-te en l'advocacia amb èxit, inscriu-te a l'Escola de Pràctica Jurídica!

Adriana Anglada, va realitzar el Postgrau de l'EPJ.

EL TC EMPARA EL DRET D'ACCÉS A L'ATESTAT EN L'ASSISTÈNCIA A COMISSARIA

L'ICAB alerta que una recent sentència de la sala segona del Tribunal Constitucional empara el Dret d'Accés a l'atestat per part de l'advocat/da que l'assisteix durant la declaració. Cal recordar que aquesta Corporació ha denunciat en múltiples ocasions i fòrums les dificultats d'accés als atestats policials en dependències policials per part dels lletrats i lletrades que realitzen assistències a persones detingudes.

Per aquest motiu es congratula davant d'aquesta sentència del TC que reafirma el posicionament i argumentació que ha mantingut el Col·legi de l'Advocacia en relació al dret de defensa i accés a l'atestat policial i que facilita a l'advocacia una argumentació decisiva per exigir l'atestat policial.

CEMICAB, MÉS DE 1.000 MEDIACIONS AL 2016

Amb motiu de la commemoració del "Dia europeu de la Mediació", el Centre de Mediació del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (CEMICAB) va fer balanç de l'evolució de la mediació durant el 2016. Va ser en el transcurs d'un roda de premsa en la qual hi va participar la vicedegana de l'ICAB, Rosa Ma. Barberà, la diputada responsable del CEMICAB, Mercè Claramunt, la magistrada del social i coordinadora de GEMME (Grup Europeu de Magistrats per la Mediació) Sara Pose, i l'advocada mediatadora del CEMICAB, Àngels Cabello.

El CEMICAB va tramitar 1.097 mediacions al 2016, de les quals 408 van ser acceptades vers les 658 que van ser rebutjades. Quant a les mediacions en tràmit, resten pendents 31.

Malgrat el repunt de les mediacions tramitades pel aquest centre durant el 2016 respecte el període 2011-2015, on la mitjana va ser de 800 mediacions, és considera imprescindible fomentar la cultura de la mediació ja que encara hi ha molts ciutadans que desconeixen aquest procediment i els seus avantatges i no volen participar-hi, fet que es tradueix en aquest elevat número de mediacions desestimades.

Àmbits de la mediació

De les mediacions tramitades, 968 van ser sobre aspectes familiars (guarda de fills, pensió d'aliments, ús del domicili familiar...) 56 sobre temes hipotecaris, 51 sobre

dret d'obligacions (reclamacions de quantitat, factures) i 10 sobre qüestions relacionades amb arrendaments urbans i propietat horitzontal.

Origen de les mediacions

En relació a l'origen de les mediacions, 824 (un 75,11%) eren mediacions públiques, és a dir, tenien el benefici de la justícia gratuïta –per part d'una o de les dues parts en conflicte- mentre que 147 eren privades, ja que havien estat sol·licitades per persones que no tenien reconegut el benefici de la justícia gratuïta i 126 eren intrajudicials.

Dia europeu de la mediació

Per Commemorar el 'Dia Europeu de la Mediació', el CEMICAB també va realitzar el 19 de gener un Servei d'Orientació en la Mediació, a Cornellà, de 10 a 14h i el dia 20 de gener la jornada sobre 'La mediació privada com a estratègia jurídica idònia per als advocats: iniciatives i efectes'.

II Congrés de la Mediació

Per tal de promoure la mediació entre l'advocacia, el CEMICAB organitza per als dies 23 i 24 del març el II Congrés de Mediació. Les inscripcions ja estan obertes! Podeu formalitzar-la i consultar el programa a www.icab.cat i a mediacioadvocacia.cat

PIONER SERVEI D'INFORMACIÓ ALS CIUTADANS SOBRE CLÀUSULES SÒL

El 16 de gener el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va posar en funcionament un Servei d'Informació previ a la ciutadania sobre les clàusules sòl de les hipoteques. Aquest Servei, que té l'oficina a la seva seu del carrer de Mallorca 283, ha atès a més de 200 persones fins al finals de febrer i la llista de peticions de la ciutadania indica que s'atendran unes 300 consultes durant el proper març.

Amb l'entrada en funcionament d'aquest servei, l'ICAB es va avançar a la resposta plantejada pel Govern de l'Estat amb l'objectiu d'oferir un primer consell jurídic orientador a la ciutadania per informar-la sobre les possibles clàusules abusives dels seus préstecs hipotecaris. L'ICAB va ser un dels primers col·legis d'advocats en oferir aquest servei a la ciutadania.

EL MIRALL DE L'ADVOCACIA: TERCERA RADIOGRAFIA DE LA PROFESSIONIÓ

L'ICAB ha realitzat, a través de la Comissió de Prospectives Socioprofessionals, la tercera "Radiografia de la professió de l'advocacia". Es tracta d'un baròmetre que té com a objectiu analitzar i definir el perfil dels col·legiats, des de la seva estructura passant per l'organització interna, les especialitats dels advocats/des, el tipus de clients, les dades sociològiques i demogràfiques dels professionals, així com les tendències i necessitats.

Els diputats responsables de la Comissió de Prospectives Socioprofessionals, Carme Adell i Jani Trias, han estat els encarregats de liderar aquest estudi de la mà també de l'advocada Chantal Català, vocal de la comissió, qui hi ha tingut un protagonisme especial. Aquest estudi es va presentar a l'advocacia el 14 de febrer.

Conclusions

Les principals conclusions de la Radiografia de la professió de l'advocacia 2016 indiquen que **l'ICAB ja compta amb més dones que homes col·legiats, que la majoria dels col·legiats treballa per compte propi en un despatx unipersonal o petit (de 2 a 5 persones), que es dediquen preferentment a l'assessorament al despatx per sobre dels tribunals i que el seu àmbit d'especialització és el dret civil.**

Aquest baròmetre també indica que els col·legiats i col·legiades que han estudiat dret exclusivament, es dediquen a aquesta professió per vocació i en un 52% dels casos els advocats no tenen antecedents familiars en el món del dret, per bé que la meitat tenen al seu entorn familiar més proper un advocat/da exercent.

L'estudi s'ha realitzat sobre una mostra de 1.779 col·legiats/des d'un total de 22.582 col·legiats (número de col·legiats/des que inclou tant exercents com no exercents a l'inici de la realització de l'estudi, al juliol de 2016), el que representa un percentatge del 7,87% de l'univers.

La comissió de Prospectives va presentar la tercera 'Radiografia de la professió', el passat 14 de febrer.

Tipologia del despatx

El 76% dels col·legiats treballen en despatxos. D'aquests al voltant del 50% són titulars del bufet. Les estructures més habituals de despatx són la d'una sola persona o bé despatxos petits, és a dir, de 2 a 5 col·legiats, que s'uneixen preferentment per compartir despeses. Actualment l'ICAB compta amb un 52% de dones col·legiades i un 47% d'homes. Aquest fet indica que l'ICAB ja compta amb més dones col·legiades que homes.

Àmbit d'actuació i tipus de clients

L'assessorament al despatx esdevé la tasca principal de l'advocacia, per sobre de la feina als tribunals, la negociació o la gestió. La major part de l'advocacia afirma que els seus ingressos procedeixen de clients particulars seguit de pimes. La majoria dels clients coneixen a través del boca-orella a l'advocat/da a qui encarregaran un tema (78%), mentre que un 36% són derivats d'altres companys. Els clients procedeixen en un 78% de la mateixa ciutat on l'advocat té ubicat el despatx. Pel que fa a l'àmbit d'especialització, els treballs encomanats a l'advocacia són principalment de caràcter civil. El 57% hi ha treballat en el darrer any i per al 29% és la branca del dret a què més s'hi dedica. En segon lloc es troba l'advocat/da de mercantil (14%), i el laboralista (12%). L'àmbit d'actuació principal és a nivell local, de manera que la internacionalització se centra bàsicament en despatxos mitjans i grans.

Formació i especialització

Entre els advocats enquestats, un 52% ha realitzat

formació específica relacionada amb l'advocacia de forma posterior a la llicenciatura o grau. Per una banda, un 24% ha realitzat el Postgrau en Pràctica Jurídica –uns estudis que serveixen per a promoure el coneixement pràctic de l'exercici de l'advocacia- o algun màster, preferentment per especialitzar-se en dret empresarial (22%), dret fiscal i tributari (17%) i dret laboral (12%). En quant a cursos de formació especialitzada, un 44% s'ha especialitzat en dret civil (44%), seguit del mercantil (30%) i el penal (25%).

El grau de Direcció i Administració d'Empreses (ADE) és el complement per excel·lència entre els col·legiats (27%) que han realitzat una segona llicenciatura o grau, seguida de relacions laborals (12%) o criminologia (11%). En relació als idiomes, l'anglès és la llengua estrangera sobre la qual es tenen més coneixements.

Llengua emprada

El castellà és l'idioma preferent usat en els escrits judicials (64%), tot i que un 20% de l'advocacia escriu indistintament en català i castellà. Pel que fa als escrits extrajudicials, l'ús del castellà se situa en un índex més baix, un 39% enfront el 28% que ho fa tant en castellà com en català, o el 19% que ho fa exclusivament en català. Tanmateix, alhora d'atendre al client, s'adapten a la llengua que usa el client.

Horari i càrrega de treball

La mostra entrevistada indica que treballa una mitjana d'hores a la setmana superior a les 40, concretament unes 43,2 h i que realitza anualment més d'una trentena de casos. Una altra de les qüestions relacionades en l'àmbit laboral més demanades és la necessitat de conciliar la vida laboral i personal.

Ingressos

L'advocacia ha estat afectada per la crisi econòmica. L'actual situació ha repercutit en la negociació a la baixa dels seus honoraris, en l'allargament dels períodes de pagament i en la disminució de clients i assumptes portats. El baròmetre estableix que l'advocacia ha patit en els darrers 10 anys una reducció dels seus honoraris. Tanmateix, entre les previsions de futur, es vol promoure la imatge del despatx i invertir en noves tecnologies. També volen augmentar la cartera de clients i la fidelitat dels mateixos.

Entorn familiar

La meitat dels advocats tenen al seu entorn familiar més proper un advocat/da exercent. Només un 19% dels

advocats col·legiats té la parella també dedicada al món jurídic. Entre els que tenen algun dels pares treballant en l'àmbit del món jurídic, solen ser més homes col·legiats, titulars del seu despatx junt amb un soci i dedicats al mercantil. El 61% dels col·legiats té fills.

Aplicacions, Internet i Xarxes Socials

L'advocacia dedica poc temps a l'ús de les xarxes socials com a instrument d'ajuda a la gestió del despatx o de promoció pròpia. LinkedIn és la xarxa que usen per excel·lència (41%), seguida de Twitter (9%), Facebook (8%) i YouTube (4%). També usen el Whatsapp i Telegram. La gestió de la pròpia web o blog és encara minoritària (entre un 10 i 15% en tenen). També es detecta una baixa penetració de l'ús de programes i aplicacions com la videoconferència i programes específics de gestió de despatx.

CAL ADEQUAR LA NORMATIVA PROCESSAL ESPANYOLA AL DRET COMUNITARI

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona considera que s'hauria de modificar la normativa processal espanyola per adequar-la al dret comunitari. Aquesta Corporació fa aquesta valoració amb motiu de la sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea de 26 de gener de 2017 en relació a les clàusules de venciment anticipat i la seva retroactivitat, en la qual la decisió de la sentència és contra Espanya per les clàusules hipotecàries abusives, però també davant el fet que no és no la primera sentència contra la normativa espanyola en aquest àmbit. El passat 21 de desembre, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea va declarar la nul·litat de les clàusules sòl per ser abusives i, en conseqüència obliga als bancs a la devolució total dels diners cobrats de més als consumidors.

Davant d'aquesta situació i el fet que la decisió de la sentència del TJUE pot afectar l'execució hipotecària, l'ICAB considera necessari una revisió de la llei d'enjudiciament civil, particularment pel que fa a l'execució hipotecària.

VOLS MARCAR UN GOL?

L'ICAB té un equip de futbol, però necessiten més jugadors. Per aquest motiu fan una crida als companys que us agradi aquest esport. Els entrenaments es fan cada divendres de 15.30 a 17.30 hores al Camp Municipal de El Gornal (Av. Carmen Amaya, 67, L'Hospitalet). Es juguen partits i torneigs molts caps de setmana. Animeu-vos! No cal que sigueu uns astres del fútbol perquè us fitxi l'equip del Col·legi!

Per formar part de l'equip de futbol, cal enviar un correu electrònic a cas@icab.cat indicant nom, número de col·legiat i telèfon de contacte i ràpidament seràs convocat.

SUPORT A L'ADVOCACIA AMENAÇADA

La Comissió de Justícia Penal Internacional (CJPI) i la Comissió de Defensa dels Drets de la Persona i del Lliure Exercici de l'Advocacia del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona van sumar-se a les reivindicacions realitzades amb motiu del "Dia de l'Advocat/da amenaçat", que es va celebrar el passat 24 de gener.

El centre de les denúncies d'aquestes comissions és la situació que advocats i advocades i activistes estan patint en diferents països, entre ells la Xina, on segons dades d'Amnistia Internacional, un total de 248 activistes i advocats i advocades xinesos han estat interrogats per la policia, reclosos o acusats formalment en una ofensiva sense precedents.

També van denunciar que els mitjans de comunicació estatals xinesos han qualificat els advocats i advocades i activistes de drets humans de ser membres d'una "gran banda delictiva" i esvalotadors. Arran d'aquestes acusacions molts d'ells s'enfronten al càrrec d'intentar subvertir el poder de l'Estat.

Davant aquesta situació, la Comissió de Justícia Penal Internacional considera que aquests atemptats als drets humans no poden quedar sense resposta perquè són atacs frontals a l'Estat de Dret i a la defensa dels drets dels ciutadans i les ciutadanes i demanen que les amenaces i els assassinats de col·legues en l'exercici siguin investigats.

Per la seva part, la Comissió de Defensa dels Drets de la Persona i del Lliure Exercici de l'Advocacia de l'ICAB va participar en la concentració togada que es va celebrar el passat 24 de gener de forma simultània en moltes ciutats europees i d'arreu del món per cridar l'atenció sobre la difícil situació dels advocats i advocades a la Xina. En el cas de Barcelona, va tenir lloc davant el Consolat de Xina.

DEFUNCIONS

Món Jurídic vol expressar el seu condol als familiars i amics dels companys i companyes de l'ICAB que han causat baixa per defunció: José Albareda Alegre, Francesc Casares Potau, Javier Bengoechea Cueto-Felgueroso, Miguel Capuz Pons, Josep Maria Fernández Paul, Vicente Font Boix, Emilio Fonta Fàbregas, Enrique Guardiola Scarrera, Aurelio López González, Francisco Javier Martín Burillo, Fulgencio Martínez Fernández, Francisco Olivella Llacuna, Mario Jaime Pagès Martínez, Antonio Peralta Cebrián, Roger Sendil Martí, Sebastián Solanas Sánchez, David Terradas Via, Josep Verde Aldea, Francisco Javier Vicente Sánchez.

DADES SOBRE DEONTOLOGIA, HONORARIS, TORN D'OFICI, ESTRANGERIA I REGISTRES

Us presentem un nou document relacionat amb les funcions públiques de l'ICAB, i amb les dades de tancament del quart trimestre del 2016 i criteris que poden ser de interès dels Departaments de Deontologia, Honoraris, Torn d'Ofici, Estrangeria i Registres de l'ICAB.

1.- REGISTRES COL·LEGIALS

L'ICAB el composem 24.174 col·legiats i col·legiades a data 31 de desembre de 2016.

Respecte del 68,5% dels col·legiats ICAB que són advocats en exercici, únicament 3.428 advocats i advocades (un 20,68%) es troben integrats en societats professionals.

APUNT DEL TRIMESTRE: INTERPRETACIÓ DE LA DT ÚNICA DE LA LLEI 34/2006, SOBRE L'ACCÉS A LES PROFESSIONS D'ADVOCAT I PROCURADOR DELS TRIBUNALS

El criteri mantingut per l'ICAB, en relació a la possibilitat de causar alta col·legial com a advocat en exercici ha estat corroborada a la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Madrid 30 de setembre de 2016 que interpreta l'apartat 3 de la Disposició Transitòria única de la Llei 34/2006, de 30 d'octubre, sobre l'accés a les professions d'advocat i procurador dels tribunals.

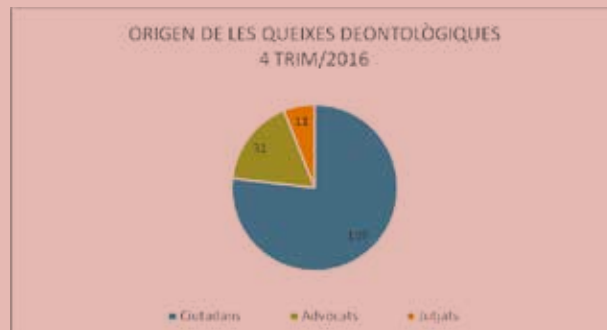
En aquest sentit, una vegada s'ha assolit la condició de col·legiat (havent-se incorporat a un col·legi d'advocats d'acord amb l' apartat 3 de la DT única de la Llei 34/2006), si es produís la baixa del col·legi professional i es volgués tornar a donar-se d'alta – havent passat ja el termini de dos anys des que estigués en condicions de sol·licitar el títol -, el col·legiat/ada té el dret a tornar-se a col·legiar sense que li sigui exigible l'obtenció del títol d'advocat/da regulat a la Llei 34/2006.

2. DEONTOLOGIA

Durant el quart trimestre del 2016, l'ICAB ha tramitat 181 queixes:

L'origen d'aquestes ha estat el següent:

APUNT DEL TRIMESTRE: LES OBLIGACIONS DE L'ADVOCAT ENVERS LA CUSTÒDIA DE DOCUMENTACIÓ I LA CONSERVACIÓ DELS EXPEDIENTS

És molt freqüent que els col·legiats s'adrecin al Col·legi, per tal de sol·licitar informació en matèria dels deures de custòdia dels documents dels clients, i, de forma més concreta en matèria dels terminis de conservació dels expedients.

En resposta a aquesta pregunta cal fer una primera distinció entre el que tot professional està obligat a custodiar i/o conservar, i el que forma part del seu propi material,

que no estarà, lògicament, subjecte a cap tipus de deure deontològic, més enllà del que signifiqui el compliment de normatives específiques previstes a les Lleis que els hi afectin, com poden ser l'obligació d'arxiu i disponibilitat d'informació continguda a la legislació de Prevenció del Blanqueig de Capitals, o les obligacions derivades de la Llei i del Reglament de Protecció de Dades.

En base a aquesta inicial distinció, l'advocat estarà obligat a custodiar tota aquella documentació que el client li hagi lliurat, mentre es mantingui la relació professional concreta, és a dir en la vida de l'encàrrec professional, i a conservar / custodiar, un cop extingida la relació professional, per estar obligat a retornar-la, tota aquella documentació lliurada pels seus clients i que es mantingui en el seu poder, sense que hi hagi, a nivell deontològic, cap termini preestablert per a destruir-la, atès que tampoc hi ha cap termini legal per a fer-ho, ja que ens trobem davant una obligació de tracte continuat, que es genera constantment mentre perduri la tinença, i, en el supòsit que es consideri que des de la data de finalització de la prestació de serveis s'inicia l'obligació de retorn de la documentació, que entenem hauria d'aplicar-se aquesta tesi sempre i quan hi hagi requeriment exprés de devolució per part del client, sens perjudici dels terminis de prescripció de les obligacions personals en referència a la possibilitat legal d'exigència.

Per altra banda, també caldrà respectar els terminis de prescripció de les obligacions personals en relació amb la responsabilitat civil, o els més breus respecte a la reclamació d'honoraris, per als supòsits en què aquestes circumstàncies es puguin donar i sigui necessari comptar amb tota la documentació continguda als expedients en qüestió.

Ara bé, en l'àmbit estrictament de la protecció de dades de caràcter personal, cal tenir en compte el deure de cancel·lació d'aquelles dades que consten als expedients i que, si bé això no significa que inicialment s'hagin de suprimir aquestes, sí cal el seu bloqueig, fins al transcurs dels terminis de prescripció de la responsabilitat que es puguin derivar d'aquells expedients.

Finalment, recomanem la consulta de l'Informe 3/2012, emès pel "Consejo General de la Abogacía Española sobre conservación de expedientes por letrados y por cámaras arbitrales y árbitros, en particular plazo de conservación de los datos de carácter personal", que recull diversos Informes de la Agencia Española de Protección de Datos, que fan referència a la matèria.

3. HONORARIS

L'ICAB ha tramitat durant el quart trimestre del 2016 un total de 276 dictàmens en matèria d'honoraris professionals

APUNT DEL TRIMESTRE: OBLIGACIONS PER L'ADVOCAT EN MATÈRIA D'HONORARIS DERIVADES DE LA NORMATIVA DE CONSUM (2)

Com a continuació de l'anterior text publicat al Món Jurídic que incloïa les dades de la Comissió d'Honoraris del 3r trimestre de l'any 2016, continuem referint-nos al principi de llibertat de pacte que regeix en matèria d'honoraris professionals entre advocat i client i les seves limitacions derivades de la condició del client com a consumidor i en conseqüència, l'aplicació a la relació contractual entre advocat i client de la normativa en matèria de protecció de consumidors; en concret, el Codi de Consum de Catalunya de 20 de juliol de 2010.

Per entendre l'equivalència entre la relació d'advocat i client i la de prestador de servei i consumidor, és molt clarificadora la Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea de data 15 de gener de 2015 (assumpte C-537/2013 Birutė Siba) que estableix que la Directiva 93/13/CEE del Consell, de 5 d'abril de 1993, sobre clàusules abusives en els contractes celebrats amb consumidors, s'aplica als contractes tipus de serveis jurídics, formalitzats per un advocat amb una persona física que actua amb un propòsit aliè a la seva activitat professional.

És a dir, a la qüestió prejudicial plantejada sobre l'aplicació de la normativa en matèria de defensa de consumidors sobre la inclusió de clàusules abusives per raó de la condició del client com a consumidor de serveis jurídics, el Tribunal de la Unió Europea va respondre afirmativament.

Així, aquesta sentència aclareix que quan un advocat presta, en exercici de la seva activitat professional, un servei a títol oneros a favor d'una persona física que actua per a fins privats ("consumidor") és un "professional" en el sentit de la normativa europea ressenyada i més quan la relació contractual es plasmi en un contracte amb clàusules generals no negociades individualment, i a més conclou que el client-consumidor, també en la seva relació amb el seu advocat, es troba en una situació d'inferioritat respecte a aquest professional, sent titular per tant de la màxima protecció.

En conseqüència, en atenció a la condició de consumidor del client, tota clàusula que es proposi al mateix en el corresponent pressupost previ sobre honoraris professionals haurà d'estar redactada de forma clara i comprensible, prevalent la interpretació més favorable al consumidor en cas de dubte sobre el seu sentit (article 5), així com haurà de consensuar-se prèviament amb el client, considerant-se abusives les clàusules que no s'hagin negociat individualment, si causen en detriment del consumidor un desequilibri important entre els deures i obligacions de les parts que es deriven del contracte (article 3.1).

4. TORN D'OFICI I ASSISTÈNCIA AL DETINGUT

La gràfica següent mostra les dades bàsiques amb el número de telefonemes gestionats pel servei d'assistència al detingut, designes efectuades i advocats i advocades en situació d'alta al Torn d'Ofici durant l'any 2016, agrupades per trimestres.

La totalitat d'actuacions realitzades pels lletrats i lletrades del Torn d'Ofici durant aquest quart trimestre del 2016 han suposat una facturació de 5.889.217,32.-€.

L'any 2016 la facturació per la totalitat d'actuacions realitzades pels lletrats del Torn d'Ofici de l'ICAB ha estat de 21.486.241,30.-€

APUNT DEL TRIMESTRE: LA IMPORTÀNCIA D'UN CORRECTE ACOMPANYAMENT DE LA VÍCTIMA PER PART DE L'ADVOCAT

Durant la celebració del primer Congrés de Violència Masclista de l'ICAB el passat mes de març de 2016 es va posar de manifest les greus diferències territorials en l'aplicació de les mesures previstes a la LO 1/2004, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere i, en especial, la greu situació de Barcelona que, al 2015 va enregistrar un percentatge de concessió d'ordres de protecció a les víctimes de violència masclista molt inferior (30,05%) a la mitja estatal (57,39%).

També es va insistir en la importància d'un acompanyament eficaç de la dona víctima de violència per part del seu advocat. Estudis de la Universitat de Sevilla¹ posen de manifest la importància d'aquest acompanyament:

"En concreto, las mujeres abandonaban mucho más el procedimiento judicial cuando decidían ellas solas (45.4%) o la abogacía sola (43.4%), frente al bajo porcentaje de renunciaciones que se producía cuando decidían conjuntamente con su abogado/a (13.3%)."

Per aquests motius, en aquest Congrés es va reivindicar unànimement l'increment de la presència de l'advocacia en el moment en què la víctima de violència formula la denúncia, reivindicació que l'ICAB ha fet pública i que ha tingut com a conseqüència un lleuger increment en la petició d'advocat o advocada per la defensa de la dona en el moment inicial durant aquest any 2016. Si el primer trimestre de l'any en les designes efectuades al torn de violència sobre la dona el percentatge d'assistència amb advocat en el moment inicial era d'un 9,67%, el quart trimestre del 2016 ha enregistrar un percentatge del 15,29%

¹ Las experiencias de mujeres que sufren violencia en la pareja y su tránsito por el sistema judicial: ¿Qué esperan y qué encuentran? María Jesús Cala Carrillo | María García Jiménez

Estem encara lluny de resultats satisfactoris, que haurien de contemplar una majoria de víctimes de violència masclista assistides per lletrat en la seva denúncia, en compliment del desideratú contemplat a l'art. 2.g de la Llei 1/96, d'Assistència Jurídica Gratuïta, art. 20 de la LO 1/2004, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere i art. 5 de la Llei 4/2015 de l'Estatut de la Víctima del delict.

L'ICAB continuarà reivindicant la importància de la nostra tasca en la defensa de les víctimes.

La formació especialitzada i continuada, incorporant perspectiva de gènere, per a tots els i les professionals que s'hi dediquen va ser altra de les reclamacions que es van sentir al I Congrés de Violència Masclista de l'ICAB. Per aquest motiu, s'ha afegit al curs per accedir al Torn d'Ofici especialitzat de Violència formació en aspectes no jurídics com la comunicació eficaç amb la víctima.

La vigència de la designa durant dos anys per totes les actuacions que tenen a veure amb la situació de violència viscuda permet aquell correcte acompanyament del que parlàvem a l'inici d'aquest apunt, en tant que afavoreix el clima de confiança entre advocat i clienta que facilita el procés d'adopció conjunt de decisions.

La gratuïtat de la defensa, prevista a l'art. 2.g de la Llei 1/96, d'assistència jurídica gratuïta, facilita que la dona denunciï al seu agressor, gratuïtat que s'ha d'entendre aplicada a tot el procediment, també en aquelles situacions en que la víctima resulta denunciada per la part contrària en el procediment i ostentem doble paper processal (acusació i defensa).

Aquesta gratuïtat és perd en el supòsit que es dicti resolució ferma d'arxiu del procediment penal o sentència absolutòria també ferma, supòsits en què per continuar la defensa de la nostra clienta en els procediments iniciats i no finalitzats quan recau aquesta resolució judicial (bàsicament, els procediments de Dret de Família relacionats amb la situació de violència) és necessari que la nostra clienta tramiti l'expedient pel reconeixement del dret a justícia gratuïta.

Disposeu a aquests efectes de formularis al web col·legial (Informació sobre la designa d'advocat d'ofici efectuada - VIDO VÍCTIMES).

Us agraïem que, en aquestes situacions, quan deriveu a la vostra clienta a tramitar justícia gratuïta, les informeu de la necessitat de portar tota la documentació relacionada.

5. SERVEIS D'ORIENTACIÓ JURÍDICA I TRAMITACIÓ DE JUSTÍCIA GRATUÏTA

En el decurs de 2016, en el conjunt dels diferents punts d'orientació jurídica de l'ICAB, s'han atès 51096 consultes. D'aquestes consultes han resultat la tramitació de 37.362 expedients de justícia gratuïta i d'aquests, 24.595 han estat dictaminats favorablement a la concessió del dret.

APUNT DEL TRIMESTRE: SACSEIG AL DRET HIPOTECARI

L'esclat de la bombolla immobiliària l'any 2008 va provocar una forta contracció del mercat, la fallida generalitzada del sector i un alarmant augment del nombre de desnonaments i de casos de famílies en risc d'exclusió en l'àmbit de l'habitatge, que han anat acompanyades d'adjudicacions d'immobles a favor d'entitats financeres o fons d'inversió, de problemes d'ocupació d'immobles i, inclús en determinades zones de la ciutat on el percentatge de desnonament ha estat alt, dificultats a nivell de comunitats de propietaris que han vist com l'adjudicatari de la propietat, en moltes ocasions, no ha fet front a les obligacions previstes a la normativa en matèria de propietat horitzontal.

A nivell jurídic, la normativa comunitària en matèria de consumidors i usuaris ha posat de relleu la nostra feblesa en quant a la protecció dels consumidors i usuaris de productes financers.

El quart trimestre del 2016 ha estat marcat per dues novetats claus en tema d'habitatge i en relació al Dret Hipotecari, coincidint totes dues novetats en el mes de desembre:

LA LLEI 4/16, DE 23 DE DESEMBRE, DE MESURES DE PROTECCIÓ DEL DRET A L'HABITATGE DE LES PERSONES EN RISC D'EXCLUSIÓ SOCIAL

Els eixos fonamentals sobre els que orbita aquesta nova regulació són: la mediació entre els bancs i les famílies; la creació de mecanismes per reduir els pisos buits; i les mesures com l'expropiació temporal de l'ús de pisos a grans tenidors per disposar d'habitatge públic en benefici de les famílies en situació d'exclusió social.

Especialment destacables, resulten els previstos a l'article 16 i 18 de la Llei.

L'article 16 estableix l'obligació de re- allotjament dels ocupants d'habitatges que es troben en situació d'exclusió social en supòsits de pèrdua del mateix per acords de compensació, dació en pagament o signatura de compravenda que tingui com a causa la venda per impossibilitat de retorn del préstec hipotecari o bé situacions d'execució hipotecària o desnonament per impagament de rendes de lloguer.

En aquests casos existeix l'obligació de l'adquirent, que alhora sigui persona jurídica titular d'habitatges inscrits al Registre de pisos buits (segons l'article 15.1b), de subscriure amb els afectats un contracte de lloguer per un termini de tres anys, prorrogable per tres anys més, subjecte a una renda social, sent que l'obligació de re- allotjament preferiblement haurà de fer-se efectiva en el mateix habitatge o si no és possible, en un situat al mateix municipi.

Important tenir en compte que l'apartat 6 de l'article 16 estableix un límit temporal a la vigència d'aquesta mesura que s'estendrà durant tres anys a partir de l'endemà de l'entrada en vigor d'aquesta llei, sens perjudici de la durada dels contractes de lloguer concertats a l'empara de la mateixa.

En la mateixa direcció, per tal d'evitar situacions d'exclusió social l'article 18 estableix l'obligació de l'Administració de facilitar informes de vulnerabilitat social que acreditin la situació de risc d'exclusió als efectes de sol·licitar la suspensió o ajornament temporal del procediment o si s'escau de preparar demanda d'empara.

SENTÈNCIA DEL TJUE DE 21 DE DESEMBRE DE 2016

El 21 de desembre de 2016 es publicava la sentència del TJUE sobre la limitació temporal de la declaració de nul·

litat de les clàusules terra en contractes de constitució de garantia hipotecària.

La limitació establerta a la STS de 9.5.2013, en la que es va declarar la nul·litat de la clàusula terra per manca de transparència derivada de la insuficient informació facilitada als prestataris quant a les conseqüències concretes de la seva aplicació, indicant que aquesta declaració de nul·litat no afectaria a situacions ja resoltes per resolucions judicials amb força de cosa jutjada ni tampoc a les quantitats abonades amb anterioritat a la data de la sentència (9.5.13) i, per tant, establint l'obligació de restitució de les quantitats indegudament abonades en base a aquesta clàusula amb posterioritat, es va considerar pel TJUE contrària a l'art. 6.1 de la Directiva 93/13/CEE, del Consell, de 5 d'abril de 1.993. La situació jurídica creada amb motiu de la resolució ha obligat a l'Estat espanyol al dictat del R Decret Llei 1/17, de 20 de gener, de mesures urgents de protecció de consumidors en matèria de clàusula terra, (BOE de 21.1.2017)S segons el que:

- S'habilita un sistema extrajudicial de reclamació pel retorn dels interessos abonats en aplicació de la clàusula terra.
- Les entitats financeres tenen obligació en el termini màxim d'un mes d'establir serveis específics de reclamació i informar als consumidors al respecte.
- El consumidor tindrà la possibilitat de procedir a efectuar reclamació a l'entitat financera. En el cas que opti per efectuar directament reclamació judicial, sense acudir prèviament a aquest sistema extrajudicial, les costes processals tindran un tractament diferenciat, i previst l'art. 4 del RD 1/17.
- En el termini màxim de 3 mesos, l'entitat financera hauria de donar resposta i posar a disposició del consumidor els imports, prèvia comunicació del càlcul dels imports que hagin estat percebuts indegudament, i els seus interessos o, en cas de rebutjar la petició exposant els arguments en els que es basa.
- L'oferta, per part de l'entitat financera, de què el retorn dels imports ho sigui en forma diferent al de retorn en efectiu de les quantitats abonades en aplicació de la clàusula terra, serà a elecció del consumidor, que disposarà d'un termini de 15 dies per acceptar-ho expressament.
- Les quantitats econòmiques liquidades i rebudes per aquest concepte tenen un tractament fiscal que es regula també en el RDL 1/17 (Disp. Final 1a).

La norma dictada no contempla les situacions que hagin estat resoltes amb anterioritat, ja que si bé permet que els procediments en tràmit siguin suspesos per poder arribar a acord extrajudicial, no es preveu res respecte de la resta. En aquest sentit:

Quant a les situacions que han estat objecte d'acords extrajudicials previs, i sense perjudici de l'estudi del supòsit concret, es podria plantejar la nul·litat dels acords en els que el consumidor ha renunciat a efectuar reclamació futura, en base a la imperativitat de les normes de consum de la UE i/o al possible error en el consentiment.

En les situacions en què han estat dictades resolucions judicials fermes en les qual ja es disposa de pronunciament sobre els efectes de la nul·litat e la clàusula pel període anterior al 9.5.13 i, per tant, que disposen de l'efecte de cosa jutjada, són molts els autors que apunten a la possibilitat d'efectuar reclamació patrimonial a l'Estat, si bé també hi ha qui apunta a que la característica de normes d'ordre públic de l'article 6.1 de la Directiva 93/13/CEE situaria aquesta per sobre dels efectes de la cosa jutjada.

En qualsevol cas, una situació força incerta que ha provocat desconcert entre la ciutadania, davant de la qual l'ICAB ha organitzat un servei d'orientació jurídica especialitzat que doni un primer consell orientador i que posi l'èmfasi en la importància del paper de l'advocacia, també en els procediments de solució extrajudicial dels conflictes.

Finalment, la Sentència del TJUE de 26 de gener de 2016, recentment dictada, analitza la clàusula de venciment anticipat de la totalitat del préstec, per impagament d'un número determinat de quotes, juntament amb la preclusió del termini per formular oposició establert a la DT 4ª de la Llei 1/2013, de 14 de maig, de mesures per reforçar la protecció dels deutors hipotecaris, reestructuració de deute i lloguer social, concloent:

- que el termini de preclusió del mes establert a la DT 4a de la Llei 1/2013, de 14 de maig, de mesures per reforçar la protecció dels deutors hipotecaris, reestructuració de deute i lloguer social, és incompatible amb el dret del consumidor a que el jutge nacional pugui avaluar l'abusivitat de clàusules.

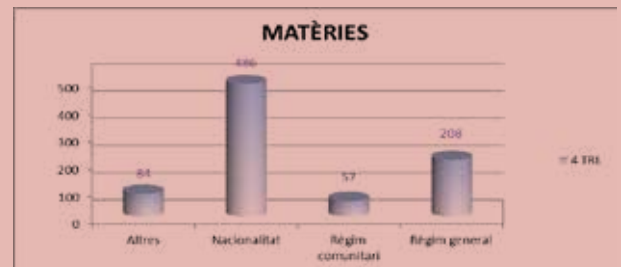
- que, en cas que es consideri que la clàusula de venciment anticipat del préstec per impagament d'un número

determinat de quotes, es considera abusiva, ha de desplegar els efectes de la nul·litat.

En definitiva, una situació de continúes resolucions judicials que posen de manifest la importància del Dret de la UE, la necessitat d'interpretar l'ordenament jurídic nacional a la llum de la normativa internacional i que ens obliga a formació continuada.

6. ESTRANGERIA. SERVEI D'ATENCIÓ A L'ESTRANGER, IMMIGRANT I REFUGIAT (SAIER)

En el Servei d'Atenció a l'Estranger, Immigrant i Refugiat, que es presta a la ciutat de Barcelona, mitjançant conveni amb l'Ajuntament de la ciutat i d'altres institucions, durant el quart trimestre del 2016 s'han atès un total de 835 consultes, de les quals en un 44 % van fer referència a l'adquisició de la nacionalitat espanyola.

SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA AL CIE DE BARCELONA (SOJCIE)

Des de la seva reobertura, en el mes d'octubre de 2016, el Servei d'Orientació Jurídica que l'ICAB presta en el centre d'internament d'estrangers de Barcelona ha atès 126 consultes, de les quals en un 47% van fer referència a expedients d'expulsió.

ÉS NECESSÀRIA LA REFORMA CONSTITUCIONAL?

La reforma constitucional conjuga la protecció i la renovació de la Constitució, i ha d'aplicar-se quan els problemes polítics no poden ser resolts per les lleis o les sentències sense vulnerar la norma suprema.

Eliseo Aja
Catedràtic de Dret Constitucional
Universitat de Barcelona

La reforma constitucional és un institut jurídic que apareix en els primers moments del constitucionalisme (a la Constitució nord-americana de 1787 i la francesa de 1791) per renovar i alhora protegir a la Constitució, perquè permet modificar-la però exigint majories qualificades i procediments agreujats respecte als necessaris per aprovar una llei.

Les majories i procediments exigits han canviat segons els països i les èpoques, especialment per l'aparició de la Justícia Constitucional, però el seu sentit últim roman: la reforma és necessària quan problemes greus de l'Estat no poden ser resolts per les lleis o les sentències sense vulnerar la Constitució. Aquesta idea s'ha estès a la majoria de les democràcies, de manera que les reformes són relativament freqüents a Alemanya, França, Itàlia... En tot cas implica que la modificació de la Constitució només es pot realitzar d'acord amb els procediments fixats per la mateixa Constitució.

La conseqüència més important de la previsió de la reforma constitucional és la diferència entre el concepte de "poder constituent" (sense límits) i "poder de reforma" o "constituent-constituït", que ha de complir les

normes sobre la reforma previstes a la Constitució, i per tant és un poder limitat.

Històricament Espanya té una mala tradició amb les reformes. S'han elaborat Constitucions notables (la primera, anomenada de Cadis, al 1812; la liberal-democràtica de 1869; la republicana de 1931), però en canvi no s'han realitzat reformes constitucionals adequades a les crisis sobrevingudes i les Constitucions han acabat fracassant, justament per falta de reformes adequades.

Seguint aquest paral·lelisme es pot dir que la Constitució actual de 1978 va funcionar bé en les primeres dècades de la seva aplicació, quan es tractava de construir la democràcia i el sistema autonòmic inicials, però amb prou feines ha tingut reformes que ajustessin les seves normes, especialment després de la crisi econòmica i política dels últims anys. Pot afirmar-se que la falta de reformes als problemes dels drets, la democràcia i l'autonomia ha conduït a la desafecció de molts ciutadans.

La regulació de la reforma a la Constitució actual ocupa el títol X (4 articles) i no és molt diferent de l'existent als països propers. El més significatiu és que regula

© 2016 TRIBUNAL CONSTITUCIONAL D'ESPAÑA

LA CRISI ECONOMICOSOCIAL I DEL SISTEMA AUTONÒMIC HA GENERAT LA DESAFECCIÓ DELS CIUTADANS A LA DEMOCRÀCIA CONSTITUCIONAL

dues vies, una de rígida, com totes les de reforma constitucional i una altra "super-rígida". Aquesta (art. 168) requereix una majoria de 2/3 dels vots del Congrés i del Senat, en dues legislatures diferents i posteriorment exigeix un referèndum. Aquest procediment s'ha

d'utilitzar per a una reforma total de la Constitució o quan es pretengui modificar els principis generals del Títol Preliminar, els drets fonamentals (Sec. 1a del Títol I) o la regulació de la Corona, del Títol II. No existeixen, en canvi, matèries irreformables.

La primera via esmentada, l'ordinària (art. 167), requereix una majoria de 3/5 dels vots del Congrés i del Senat (una mica menor en certes circumstàncies), amb la possibilitat que una Comissió paritària resolgui les diferències entre les Cambres. Es requereix un referèndum posterior, només si el sol·licita 1/10 de qualsevol de les dues Cambres.

Hi ha altres previsions menys importants i apareixen alguns buits, sobretot l'absència de participació de les Comunitats Autònomes (CCAA), que no existien el 1978 però resulta inversemblant en l'actualitat.

El criteri utilitzat per la teoria constitucional actual –és necessària la reforma quan existeixen greus problemes que la Constitució vigent no permet resoldre– condueix clarament a dotar de caràcter polític a la pregunta plantejada en el títol d'aquest article, de manera que la decisió sobre la reforma correspon a les forces polítiques i en últim extrem als ciutadans.

Entre els acadèmics existeix una clara majoria a favor d'una reforma parcial, seguint el procediment fixat per la Constitució que inclogui tres grans punts: millorar les garanties dels drets socials, aprofundir els mecanismes participatius de la democràcia i corregir els problemes del sistema autonòmic, amb especial referència a la crisi catalana (Vegeu per exemple els llibres de Muñoz Machado o García Roca). En ocasions, l'enunciat és més concret: inclusió de la clàusula europea, reforma del Senat, integració del finançament a la Constitució... però els resultats no són gaire diferents.

En els últims mesos el debat sobre la reforma ha arribat a l'opinió pública, tant per la seva inclusió en els programes electorals del PSOE, Ciutadans i Podem, com per la influència de llibres i articles de molts professors en el seu favor. La seva inclusió en el recent document del govern basc de coalició entre el PNB i PSE és el penúltim reconeixement. El PP ha defensat fins ara que no era necessària la reforma constitucional, però en les últimes setmanes alguns dirigents admeten la seva possibilitat.

De tots els problemes potser el més urgent és l'autonòmic, incloent la crisi catalana. De nou pot afirmar-se que entre els experts existeix acord, a grans trets, sobre els problemes del sistema autonòmic i les alternatives possibles: conflictivitat competencial desbocada, poca transparència del finançament, escassa participació de les Comunitats Autònomes en les institucions de l'Estat i a la Unió Europea. Aquests problemes, comuns a totes les CCAA van estar en l'origen del conflicte de Catalunya amb l'Estat, a finals del segle passat, encara que la posterior radicalització ha posat en primer pla la petició de referèndum i d'independència.

Certament Catalunya té trets específics que la reforma ha de tractar i no afectarien d'altres CCAA: la regulació de la llengua i dels altres fets diferencials, i també un tractament asimètric d'algunes competències, com l'educació, lligats als factors diferencials. Aconseguir acords en aquests punts, incloent un reconeixement plurinacional d'Espanya, no serà fàcil, però és la solució més raonable que ofereix la teoria constitucional. **NJ**

OPORTUNITAT I CONVENIÈNCIA DE LA REFORMA CONSTITUCIONAL

El president de la Secció de dret constitucional de l'ICAB exposa les raons que fan necessari el replantejament d'una nova Constitució.

Tomàs Gui i Mori
Col·legiat núm. 7.917
President de la Secció Constitucional de l'ICAB

Els que ens vàrem llicenciar en Dret el segle passat (en el meu cas al 1962), tenim l'experiència de la situació derivada d'un règim autoritari no democràtic, què arran de la prevista mort del cap de l'Estat al 1975 va encetar un període de gran preocupació, sobretot per l'existència "subterrània" del partit comunista, que era el realment perillós, pel desconeixement de la seva força real, donat que el partit socialista tot just començava a manifestar-se, el dubte sobre la reacció dels militars i sobre la reacció dels membres del "establishment" que havien ostentat total i continuadament el monopoli del poder. Les tres preocupacions es varen resoldre amb seny i cedint cadascú una part important de les seves posicions. Així es va posar fi a la discussió aferrissada entre "reforma" o "ruptura", mitjançant l'aprovació d'una llei de reforma política que va significar en realitat el suïcidi del règim anterior i l'aprovació de la constitució democràtica.

La formació per fi del nou Govern de l'Estat, fruit del pacte i la posició de les diverses forces polítiques després de la tremenda situació de crisis que estem travessant, fa necessari el replantejament ara d'una nova Constitució.

Les raons d'aquesta necessitat són:

1er.- La Constitució Espanyola no és l'Alcorà ni la Bíblia. La norma suprema està al servei dels ciutadans i és un mitjà, no un fi en sí mateixa, per aconseguir una base estable de convivència, un marc comú que estableixi les

premisses acceptades per tots i garanteixi, essencialment, la llibertat, la democràcia i la prevalença i eficàcia directe dels drets fonamentals com a base per la nostra integració en la Unió Europea i a la resta dels organismes internacionals comuns. La Constitució dels Estats Units ha estat reformada 27 vegades i la d'Alemanya 59.

2on.- Les circumstàncies sota la que es va aprovar la Constitució de 1.978 han canviat substancialment al llarg dels quasi quaranta anys transcorreguts. Està esgotada i no serveix per a complir la finalitat essencial que motivà el seu naixement i la seva aplicació.

LA NORMA SUPREMA ESTÀ AL SERVEI DELS CIUTADANS I ÉS UN MITJÀ, NO UN FI EN SÍ MATEIXA

3er.- La distribució territorial del poder ha de replantejar-se per aconseguir un nou equilibri compartit per totes les Comunitats Autònomes i pels seus ciutadans.

4rt.- Mantenir la monarquia parlamentària como a base estructural general, sota un règim federal compartit i acceptat per tots, sembla la fórmula que garanteix millor aquest equilibri, com han demostrat altres països del nostre entorn i garanteix també la nostra pertinença i actuació en el sí de la Unió Europea i l'assimilació a la major part dels països seriosos del nostre entorn internacional.

5è.- Les decisions unànimes dels Tribunals constitucionals d'Alemanya i d'Itàlia sobre les pretensions secessionistes del Baviera i del Veneto, "silenciades per la premsa oficialista i independentista, deixen molt clara la posició de la Unió Europea sobre els referèndums unilaterals secessionistes no pactats. Per què no han estat difoses públicament?

6è.- El Senat ha de tenir un nou paper essencial com a cambra de debat i equilibri territorial real. Perquè, encara que l'article 69.1 el defineix com una cambra de representació territorial, s'ha convertit en una "cambra de segona lectura". Ara, no serveix per a res.

7è.- Els obstacles més importants de la reforma són, sens dubte, la falta de cultura federal, el seu descrèdit històric al llarg del segle XIX i els sentiments independentistes, fomentats interessadament i allunyats de les raons i del seny.

8è.- A favor de la reforma juguen l'informe de 2.006 del Consell d'Estat presidit llavors pel Magistrat Sr. Rubio Llorente, el fet de que l'actual model constitucional conté ja la major part de les bases d'un estat federal i la coincidència de la gran majoria dels juristes experts i fins i tot dels assessors de la majoria dels partits polítics.

9è.- A banda d'altres qüestions menors, els temes essencials haurien de ser sens dubte la distribució i exercici de les competències entre les comunitats i l'Estat i el règim econòmic-financer. Els dos faran necessari abordar el conflicte simetria/asimetria, especialment en relació al País Basc i Catalunya per a què la llibertat d'organització interna institucional permeti tenir en compte "els fets diferencials" i doni sortida a la "autonomia recaptatòria".

10è.- S'han d'aprofitar les esclatxes constructives obertes pel TC, per exemple a la TSC 42/14 quan entén el "dret a decidir" com una "legítima aspiració política lligada a un procés ajustat a la legalitat constitucional".

11è.- Finalment, s'ha de defugir de qualsevol drecera per mitjà de consultes populars directes i precipitades, sense suport d'un estudi profund previ i de qualsevol legalitat legitimadora. I s'ha de partir de les actuals Comunitats Autònomes com a realitats consolidades, que l'Estat federal faria més eficaces i eficients; sobretot als Estats "plurinacionals" com el nostre.

Conclusió. No caben en absolut posicions unilaterals o secessions anticonstitucionals. Fora del Dret no hi ha Estat de Dret. L'evolució de l'autonomia al federalisme exigeix una reforma de la Constitució, mantenint la seva vigència i amb el compliment dels seus procediments (exactament el tipus de reforma i no de ruptura que vàrem aconseguir al 1978), previ un examen i debat en profunditat (dels experts i dels òrgans més representatius, com el Consell d'Estat, el Tribunal Constitucional, les Cambres Legislatives i els poder executius de l'Estat i de les CCAA) sobre les modificacions, subjecte a la decisió final de tots els ciutadans, que són el veritable i únic poder constituent legitimador de la reforma constitucional.

Federar és unir i l'Estat federal ha de ser l'instrument per a crear la unió nacional basada en la legalitat, la negociació i el diàleg.

Crec que són poques idees però essencials. I sense compartir-les, amb claredat i valentia, i amb optimisme, no avançarem.

LA REVISTA JURÍDICA DE CATALUNYA: UN PROJECTE DE FUTUR

Repàs de la història, de l'activitat i de les propostes de la Revista Jurídica de Catalunya.

Eugeni Gay Montalvo
Director de la Revista Jurídica de Catalunya
Degà emèrit de l'ICAB

La Revista Jurídica de Catalunya és l'òrgan de difusió més antic del nostre Col·legi que ha gaudit, en l'àmbit del dret, d'un gran prestigi entre els col·legiats i més enllà de la seva pròpia esfera. Ja ha fet 122 anys, concretament en la sessió de la Junta de Govern celebrada el dia 18 de febrer de 1895, el degà Maurici Serrahima i Palà donava compte de l'ofici rebut del President de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació, respecte el projecte del que ambdues institucions venien parlant, per tal d'editar conjuntament una Revista que fos l'òrgan oficial de les respectives corporacions i el mitjà de difusió de la cultura jurídica elaborada a Catalunya.

Pocs dies després d'aquella data, el 21 de febrer es van reunir un grup de juristes comissionats per la Junta de Govern i per l'Acadèmia, i el 18 de març es signava el Conveni, que va ser ratificat posteriorment per l'Assemblea del Col·legi d'Advocats iniciant, d'aquesta manera, la seva singladura sota la direcció del Catedràtic de Dret Civil, que era membre del Col·legi i de l'Acadèmia, Josep Maria Planes i Casals. Entre els seus redactors es trobava un dels seus deixebles, Enric Prat de la Riba, qui fou posteriorment el primer President de la Mancomunitat de Catalunya, el qual dirigí i redactà la Miscel·lània de la publicació. L'empremta de Prat de la Riba fou decisiva en la vocació que ha marcat la Revista. El Col·legi d'Advocats acordà, un cop mort aquest il·lustre jurista, encarregar un retrat del mateix per afegir-lo a la galeria d'advocats il·lustres i fou l'artista-pintor Fèlix Mestres qui ho feu, mostrant-nos un Prat de la Riba assegut sostenint plàcidament a les seves mans un exemplar de

la Revista; des d'aleshores, aquest quadre penja a les parets del nostre Col·legi.

Resseguint les successives actes de les Juntes de Govern del Col·legi, podem veure l'esdevenir de la Revista, la seva influència, els directors que ha tingut i els Consells de Redacció amb destacadíssims juristes de

**LA REVISTA HA
ESTAT I ÉS L'EINA
ÚTIL PELS JURIS-
TES, TANT DES DEL
PUNT DE VISTA
TEÒRIC, COM
DES DEL PUNT DE
VISTA PRÀCTIC**

totes les èpoques, tal com Enric Jardí, company advocat i historiador, ens va mostrar en els seus dos magnífics volums de la història del Col·legi de Barcelona, publicats l'any 1989.

La nòmina dels qui han escrit i el contingut doctrinal dels articles és impressionant. En

ella trobem advocats, acadèmics i magistrats, entre els quals hi ha molts que després varen tenir responsabilitats legislatives, executives i jurisdiccionals, així com d'ambaixada i de consell dels òrgans públics i, més recentment, de les Institucions Europees, tant del Consell com de la Unió, quins noms queden recollits als números extraordinaris de la Revista en els índexs que es van publicar els anys 1970 i 1994. El primer d'ells, es publicà sent degà Ignasi de Gispert i comprèn des del número

ú fins aleshores, on el Degà remarcava el tresor jurídic que suposava el contingut dels números publicats. El de 1994 s'afegia la nòmina des de l'any 71 fins aquella data. D'aleshores ençà, han transcorregut 23 anys i, si féssim un índex, ens en adonaríem de què aquest tresor jurídic ha anat engrandint-se de forma espectacular, tot convertint la nostra Revista Jurídica en la revista especialitzada de més gran tirada d'Espanya amb una influència que arriba, avui en dia, a la comunitat jurídica de l'Amèrica Llatina.

Fóra interessant fer una veritable història de la Revista per tal de què els advocats d'aquesta casa ens sentís-sim orgullosos de què aquesta continuï en ple vigor. En celebrar el centenari l'any 1995, essent jo Degà en aquell moment, vaig dir "no hi ha història sense futur. Com tampoc hi ha futur sense la il·lusió de la tasca quotidiana que observa atenta els passos donats pels que ens han precedit". I més endavant, afirmava en aquell número extraordinari que la revista "ha estat i és l'eina útil pels juristes, tant des del punt de vista teòric, com des del punt de vista pràctic, que ens és imprescindible als advocats en l'exercici de la nostra professió."

És el número de subscriptors el que avala aquesta afirmació i el que la converteix en la revista periòdica jurídica de caràcter doctrinal amb més difusió. En aquests moments la Revista està ja digitalitzada; publica quatre números doctrinals que puntualment surten cada trimestre i cinc números de jurisprudència. El seu Consell de Redacció s'ha anat ampliant amb el temps i, ara, es reuneix periòdicament cada tres mesos.

Últimament, s'han vingut publicant números monogràfics sota el nom de "Col·lecció RJC"; que han tingut un gran ressò i que són el resultat de jornades ad hoc. L'any 2011, es va fer el primer d'aquests monogràfics sota el títol "Jurisprudència concursal". L'any 2012, "Arbitratge: nova regulació i pràctica arbitral". El 2013, "Aplicació de la LEC per l'Audiència Provincial de Barcelona". El 2014, "Dret de família i els nous models de família: novetats doctrinals i jurisprudencials". El 2015, "Reforma de les societats de capital i millora del govern corporatiu". El 2016, "Dret de successions: actualitat, pràctica legislativa i jurisprudencial". I aquest any 2017 es publicarà el llibre sobre "Els aspectes problemàtics de la prova civil". En ells s'han publicat ponències sobre temes de màxima actualitat que s'han debatut en jornades que han estat un veritable èxit tant per la seva qualitat, com pel nombre públic assistent.

El Consell de Redacció de la Revista, del que tinc l'honor de ser el director, actualment també l'integren mem-

RENOVEM EL COMPROMÍS DE CONTINUAR EN L'ENCÀRREC DE FER PRESENT EL COL·LEGI I L'ACADÈMIA AMB EL RIGOR JURÍDIC QUE ELS HA CARACTERITZAT

bres, tots ells, juristes de reconegut prestigi, Daniel Vázquez Albert (Director Executiu), Rosa M. Barberà Ramos, Fernando Cerdá Albero, Joan Córdoba Roda, José R. Ferrándiz Gabriel, Enric Fossas Espadaler, Josep-D. Guàrdia i Canela, Cristóbal Martell Pérez-Alcalde, Fernando Pedro Méndez González, Josep Maria Moltó

Darner, Joan Carles Ollé Favaró, Joan Picó Junoy, Eduard Rojo Torrecilla i Eudald Vendrell Ferrer.

A més, aquest mateix 10 de febrer de 2017 el Consell de Redacció queda ampliat amb la inclusió de quatre juristes estrangers: l'advocat i professor George-Albert Dal, que fou Degà de Brussel·les; el professor de dret mercantil Marco Cian, de la Universitat de Pàdua; Antonio Garcia Padilla, President de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Puerto Rico, Degà emèrit de la Facultat de Dret de la seva Universitat Central, i el processalista argentí Eduardo Oteiza, de la Universitat de la Plata.

D'aquesta manera, en donar somera notícia de la nostra presència en el món de la cultura jurídica, renovem el compromís de continuar en l'encàrrec de fer present el Col·legi i l'Acadèmia amb el rigor jurídic que els ha caracteritzat. **NJ**

UN NOU SISTEMA DE PATENTS

El proper 1 d'abril de 2107 entrarà en vigor la reforma més important del nostre sistema de patents en 30 anys, amb la finalització de la llarga vacatio legis que va preveure la nova Llei 24/2015, de 24 de juliol, de Patents i de la qual encara queda pendent l'aprovació i publicació del reglament que la desenvolupa.

Joan Salvà Ferrer
Col·legiat núm. 27.042

Aquesta reforma comportarà la derogació de la vigent Llei 32/1986, de Patents, una norma amb més de 30 anys d'antiguitat i que, malgrat les modificacions que ha sofert en aquest temps per adaptar-la a la normativa internacional i europea, començava a ser insuficient per respondre a les necessitats competitives del nostre teixit innovador.

Per raons de sobra conegudes per tots, Espanya ha plantejat històricament un clar dèficit en la seva capacitat innovadora i, en conseqüència, també en la producció de patents. Vam arribar tard i malament a les dues primeres revolucions industrials i la tercera, l'anomenada de la Intel·ligència, ens va agafar amb una bona part dels nostres recursos de capital compromesos en activitats molt més volàtils.

Val a dir que aquest panorama també ha anat evolucionat en les darreres dues dècades i que hem millorat de manera considerable la nostra capacitat de producció científica, passant a ser el 10è estat per volum de publicacions científiques a nivell internacional. No obstant això, no hem estat capaços de dimensionar-ho amb un volum de patents proporcional, que en definitiva, doni cobertura jurídica amb el monopoli d'explotació comercial a aquest esforç científic i tecnològic.

Només per posar en context quantitatiu aquestes consideracions, cal pensar que el 85 % de les patents amb efectes a Espanya provenen de la validació de patents de titulars estrangers tramitades per l'Oficina Europea de Patents en l'àmbit del Conveni de la Patent Europea ratificat per l'Estat el 1986, i que només un percentatge mínim és de titularitat espanyola. Quan es miren xifres absolutes la perspectiva no millora: amb unes 2.800 patents nacionals de titularitat espanyola l'any 2015, estem molt allunyats en proporció al

nostre PIB i població als guarismes que presenten països com Itàlia o Holanda, per posar-ne alguns exemples.

És indiscutible que tenim molt camí per fer i que sense augmentar el nombre de patents el nostre sector de R+D cada vegada ho tindrà més difícil per competir a escala global. L'acció normativa és sens dubte un pas necessari però no l'únic per incentivar les sol·licituds de patents.

EL CANVI NORMATIU AFECTA DE MANERA DIRECTA A LA VESSANT ADMINISTRATIVA O DE TRAMITACIÓ DEL DRET I A LA VESSANT JURISDICCIONAL O DE TUTELA JUDICIAL

El canvi normatiu que introduirà la nova llei afecta de manera directa a les dues vessants legals d'aquest títol de propietat industrial: l'administrativa o de tramitació del dret i la jurisdiccional o de tutela judicial.

Pel que fa a l'àmbit administratiu, ens homologuem amb el nostre entorn europeu amb la implantació d'un sistema de

concessió que inclou un examen substantiu dels requisits de patentabilitat: novetat, activitat inventiva i aplicació industrial (art. 4.1).

Aquest sistema ja existia en certa manera en la vigent norma, però era de caràcter voluntari i ara passarà a ser obligatori, acabant amb la praxis que feia que la concessió d'una patent quedés pràcticament a expenses del seu

titular; ja que l'Oficina Espanyola de Patents i Marques es limitava a elaborar un Informe sobre l'Estat de la Tècnica citant els antecedents que podien condicionar la validesa de la patent, sense més consideracions al respecte. Al final, aquesta validesa s'acabava confirmant o revocant sempre en seu judicial i en el context d'un procediment civil per nul·litat o infracció.

Això farà que les patents concedides a partir de l'entrada en vigor de la nova llei es considerin patents fortes, que han passat un control de validesa formal, tècnic i de fons per part de l'administració i que, per tant, permeti als seus titulars competir amb una major seguretat jurídica de l'eficàcia legal del títol concedit.

Precisament, la contrapartida d'aquest examen de fons serà la introducció d'un procediment d'oposició post-concessió (art. 43), la impugnació a nivell administratiu de la validesa de la patent i sense necessitat d'acudir a la via jurisdiccional civil per limitar o anul·lar la patent. Aquest procediment, de caràcter contradictori i sotmès a l'oportú control judicial posterior de l'ordre contenciós-administratiu, podrà ser interposat per qualsevol tercer en el termini de 6 mesos posterior a la concessió de la patent, i la seva seqüenciació en el procediment respon, de manera encertada, a la voluntat del legislador de no endarrerir en excés la concessió de la patent, garantint alhora el dret de defensa de tercers.

Una altra de les novetats més rellevants serà l'opció de que el mateix titular revocui o limiti la seva patent mitjançant un procediment específic davant l'Oficina de Patents i Marques. Aquesta via està oberta durant els 20 anys de vida legal de la patent i tindrà efectes retroactius (arts. 105-107). La seva finalitat és donar l'oportunitat al titular d'avançar-se a potencials disputes amb tercers i reforçar la vigència del seu dret, perfilant així l'abast de la protecció inicial.

Pel que fa a la vessant jurisdiccional, no són pocs els canvis introduïts. Destaca el reconeixement explícit de la prohibició dels actes preparatoris de la infracció com a part de l'acció de cessació, aquells que encara no comporten una infracció material de la patent però que, tanmateix, són necessaris per dur-la a terme (art. 71.1 a) i que fins ara només havia tingut un reconeixement a nivell jurisprudencial (STS 14-VI-2010 RJ 2010\5389).

En matèria indemnitzatòria s'han introduït canvis per adaptar el nostre marc jurídic a la Directiva 2004/48/CE del Parlament i Consell de 29 d'abril de 2004 relativa al respecte dels drets de propietat intel·lectual. En concret, s'aclareix el doble caràcter alternatiu dels diversos criteris que fixa la llei a elecció del demandant (art. 74): el benefici perdut pel titular o l'obtingut per l'infractor. Sobre aquest punt, es manté

la regla de la prescripció de les accions civils als 5 anys des del moment que es van poder exercitar (art. 78), però per contra, desapareix la concordança temporal que limitava els danys i perjudicis indemnitzables als corresponents a aquest termini previ a l'exercici de l'acció.

A nivell cautelar també se li dóna reconeixement precís a la praxis adoptada des de fa uns anys pels Jutjats del Mercantil de Barcelona dels escrits preventius (art. 132), en el cas que l'infractor sospiti que pot veure's exposat a una petició de mesures cautelars inaudita parte per part del titular d'una patent i que permet al presumpte infractor temperar-ne els seus efectes restrictius, amb l'aportació ab initio d'elements que facin reconsiderar als jutjats que sigui escoltat o proposi prova (Protocol d'actuació ràpida dels Jutjats del Mercantil per al Mobile World Congress (2015 i 2016).

No podem acabar aquest molt esquemàtic repàs al nostre sistema de patents sense fer un breu comentari a la reconfiguració de la figura del model d'utilitat, un títol que històricament estava pensat per donar sortida a les limitades capacitats innovadores de la indústria espanyola, amb uns requisits substantius de protecció més relaxats que els de les patents: activitat inventiva menor, novetat nacional, limitació de l'àmbit material a objectes o utensilis i durada de només 10 anys.

Es reforça, en la línia de les patents, la solidesa del seu procediment de concessió, equiparant-lo al criteri de novetat internacional de les patents i ampliant el seu àmbit material a no només productes sinó també a substàncies i composicions químiques, fins ara vedats per a aquest figura. L'absència d'examen de fons en la seva tramitació queda també modulada per la previsió que el titular hagi de demanar un Informe sobre l'Estat de la Tècnica previ a l'exercici de les accions de defensa del seu títol.

Una de les grans incògnites que plantejarà l'entrada en vigor de la nova llei és com respondrà la nostra indústria a l'enduriment de les condicions de protecció de les patents nacionals, doncs una part considerable de les sol·licituds que es generaven responien més aviat a criteris especulatiu o curriculars dels titulars i no tant a la seva solidesa tècnica com a patents, mentre que una altra part, gens menyspreable, havia trobat encaix en el model d'utilitat.

La Memòria d'Impacte que va preparar el Ministeri en la fase d'estudi de l'avantprojecte partia de tres escenaris (tots ells restrictius respecte a les xifres de sol·licituds de patents actuals) per l'enduriment dels requisits d'examen i els costos de tramitació. És previsible que una part de l'activitat de protecció que fins ara anava cap a les patents acabi derivant-se al nou model d'utilitat. El temps ho dirà.

RECUPERACIÓ DE LA PLUSVÀLUA MUNICIPAL. ANÀLISI DELS SUPÒSITS ADMESOS PER LA RECENT JURISPRUDÈNCIA

El 17 de febrer es publicava la sentència del Tribunal Constitucional en què s'anul·la parcialment la norma foral que crea l'Impost sobre l'Increment de Valor de Terrenys de Naturalesa Urbana. Es declara contrari al principi de capacitat econòmica un impost en els casos en què es manifesti una pèrdua patrimonial derivada de la transmissió de l'immoble. S'analitza la sentència del Tribunal Constitucional i la d'altres Tribunals i Jutjats als efectes de valorar si es procedeix a una reclamació de l'impost indegudament ingressat.

Santiago Barba Cuscó
Col·legiat núm. 30.124

El Tribunal Constitucional confirma la possibilitat de reclamar l'impost sobre el increment de valors de terrenys de naturalesa urbana (comunament denominat la "plusvàlua municipal") als Ajuntaments i Diputacions Provincials en els casos en què el venedor de l'immoble hagi obtingut una pèrdua patrimonial derivada de la transmissió d'un immoble urbà.

Abans d'entrar en l'argumentari tècnic de la jurisprudència sobre aquest assumpte resulta recomanable resumir les principals característiques de l'impost. La plusvàlua municipal és un impost que es merita quan es produeix la transmissió d'un immoble urbà determinant-se l'import a pagar en base al valor cadastral i els anys de tinença de l'immoble. El subjecte passiu de l'impost es el venedor al igual que l'impost sobre la renda.

Un primer tema tècnic és que el venedor tributa per la mateixa operació en: l'impost sobre la renda de les persones físiques, l'impost de societats o l'impost sobre la renda de no residents i; a més a més es tributa per la plusvàlua municipal. Aquesta circumstància per sí mateixa seria eventualment objecte de reclamació ja que es tractaria d'una evident doble tributació sense que en la normativa d'algun dels dos impostos és justifiqui el doble gravamen.

Cal recordar que la coexistència de dos impostos sobre una mateixa operació pot existir jurídicament, com és el cas de l'IVA (que grava el consum) i els impostos especials (que grava el consum d'uns determinats bens que danyen un bé jurídic protegit com per exemple la salut o el medi ambient).

Malgrat aquestes consideracions, sobre aquest assumpte els tribunals no s'han pronunciat. En canvi, el que sí ha estat objecte d'anàlisi per diversos tribunals i jutjats i, recentment, pel Tribunal Constitucional és la legalitat de la norma en el casos en que es pugui demostrar que el venedor no ha obtingut un guany patrimonial derivat de la transmissió de l'immoble.

En concret, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en la seva sentència de 9 de maig de 2012 estableix que quan s'acrediti i provi que en el cas concret no ha existit en termes econòmics i reals un increment de valor del terreny urbà no es produeix el fet imposable previst en l'article 104 de la Llei Reguladora d'Hisendes Locals (que és la norma que regula la plusvàlua municipal). El Tribunal falla en el sentit que un venedor que acrediti que per exemple va comprar una vivenda l'any 2008 per un import de 100 i la transmet l'any 2017 per un import de 80 i pot acreditar mitjançant les escriptures i els moviments bancaris el preu de compra i el preu de venda no ha de pagar un

impost que gradua l'import a pagar pel valor catastral (que és un valor administratiu del solar) i els 9 anys de tinença de l'immoble.

En el mateix sentit s'ha pronunciat el Tribunal Superior de Justícia de Madrid en la seva sentència de 11 de desembre de 2013 que torna a fer referència a la necessitat que existeixi un increment de valor dels terrenys econòmica i real. Lògicament, el tribunal formula traslladant la càrrega de la prova al venedor que

SI EL VENEDOR POT ACREDITAR QUE HA EXISTIT UNA PÈRDUA ECONÒMICA REAL NO ESTARÀ SUBJECTE A L'IMPOST SOBRE L'INCREMENT DE VALORS DE TERRENYS DE NATURALESA URBANA

és qui ha de poder acreditar i provar que no existeix en el seu cas un increment de valor sinó que el valor del terrenys ha disminuït de valor durant el període de tinença del bé immoble.

També hem de ferm referència a les resolucions de 18 de març de 2013 i 10 d'agost de 2012 del Tribunal Administratiu

de Navarra en las que s'ha anul·lat les liquidacions de la plusvàlua municipal en les que resulta evident que no s'ha produït una plusvàlua econòmica en la transmissió de l'immoble. El Tribunal manifesta que no es pot subjectar en aquest impost aplicant una fórmula de forma automàtica amb voluntat eminentment recaptatòria sense que existeixi una realitat econòmica real ja que això suposaria desconèixer que els impostos han de aplicar-se seguint els principis d'equitat, justícia i capacitat econòmica.

Apart dels pronunciaments que he esmentat n'hi ha d'altres als Jutjats contenciosos administratius de Barcelona i Tarragona la qual cosa demostra que no es tracta de pronunciaments aïllats de determinats jutges o magistrats.

Aquesta qüestió ha estat objecte d'una certa expectació des que el Jutjat de San Sebastián va dictar un auto el 5 de febrer de 2015 en el que plantejava una qüestió d'inconstitucionalitat davant el Tribunal Constitucional relatiu a la norma foral de l'impost sobre l'increment de valor de terrenys de naturalesa urbana a Gipuzkoa, aplicable al municipi d'Irún, que copiava (com en la majoria

de municipis) els preceptes de la llei reguladora d'hisendes locals relativa a aquest impost. El jutjat qüestionava si la norma era contrària a l'article 31 (capacitat econòmica) i 24 (al prohibir la norma qualsevol prova en contra de la valoració resultant del text legal).

Finalment el passat 17 de febrer de 2017 el Tribunal Constitucional ha fallat anul·lant parcialment la Norma Foral fonamentant que aquesta norma és contrària en determinats preceptes a l'article 31.1 de la Constitució Espanyola (principi de capacitat econòmica). El Tribunal considera que ni aquesta Norma Foral ni cap altre pot prendre en consideració actes o fets que no suposin l'existència d'una riquesa real o potencial. És a dir la plusvàlua municipal no pot gravar una capacitat econòmica inexistente, virtual o fictícia.

El TC declara inconstitucionals i nuls els preceptes en que únicament sotmeten a tributació situacions inexpressives de capacitat econòmica, impeding al contribuent que acrediti la inexistència de l'increment de valor del terreny. Aquesta sentència obliga al legislador a redactar la norma en aquest sentit i per tant hem d'esperar que es modifiqui la Llei reguladora de ens locals i com a conseqüència d'aquesta modificació els ajuntaments i diputacions adaptin les seves ordenances i normes en el sentit del TC.

En relació a aquelles plusvàlues municipals que s'hagin meritat en els darrers anys caldrà analitzar en cada cas si es pot fer alguna actuació. Així, en aquells casos en què el subjecte passiu hagi recorregut la quota, la recomanació serà afegir la recent sentència del Tribunal Constitucional a l'expedient ja que facilitarà la resolució o sentència a l'ens que estigui resolen aquest assumpte.

En aquells casos en que no s'hagués iniciat la reclamació haurem d'analitzar quin és el mecanisme de tributació de l'impost, és a dir, si es autoliquidació o liquidació ja que en el primer cas el termini per reclamar és de quatre anys, en canvi, el termini per les liquidacions venç al cap d'un mes. El mecanisme depèn del municipi o província on estigui l'immoble.

En qualsevol cas, haurem d'estar atents a la reacció de l'Estat espanyol en relació a aquest assumpte ja que en un país en que la bombolla immobiliària ha fet que hi hagi hagut moltes transmissions d'immobles amb pèrdua patrimonial no seria estrany que l'Estat articulés un mecanisme per a la devolució ordenada d'aquest impost per una via no judicial com és el cas de les clàusules sol. ¹

DOLORS MONTSERRAT, MINISTRA DE
SANIDAD, SERVICIOS E IGUALDAD

“Es una cuestión de Estado para este Gobierno acabar con la violencia de género”

Ha estudiado derecho porque siempre tuvo claro que quería dedicarse a una actividad, dentro de la rama de las humanidades, en la que pudiera ayudar a la gente a luchar contra la injusticia social. Licenciada en Derecho por la Universidad Abat Oliba CEU, realizó, además, diferentes postgrados de especialización jurídica y mediación. Ha ejercido la abogacía entre 1997 y 2011, dedicándose preferentemente al derecho civil y siendo además adscrita al Turno de Oficio hasta 2002. Es miembro del Partido Popular y diputada en el Congreso desde 2008. Considera que el papel social que ha desempeñado como abogada le ayudará en su responsabilidad al frente del ministerio de Sanidad, Servicios e Igualdad.

Disfruta el tiempo libre con su hijo. Y como auténtica cinéfila, cada fin de semana busca un hueco para ir al cine, y cuando puede, le gusta perderse en bici por Barcelona.

Texto: Roser Ripoll

¿Qué sintió al saber que el presidente Rajoy quería que fuera ministra?

Estaba en el entierro de un gran amigo mío, abogado y colegiado de este colegio cuando me llamaron. Sentí orgullo de ser elegida, responsabilidad ante tal reto de trabajar por mi país, compromiso con mi país que me ha ayudado en toda mi carrera política y humildad para poder trabajar día a día y mejorar las condiciones de vida de las personas.

Ha sido abogada ejerciente del ICAB ¿Qué relación ha mantenido con esta corporación?

Mi relación con el colegio ha sido siempre constante. Realicé el Postgrado de la escuela de práctica jurídica del ICAB, mis tutores fueron el actual decano Oriol Rusca y Enrique Echegollen con los que mantengo una gran relación. He ejercido desde 1997 hasta el 2011 por lo tanto siempre he tenido un contacto con el ICAB y he utilizado sus servicios. También desde mis responsabilidades políticas hemos estado en contacto sobre aquellas normas que incidían en los profesionales y en el ejercicio de la profesión y nos ha permitido un enriquecimiento mutuo.

Ha ejercido como abogada. ¿Qué le ha aportado esta profesión que le esté sirviendo actualmente para desarrollar sus tareas al frente del Ministerio de Sanidad, Servicios e Igualdad?

Desde mi trabajo en el turno de oficio como en el ejercicio de mi profesión, el tratar directamente con las personas y conocer sus problemas me ha ayudado a ser más empática, más justa y más sensible.

Sobre todo me ha permitido ayudar a quién lo necesita. Los abogados también tenemos un papel social que me ayudará en mi responsabilidad al frente de este Ministerio. Función social y vocación al ministerio de las personas, el más cercano al ciudadano que está en todas las etapas de la vida de los españoles, que cura y que cuida. La abogacía me obliga a poner los pies en el suelo, a tener un conocimiento de la realidad.

¿Qué papel desarrollan los colegios profesionales?

Ha representado, representa y representará un papel fundamental desde la perspectiva de la definición de los intereses no solo de los profesionales.

¿Cuáles van a ser las líneas de actuación de su Ministerio?

Reforzar las políticas sociales y sanitarias como unos pilares elementales del derecho de la sociedad democrática para la cual necesitamos diálogo de toda la sociedad civil.

Las listas de espera en los hospitales son una de las quejas más habituales en relación a la sanidad. ¿Hay algún plan para reducirlas? ¿Sospecha que las comunidades están maquillando sus listas de espera?

La reducción del tiempo que los ciudadanos han de esperar para acceder a la asistencia que requieren, especialmente las listas de espera quirúrgicas, repercute directamente en una mejor calidad de vida de pacientes.

y un debate responsable en cada partido político. En su ámbito interno, cada partido debe fijar su posición con serenidad, criterio y rigor, fuera de los focos mediáticos.

Otro de sus objetivos es la erradicación de la violencia de género. ¿Qué medidas va a impulsar desde su ministerio para luchar contra esta lacra social? ¿Se deberían endurecer las penas a las personas que cometen estos delitos?

La violencia de género es la expresión más cruel de la desigualdad entre hombres y mujeres. Es una cuestión de Estado para este Gobierno acabar con esta lacra. Los principales retos de esta legislatura son la prevención y la

“Las mujeres somos el 50% de la población española y quiero que nosotras juguemos el papel que nos corresponde”

Por ello, va a ser una prioridad y ya anuncié que impulsaría un plan para reducir las listas de espera, que se sustentará en el intercambio de buenas prácticas y experiencias de éxito. El Plan de Listas de Espera lo realizaremos siempre desde nuestras funciones de coordinación y desde el pleno respeto a las competencias y a la responsabilidad que corresponde ejercer a las Comunidades Autónomas.

¿Se derogará el decreto-ley que dejó a los “sin papeles” sin tarjeta sanitaria? ¿Qué ahorro se ha producido por implantar esta medida?

La reforma sanitaria, articulada mediante el Real Decreto-ley 16/2012, ha conseguido consolidar un Sistema Sanitario sostenible y viable, y así garantizar una asistencia pública, gratuita, universal y de calidad. Y ha sido también gracias al RD del 12 que los profesionales, como los abogados que estábamos en un sistema de mutua alternativa al sistema de la Seguridad Social.

Maternidad subrogada. A pesar de estar prohibida en España, cada vez hay más familias que recurren a esta técnica en otros países y vuelven a España con el bebé. ¿Se va a producir alguna modificación de la ley?

Nos encontramos ante una materia compleja y sensible es por eso que creo que este tema requiere una reflexión

lucha de la violencia de género a través de medidas interministeriales junto con el Ministerio de Justicia, Interior y Educación y la culminación del Pacto de Estado.

Crearemos un órgano permanente operativo, una mesa permanente de valoración, prevención y lucha contra la violencia de género así como un órgano interministerial de coordinación, prevención y lucha, del que formarán parte los cuatro ministerios, la Federación Española de Municipios y Provincias, las CCAA por turnos de dos y los portavoces de los grupos parlamentarios.

En cuanto al pacto de Estado estará basado en el consenso con todas las fuerzas políticas, la sociedad civil, las Comunidades Autónomas, la FEPM. Los trabajos han comenzado en la Subcomisión que se aprobó en el Congreso, pero no podemos conformarnos, tenemos que seguir trabajando porque una sola víctima es demasiado. Continuaremos trabajando y dando continuidad a medidas como la Estrategia Nacional para la erradicación de la violencia contra las mujeres siempre en colaboración con el Ministerio de Justicia e interior vamos a simplificar los procesos de denuncia. Ya hemos incluido que los hijos de mujeres víctimas de violencia de género puedan cobrar la pensión de orfandad completa (aunque el presunto asesino no haya sido condenado) y vamos a incorporar nuevas formas de violencia en entornos digitales.

La brecha salarial entre hombres y mujeres continúa siendo una realidad de nuestro país. ¿Qué medidas se van a tomar para cambiar esta situación?

Vamos a trabajar para conseguir una mayor igualdad entre hombres y mujeres y para lograrlo desarrollaremos un

¿Es favorable a las cuotas para conseguir que las mujeres lleguen a los puestos de dirección?

Me encantaría que no tuvieran que existir las cuotas aunque soy consciente de la importancia que tienen para superar una situación que para mí es absolutamente ilógica. Las mujeres

“La maternidad/paternidad subrogada necesita un debate escuchando a los expertos científicos, jurídicos, éticos y familiares”

plan de lucha contra la brecha salarial que entre otras medidas incluirá conseguir que haya más mujeres en puestos de responsabilidad.

En España esta situación ha ido mejorando aunque sigue existiendo una importante brecha salarial entre mujeres y hombres. De hecho, según la oficina estadística europea, la brecha salarial en España se ha reducido en 2,7 puntos, de hecho se sitúa por debajo de la media de la eurozona y de países como Alemania, Reino Unido o Francia. Aunque estos datos son positivos soy consciente de que no es suficiente porque la brecha sigue existiendo.

somos el 50% de la población española y quiero que nosotras juguemos el papel que nos corresponde, lo que significa ser el 50% de la población. Una sociedad no puede prescindir de la mitad de su capital humano ni de su talento y por eso trabajaremos en la elaboración de un código de conducta que establezca buenas prácticas en un proceso de selección. Por ello apostamos por los Curriculum anónimo en los que se valore la formación y la experiencia y no se basen en criterio de edad, sexo, ideología y raza. La corresponsabilidad es fundamental para alcanzar una igualdad efectiva en el marco de la promoción laboral, que exista una corresponsabilidad real y equitativa a los cargos entre hombres y mujeres. Trabajaremos en el estudio de 1/2 que permita avanzar en una verdadera conciliación.

RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

CADA DIA OBRIM ELS ULLS

Sona el despertador, obrim els ulls, obrim el llum, obrim la finestra, obrim l'aixeta... en pocs minuts quantes accions fetes maquinalment, sense pensar, tenim el cap en planificar el dia i en tot el que ens espera.

I a quantes persones avui no els cal obrir els ulls, ni el llum... 39 milions són cegues, no hi veuen! I 4 de cada 5 casos podria veure-hi: 31 milions de persones arreu del món pateixen ceguesa evitable, és a dir, aquella que es pot prevenir o curar amb les tècniques que fem servir en les societats del nostre entorn, i d'aquestes el 90% (gairebé 28 milions) estan en països pobres.

El món occidental viu immers en la defensa dels seus drets, i és bo que així sigui, però quanta gent fins i tot desconeix que en té, de drets. El dret a la salut, el dret a la visió. Hi ha llocs al món on poder veure-hi significa poder viure, un altre dret fonamental.

És per això que, des de fa més de 15 anys, la Fundació Ulls del món treballa als països del tercer món contra la ceguesa evitable (com cataractes, tracoma,

defectes refractius). Concretament va néixer el mes de juliol del 2001 de la mà de l'actual Síndic de Greuges de Catalunya, Rafael Ribó (president) i del prestigiós retinòleg, Dr. Borja Corcóstegui (vicepresident) per ajudar a assolir el progrés sanitari de les poblacions amb les quals col·labora, i el desenvolupament òptic i oftalmològic d'aquests països. Actualment té en marxa 4 projectes: als campaments de refugiats sahrauís de Tinduf (Algèria); a Bolívia (els departaments de Tarija, Oruro i El Alto); a Mali (la regió de Mopti) i a Moçambic (la província d'Inhambane)

L'aposta d'Ulls del món és, bàsicament, la formació de personal, el lliurament de material i la creació de centres de consulta i tractament. En col·laboració amb els serveis públics de salut de cada territori, capacita professionals local, formant-los a tots els nivells: instrumentistes, òptics, tècnics d'equipaments, metges generalistes, oftalmòlegs, subespecialistes; però també es treballa molt la prevenció i la informació, especialment a les escoles.

Ulls del món també cerca sensibilitzar l'opinió pública del nostre entorn respecte a les deficiències en la sanitat bàsica d'aquelles zones, i per això encoratja a tothom a prendre part en el deure solidari de col·laboració que tenim les societats del nostre entorn envers els països més pobres.

Actualment la Fundació Ulls del món té el repte de fer-se més visible, d'aconseguir que més gent conegui la tasca que fa Ulls del món i contribueixi a difondre-la. Com més persones coneguin la Fundació, més mitjans es podran aconseguir per a transformar la vida de milers de persones al món: retornant-los l'autonomia, la capacitat de treballar, d'estudiar, d'atendre la família... Quantes més persones vegin Ulls del món, més persones podran veure-hi.

Per això, animo tothom a conèixer més àmpliament la Fundació Ulls del món en el seu web www.ullsdelmon.org.

I demà, quan ens llevem, no obrim els ulls de seguida i durant un minut pensem com seria la nostra vida si no hi veiéssim. Hi ha milers de persones al món cegues perquè són pobres. Ajuda Ulls del món a que cada dia s'obrin més ulls arreu!

Vicenç Capdevila i Cardona,
advocat i secretari de la Fundació Ulls del món

**PALAUET
CASADES**
Barcelona 1883®

Espais exclusius · Actes singulars

El Palauet Casades, un nou espai singular
al centre de Barcelona, al quadrat d'Or.
Un palauet premodernista amb múltiples sales
que faciliten l'organització de qualsevol tipus
d'esdeveniment.

UN ESPAI PER SORPRENDRE ELS CONVIDATS

Per a més informació:
www.icab.cat/palauetcasades

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca, 283 • 08037 Barcelona

LA PRESUMPCIÓ DE DONACIÓ AL RÈGIM DE SEPARACIÓ DE BÉNS DE CATALUNYA

Secció de Dret Matrimonial i de Família

Javier Lajara Fernández

Col·legiat núm. 27.790.

Vocal de la Secció de Dret

Matrimonial i de Família de l'ICAB

En el règim de separació de béns de Catalunya, l'art. 232-3-1 del CCCat estableix que els béns adquirits a títol oneros durant el matrimoni, pertanyen al cònjuge que consti com a titular. Si es prova que la contraprestació es va pagar amb béns o diners de l'altre cònjuge, se'n presumeix que hi va haver donació.

Són antecedents de l'esmentada disposició l'art. 39 del Codi de Família (CF) de 1998 i, anteriorment, l'art. 21 de la CDCC de 1993. Va ser la reforma de la Compilació del Dret civil de Catalunya (CDCC) de l'any 1993 la que va introduir la presumpció de donació quan l'adquisició es realitza amb diners de l'altre cònjuge, el que resulta rellevant a l'efecte de la vigència temporal i la impossibilitat d'aplicar aquesta presumpció amb caràcter retroactiu (STSJCat 2/1998, de 5 de març, recurs 47/1997).

La presumpció de donació constitueix una norma del règim de separació de béns de Catalunya que no és aplicable a altres règims econòmics ni a les unions estables de parella (per totes la STSJCat 13/2010, de 22 de març, recurs 105/2009).

Igualment només és aplicable a les adquisicions oneroses de béns i, per tant, no és aplicable a les aportacions o ingressos per part d'un cònjuge en un compte bancari cotitularitat dels cònjuges, ja que els comptes corrents no alteren la titularitat dels diners que es dipositen, segons pacífica doctrina jurisprudencial (STS de 24 de març de 1971, 19 octubre 1988, 23 maig 1992 i 15 de juliol de 1993), ni resulta tampoc aplicable als dipòsits bancaris (SSAP de Barcelona 247/2014, Sec. 19a, de 25 de juny, Recurs 95/2013; 182/2009, Sec. 12a, de 19 de març, Recurs: 765/2008, i 342/2015, Sec. 17a, de 17 de setembre, Recurs 47 / 2014), que consideren que amb la constitució d'un dipòsit no s'adquireix cap bé, a diferència del que passa amb fons d'inversió, cèdules hipotecàries, accions i altres productes financers, als quals si els seria d'aplicació la presumpció de donació si es van constituir en tot o en part amb béns o diners de l'altre cònjuge (en aquest sentit les SAP de Barcelona 182/2009, Sec. 12a, de 19 de març, recurs: 765/2008; i 218/2016 Sec. 16a, de 8 de juliol, recurs: 304/2015).

Aquesta presumpció s'aplica a tots els béns adquirits durant el matrimoni en els quals consti la titularitat, a excepció dels béns mobles de valor ordinari destinats a l'ús familiar, que es presumeixen pertanyen

per meitat, segons estableix l'art. 232-3-2 del CCCat; disposició que arribaria al vehicle d'ús familiar però no a altres vehicles (SAP de Lleida 250/2016, Sec. 2a, de 27 de maig, recurs 493/2015).

Si per contra la titularitat del bé fóra dubtosa resultaria, aplicable el que estableix l'art. 232-4 del CCCat. En aquest cas la presumpció és que el bé pertany per meitat als dos cònjuges.

La presumpció de donació ho és de la contraprestació, no del bé que figura titularitat de l'altre cònjuge, la STSJCat. de 10 de maig de 1993 (citada a la STSJCat. 2/1999, de 4 de febrer, recurs 46/1998) ja va assenyalar "ni abans, ni ara, seria d'aplicació el

LA PRESUMPCIÓ DE DONACIÓ HO ÉS DE LA CONTRAPRESTACIÓ, NO DEL BÉ QUE FIGURA TITULARITAT DE L'ALTRE CÒNJUGE

principi de subrogació real, contemplat en l'adequat sentit de presumir que el que posa els diners (el titular del mateix no necessàriament el que paga) és el que adquireix, o millor dit, es presumeix que adquireix".

La presumpció de donació de la contraprestació té naturalesa iuris tantum pel que admet prova en

contra, bé perquè fos un altre el negoci, com per exemple un préstec, bé perquè es negarà l'existència del mateix, és a dir, que en realitat el cònjuge titular del bé s'hagués apropiat dels diners o bé que va servir de contraprestació propietat de l'altre cònjuge. El presumpte donant ha d'exercitar l'acció de restitució de la contraprestació en un procediment diferent del matrimonial.

Des d'un punt de vista temporal, s'aplica als béns adquirits durant el matrimoni, no arriba per tant als adquirits abans del mateix (SAP de Barcelona 4 de novembre de 2003, Sec. 14a, recurs 227/2003) ni els adquirits després la separació judicial o dissolució del matrimoni. Una qüestió diferent són les adquisicions de béns produïdes després de la separació de fet, situació que l'article 232-3 del CCCat no contempla com una excepció a la presumpció de donació, a diferència de l'art. 231-12 apartat 3 de l'CCCat., De

manera que aquesta circumstància pot ser rellevant únicament com a prova en contra d'aquesta presumpta donació (SSAP de Barcelona 598/2011 de la Sec. 1a, de 20 de desembre, recurs 613/2010, o de Lleida núm. 250/2016, Sec. 2a, de 27 de maig, recurs 493/2015).

D'altra banda, és important ressaltar la vinculació existent entre els articles 232-3-1 i 232-6-2 del CCCat, relatiu a les regles de càlcul de la compensació econòmica per raó del treball. Els béns d'un cònjuge adquirits amb diners de l'altre cònjuge, denominades atribucions patrimonials en aquesta última disposició, s'imputen a la compensació per raó del treball i la forma de fer-ho ha estat recentment interpretada per la STSJCat 49/2016, de 27 de juny, recurs 4/2016, en la qual afirma que davant la improcedència del principi de subrogació real en el règim de separació de béns català i en aplicació del que estableix la lletra a) i b) de l'art. 232-6 del CCCat i en l'apartat 2 del mateix art. 232-6, considera que els diners que es presumeix van ser donats en el moment de l'adquisició del bé s'han d'afegir al patrimoni del donant i deduir aquest mateix import del patrimoni del donat, és a dir del titular del bé. El bé adquirit amb diners de l'altre cònjuge es valorarà en el patrimoni del seu titular segons el valor de mercat en el moment de l'extinció del règim.

ENTRE NOSALTRES

ESTABILITAT I SOLVÈNCIA: EL PLAN UNIVERSAL DE LA MUTUALIDAD ASSOLEIX EL 5,06% DE RENDIBILITAT AL TANCAMENT DEL 2016

En un any en què el comportament dels mercats encara va ser complicat, tot i que hi hagi hagut senyals de recuperació econòmica a escala global i, sobretot, a Espanya, es pot afirmar que els resultats que ha assolit la Mutualidad de la Abogacía al tancament del 2016 han superat els objectius que s'havien marcat per a l'exercici, fins i tot sota un entorn de tipus d'interès extraordinàriament baixos, tal com ja va ocórrer el 2015.

Això no obstant, la rendibilitat que ofereix la Mutualidad va arribar a un valor superior al 5 % gràcies al fet que el 2016 va invertir més de 500 milions d'euros en renda fixa corporativa, amb una TIR mitjana per sobre del 4 %, en emissions de qualitat d'acord amb una gestió conservadora de la cartera financera.

BONA RENDIBILITAT AMB RISC CONTINGUT I SOLVÈNCIA ELEVADA

Al Plan Universal, la rendibilitat neta de les inversions va arribar al 5,62 % sobre els fons mitjans invertits, amb la qual cosa els mutualistes del Plan Universal rebran un 5,06 %, és a dir, un 0,81 % addicional al 4,25 % que es va lliurar a compte durant el període econòmic tancat.

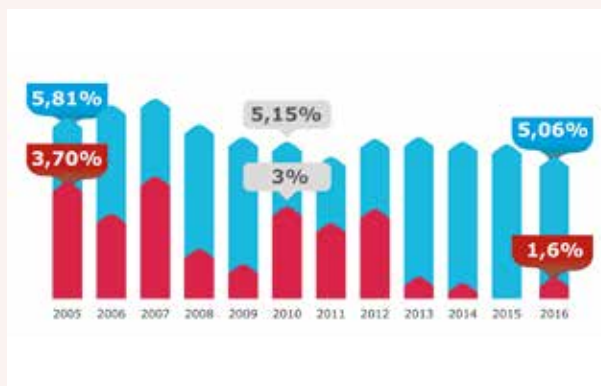
Aquest resultat continua sent el reflex d'una gestió diligent, conservadora i pròxima per part de la Mutualidad, es basa en la cerca d'una rendibilitat raonable en un entorn de risc contingut i solvència elevada.

Amb aquesta política d'inversions es pot obtenir, any rere any, una rendibilitat marcada per l'estabilitat davant de la volatilitat d'altres instruments de previsió del mercat.

ESTABILITAT DAVANT DE LA INFLACIÓ

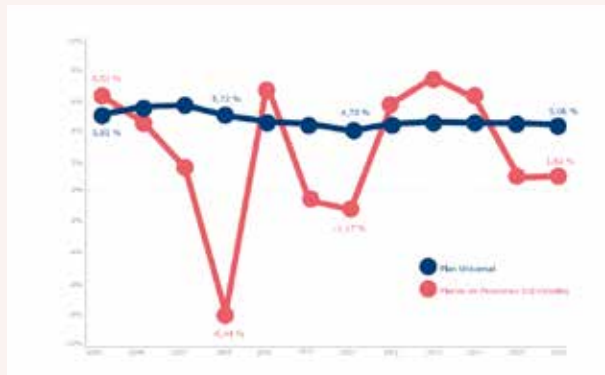
La rendibilitat del Plan Universal (PU) del 5,06 % del 2016, si es compara amb la inflació, que en aquest cas va ser positiva (d'un 1,6 %), projecta una rendibilitat real (neta d'inflació) del 3,46 %.

EVOLUCIÓ DE LA RENDIBILITAT DEL PU VS. L'IP

En aquest sentit, la rendibilitat que ha proporcionat el Plan Universal durant els 5 darrers anys és molt favorable si la comparem amb els rendiments dels plans de pensions del mercat, en particular pel que fa referència a l'estabilitat dels rendiments obtinguts, amb un context d'actuació en què preval, sobretot, la seguretat.

PLAN UNIVERSAL PLANS DE PENSIONS INDIVIDUALS

En aquest sentit, la rendibilitat que ha proporcionat el Plan Universal durant els 5 darrers anys és molt favorable si la comparem amb els rendiments dels plans de pensions del mercat, en particular pel que fa referència a l'estabilitat dels rendiments obtinguts, amb un context d'actuació en què preval, sobretot, la seguretat.

Com a conseqüència, la Mutuallidat veu raonable lliurar a compte dels mutualistes una rendibilitat del 4,25% per al segon trimestre de l'any 2017.

DESPESES DE GESTIÓ MÍNIMES DAVANT D'ALTRES PLANS DE PENSIONS

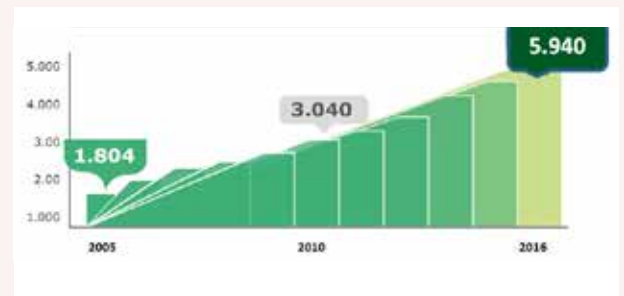
Si bé els plans de pensions poden carregar fins a un 1,75 % de despeses sobre el patrimoni gestionat, cal destacar que el Plan Universal no aplica comissions i que les despeses de gestió es comprenen entre el 0,35 % i el 0,50 % segons els sistemes.

La ràtio de despeses esperada sobre el total d'estalvi gestionat per la Mutuallidat es va reduir al tancament de l'exercici del 2016 fins a un 0,22 %, davant del 0,24 % de l'exercici del 2015.

598 MILIONS D'EUROS EN APORTACIONS DELS MUTUALISTES

Al tancament de l'exercici del 2016, les aportacions fetes pels mutualistes han augmentat un 12,56 % més que a l'exercici anterior, la qual cosa representa que en valors absoluts es va arribar a un import de 598 milions d'euros.

EVOLUCIÓ DE LES PRIMES EVOLUCIÓ DEL VOLUM D'ESTALVI GESTIONAT (Milions d'euros)

També s'han incrementat les aportacions extraordinàries al Plan Universal en un 9,66 %, si les comparem amb les de l'any 2015, i s'ha arribat als 165,5 milions d'euros.

L'augment més significatiu s'ha produït a les aportacions al sistema d'estalvi flexible (SEF), que han superat els 128,7 milions d'euros, xifra que reflecteix un creixement del 19,93 % respecte de l'exercici anterior.

De la mateixa manera, les aportacions a l'Assegurança de Rentas Vitalícies Remuneradas han superat els 118,9 milions d'euros, amb un increment respecte del 2015 del 15,46 %.

D'UN COP D'ULL

PREMI FELIP PORTABELLA

En el marc de l'acte d'imposició de Togues i Premis de l'ICAB es va lliurar el Premi Felip Portabella a Pablo Llanera Conde, magistrat de la Sala Segona del Tribunal Suprem, en reconeixement a l'exercici de la funció jurisdiccional amb un especial respecte i consideració envers l'advocacia. A la foto, d'esquerra a dreta: el president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Jesús Maria Barrientos, la degana emèrita de l'ICAB Sílvia Gimenez-Salinas, el magistrat de la Sala Segona del Tribunal Suprem, Pablo Llanera, i del degà de la Corporació, Oriol Rusca.

TROBADA PENITENCIARI

El 19 de desembre la seu de l'ICAB va acollir la tradicional trobada de la Comissió de Dret Penitenciari del Col·legi, amb l'assistència del degà Oriol Rusca i la diputada de la Junta de govern responsable de la Comissió, Blanca de Olivari, amb Amand Calderó, director general de Serveis Penitenciaris de la Generalitat, els directors de Centres Penitenciaris i altres membres de les àrees de la Direcció General.

CONFERÈNCIA SÈNIORS

El 12 de gener va tenir lloc la conferència a càrrec de Senén Florensa, director general de l'Institut Europeu de la Mediterrània i ambaixador d'Espanya a Tunísia, amb el títol "Cap a on va el món àrab".

MEMÒRIA HISTÒRICA

La Comissió de la Memòria Històrica del Col·legi va realitzar el 13 de febrer una conferència per exposar la Llei de Reparació Jurídica de les víctimes del franquisme. A la taula rodona hi van participar Josep Cruanyes, advocat i membre de la Comissió de la Memòria Històrica del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona; Mireia Boya, diputada del Grup parlamentari de la CUP; Joan Josep Nuet, diputat del Grup parlamentari CSQP; Montserrat Palau, diputada del Grup parlamentari de JXSi. Pilar Rebaque, vocal de la Comissió de la Memòria Històrica, va presentar l'acte.

D'UN COP D'ULL

CONCERT CORAL

La Sala d'actes de l'ICAB va ser l'escenari, dimecres 15 de febrer, del Concert de la Coral, que va interpretar "Obres Clàssiques".

TEATRE

Sota la direcció d'Enric Cambray i les adjuntes a la direcció, Júlia Bonjoch i Queralt Casasayas, l'11 de febrer, a l'escenari de la Sala d'Actes de l'ICAB, es va representar l'obra "Tot és comèdia!" un viatge per 10 escenes significatives que mostren de quina manera s'ha fet riure als espectadors època rere època.

FUTBOL 7

El diputat de la Junta de Govern, Josep Guiu, va lliurar els trofeus del Futbol 7, torneig que va tenir lloc a la fundació BRAFA, diumenge 12 de febrer.

CONCERT SOLIDARI

Grups de música formats per col·legiats de l'ICAB van fer un únic concert, el 9 de febrer, al Centre de Formació de l'ICAB, els beneficis del qual van ser destinats a la Fundació Degà Ignasi de Gispert.

BIBLIOTECA

Aquesta secció conté una selecció d'obres adquirides i incorporades darrerament al catàleg de la Biblioteca. Per consultar-les cal demanar-les indicant: autor, títol i signatura topogràfica (per ex.788-13 o també [324.4(46)Hor]).

REVISTES

REVISTA DE ESTUDIOS EUROPEOS [EN LÍNIA]
Editor: Universidad de Valladolid, Instituto de Estudios Europeos
ISSN: 1132-7170
Periodicitat: semestral
1r fasc.: n. 64 (enero-jun. 2014)
📄 Accés lliure Biblioteca Digital [http://www.ree-uva.es/index.php]

REVISTA DE VICTIMOLOGÍA = JOURNAL OF VICTIMOLOGY [EN LÍNIA]
Editor: Societat Catalana de Victimologia; Sociedad Vasca de Victimología
ISSN: 2385-779X
Periodicitat: semestral
1r fasc.: N. 1 (2015)
📄 Accés lliure Biblioteca Digital [http://www.huygens.es/journals/index.php/revista-de-victimologia/index]

DESTAQUEM:
"LA CUESTIÓN CATALANA" [EN LÍNIA],
EN: Teoría y realidad constitucional, n. 37, 1r sem. 2016, 626 p.
📄 Accés lliure Biblioteca Digital [http://revistas.uned.es/index.php/TRC/issue/view/974]

"BREXIT", EN: EL CRONISTA DEL ESTADO SOCIAL Y DEMOCRÁTICO DE DERECHO, n. 64, nov. 2016, 69 p.
📄 Versió en línia accessible només des de la sala Multimèdia de la Biblioteca

"CONSTITUCIÓN Y MERCADO EN LA CRISIS DE LA UNIÓN EUROPEA", EN: Estudios de Deusto, Vol. 64/1, enero-jun. 2016, 305 p.

MONOGRAFIES

DRET ADMINISTRATIU

BECCERRIL ATIENZA, BELÉN; PAREJO GÁMIR, JOSÉ ALBERTO; SÁNCHEZ ALONSO, BLANCA (EDS.)...[ET AL.]
Migración y asilo: nuevos retos y oportunidades para Europa. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [351.756(4-672UE)Mig] 📄

CAZORLA PRIETO, LUIS MARÍA
Las reglas del buen gobierno en el deporte. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [351.855.3(46):796Caz] 📄

GARCÍA CALVENTE, YOLANDA; RUIZ GARIJO, MERCEDES; SOTO MOYA, MARIA DEL MAR
Innovaciones sociales en materia de vivienda: perspectiva tributaria. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [351.778.53(46):336.2Gar] 📄

NISTAL BURÓN, JAVIER
La responsabilidad patrimonial de la Administración penitenciaria: conforme a la nueva normativa de la Ley 40/2015, de 1 de octubre. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [35.076(46):343.8Nis] 📄
📄 eBook Biblioteca Digital

RECUERDA GIRELA, MIGUEL ÁNGEL (DIR.)
Régimen jurídico del sector público y procedimiento

administrativo común. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [35.077.3(46)"2015"Regl] 📄

REVENGA SÁNCHEZ, MIGUEL; FERNÁNDEZ ALLÉS, JOSÉ JOAQUÍN (COORDS.)
Los centros de internamiento de extranjeros: régimen jurídico tras el Reglamento de 2014 y la STS de 10 de febrero de 2015. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [351.756.4:347.952.45Cen] 📄
📄 eBook Biblioteca Digital

RUIZ RISUEÑO, FRANCISCO
El proceso contencioso-administrativo: [Ley 29/1998, de 13 de julio, reguladora de la jurisdicción contencioso-administrativa]. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [351.95(46)Rui] 📄

SUBIRANA DE LA CRUZ, SÍLVIA; AUDIVERT ARAU, RAFAEL (COORDS.)...[ET AL.]
Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [35.077.3(46)"2015"Lei] 📄

VIGURI PEREA, AGUSTÍN
Una visión comparada de la defensa del medio ambiente en el marco legal de las empresas y de los derechos de la persona. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [351.777.6:347.51Vig] 📄

DRET CIVIL

BERNAL SAMPER, TRINIDAD
La mediación: una solución a los conflictos de ruptura de pareja. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [347.627(46)(035):304Ber] 📄
📄 eBook Biblioteca Digital

BRANCÓS I NUÑEZ, ENRIC
Los pactos sucesorios en el derecho civil de Cataluña. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [347.65(46.71)Bra] 📄
📄 eBook Biblioteca Digital

CÉSPEDES MUÑOZ, CARLOS
El daño lícito. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2016. [347.513(46)Ces]

JIMÉNEZ GALLEGU, CARLOS
La nueva coordinación realidad-catastro-registro: (comentario jurídico a la Ley 13/2015, de 24 de junio). Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [347.273(46):336.226.212Jim] 📄
📄 eBook Biblioteca Digital

LASARTE ÁLVAREZ, CARLOS... [ET AL.]
Protección jurídica del menor. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [347.157(46)(035)Pro] 📄
📄 eBook Biblioteca Digital

LOMAS HERNÁNDEZ, VICENTE; LARIOS RISCO, DAVID; LÓPEZ DONAIRE, BELÉN
Guía práctica de derechos de los pacientes y de los profesionales sanitarios: preguntas y respuestas. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [347.56(46)(036):614.25Lom] 📄

 Recurs electrònic eBook Biblioteca Digital

Per a més informació consulteu el Catàleg de la Biblioteca

MICÓ GINER, JAVIER
Hipotecas y venta extrajudicial de inmuebles hipotecados.

Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [347.952(46):347.27Mic]

 eBook Biblioteca Digital

MORTE TAMAYO, NOEMÍ
Manual para la aplicación del baremo de la Ley 35/2015. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2016. [347.518(46)2015Mor]

NASARRE AZNAR, SERGIO (DIR.); ALONSO PÉREZ, MARÍA TERESA (AUTS.)...[ET AL.]
La propiedad compartida y la propiedad temporal (Ley 19/2015): aspectos legales y económicos. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [347.23(46.71)Pro]
 eBook Biblioteca Digital

PARRA LUCÁN, Mª ÁNGELES (DIR.); TENA PIAZUELO, ISAAC (COORD.); ARPIO SANTACRUZ, JUAN L...[ET AL.] (AUTS.)
Comunidad de bienes y sociedad civil. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [347.238(46)Com]
 eBook Biblioteca Digital

RAMOS PRIETO, JESÚS; HORNERO MÉNDEZ, CÉSAR (COORDS.); MACARRO OSUNA, JOSÉ MANUEL (ED.)
Derecho y fiscalidad de las sucesiones "mortis causa" en España: una perspectiva multidisciplinar. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [347.65(46):336.22Der]

REVILLA TORRES, JOSÉ MIGUEL
La transmisión de la propiedad en el contrato de

permuta de solar por obra futura. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Civitas, 2016. [347.452(46)Rev]

SÁNCHEZ GONZÁLEZ, MARÍA PAZ
Régimen de adopción de acuerdos en materia de propiedad horizontal: distintas mayorías y procedimientos para su consecución. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [347.238.3(46)San]

SOCIETAT CATALANA D'ADVOCATS DE FAMÍLIA
El dret de família s'adapta als temps: XIV Jornades de dret de família. Barcelona: Societat Catalana d'Advocats de Família, 2016. [347.6(46.71)(063)Jor]

DRET CONSTITUCIONAL

DURÁN CARDO, BELÉN
La figura del responsable en el derecho a la protección de datos: génesis y evolución normativa ante el cambio tecnológico y en perspectiva multinivel. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2016. [342.738(46):004.7Dur] (Premi jurídic Ferrer Eguizábal 2015 de dret administratiu de l'ICAB)

LAURENZO COPELLO, PATRICIA; DAUNIS RODRÍGUEZ, ALBERTO (COORDS.)
Colectivos en los márgenes del derecho. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [342.7(46)Col]

PACHECO TORRALVA, ALFREDO; NAVARRO GOSÁLBEZ, ÁNGELES; BARTOLOMÉ CENZANO, JOSÉ CARLOS DE (COORDS.)
La actuación policial en la diversidad social y cultural: buenas prácticas ante el racismo, la xenofobia y la discriminación. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [342.724(46)Act]

PRECIADO DOMÈNECH, C. HUGO
Interpretación de los derechos humanos y los derechos fundamentales. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [342.7(46)Pre]

SANZ PÉREZ, ÁNGEL L.
El mandato parlamentario: su adquisición, suspensión y extinción, los deberes del parlamentario. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [342.534(46)San]

DRET FISCAL

CALVO VÉRGEZ, JUAN
La cláusula antiabuso tras la reforma tributaria. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [336.227.1(46)Cal]

GARCÍA PITA Y LASTRES, JOSÉ LUIS
Plataformas de financiación participativa y "financial crowdfunding". Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [336(46)Gar] eBook Biblioteca Digital

GUERRA REGUERA, MANUEL
Consecuencias fiscales de la extinción de una comunidad de bienes. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [347.238(46):336.22Gue] eBook Biblioteca Digital

DRET INTERNACIONAL

GARCÍA PRATS, FRANCISCO ALFREDO (COORD./AUT)...[ET AL.]
Gobernanza económica e integración fiscal en la Unión Europea. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [341.176(4-672UE):339.92Gob]

JORGE MESAS, LUIS FRANCISCO DE
Reconocimiento de las resoluciones penales en la Unión Europea. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [341.985(4-672UE)Jor] eBook Biblioteca Digital

ORIHUELA CALATAYUD, ESPERANZA (COORD.); REMIRO BROTÓNS, ANTONIO (AUTS.)...[ET AL.]
Crímenes internacionales y justicia penal: principales desafíos. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [341.48Cri]

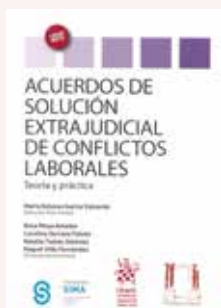
VALLEJO PEÑA, CARMEN
El Estado de la jurisdicción universal en el derecho interno español. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [341Val]

DRET LABORAL

ALBIOL ORTUÑO, MÓNICA (COORD.)...[ET AL.]
Todo social: 2016.
Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2016.
[331.46] "2012" Tod

GARCÍA MUÑOZ, MANUEL
El carácter sindical de la representación unitaria. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016.
[331.88(46)Gar]

GARCÍA VALVERDE, MARÍA DOLORES (DIR.)...[ET AL.]
Acuerdos de solución extrajudicial de conflictos laborales: teoría y práctica.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2017.
[331.15(46):304Acu]
 eBook Biblioteca Digital

GARCÍA VIÑA, JORDI
Cuestiones actuales de la negociación colectiva en España. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [331.15(46)Gar]
 eBook Biblioteca Digital

MARTÍNEZ SALDAÑA, DAVID (COORD./AUT.)...[ET AL.]
La sucesión de empresa. Cizur Menor (Navarra): Lex Nova Thomson Reuters, 2016.
[331.115.1(46)Suc]

OJEDA AVILÉS, ANTONIO; GUJTIÉRREZ PÉREZ, MIGUEL
Buenas prácticas de empleo en Europa. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [331.6(4-672UE)Oje]

ROQUETA BUJ, REMEDIOS
La conciliación de la vida laboral y familiar en las administraciones públicas.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2016.
[331.817(46)Roq]

SÁNCHEZ TRIGUEROS, CARMEN (DIR.); CARVALHO MARTINS, DAVID (AUT.)... [ET AL.]
Compatibilidad de prestaciones de Seguridad Social con trabajo. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [368.414(46)Com]

SERRANO ESPINOSA, GERMAN MARIA
El nuevo proceso judicial de conflicto colectivo. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016.
[331.15(46)Ser] eBook Biblioteca Digital

SIERRA HERNÁIZ, ELISA
Prevención de riesgos laborales, embarazo de la trabajadora y lactancia natural.
Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016.
[331.82(46):368.45Sie]

TOSCANI GIMÉNEZ, DANIEL; ALEGRE NUENO, MANUEL (DIRS.); ALEGRE NUENO, MANUEL (AUT.)...[ET AL.]
Análisis práctico de la Ley de prevención de riesgos laborales.
Cizur Menor (Navarra): Lex Nova Thomson Reuters, 2016.
[331.82(46)Ana]

DRET MERCANTIL

ALEMANY GARCÍAS, JUAN
LAS SOCIEDADES mercantiles urbanísticas de capital íntegramente público en el ámbito local. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016.
[347.72(46):352Ale]

BUSTILLO SAIZ, M^a DEL MAR
La impugnación de los actos perjudiciales para la masa activa en la Ley Concursal. Las Rozas (Madrid): La Ley, 2016.
[347.736.53(46) "2003" Bus]

CALBACHO LOSADA, FERNANDO (AUTS.)...[ET AL.]
Guía jurídica sobre la empresa familiar: vías jurídicas de prevención y gestión del conflicto en las sociedades familiares.
Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [347.724.2(46)(036)Gui]

CUERDO MIR, MIGUEL
Tradiciones penales y derecho público de la competencia.
Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016.
[347.776(46)Cue]

GIL-VERNET ESTEVE, LAURA
La comercialización a distancia de servicios financieros: especial énfasis en la protección del consumidor y su control regulatorio.
Barcelona: Atelier, 2016.
[347.734(46)Gil]

GONZÁLEZ DE GREGORIO MOLINA, JAVIER ISIDRO
La sindicación de acciones.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2016.
[347.728.2(46)Gon]
 eBook Biblioteca Digital

RODRÍGUEZ ARTIGAS, FERNANDO; ESTEBAN VELASCO, GAUDENCIO; SÁNCHEZ ÁLVAREZ, MANUEL (COORDS.)
Estudios sobre derecho de sociedades: "Liber amicorum" profesor Luis Fernández de la Gándara. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016.
[347.72(46) "2010" Est]

SOLER MATUTES, PERE; PIATTINI VELTHUIS, MARIO;

ELIAS VILA, EDUARD (DIRS.)... [ET AL.]
Manual de gestión y contratación informática.
2^a ed. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016.
[347.74(46)(035):004.7Man]

VALENCIANO SAL, ANTONIO
El negocio de la insolvencia empresarial en el ámbito de las relaciones laborales: causas, efectos y propuestas.
Cizur Menor (Navarra): Lex Nova Thomson Reuters, 2016.
[347.736(46) "2003" :331.1Val]

DRET PENAL

CÁMARA ARROYO, SERGIO; FERNÁNDEZ BERMEJO, DANIEL
La prisión permanente revisable: el ocaso del humanitarismo penal y penitenciario.
Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016.
[343.26(46)Cam]

CERVELLÓ DONDERIS, VICENTA (DIR.); GUARDIOLA GARCÍA, JAVIER...[ET AL.]
Cuestiones prácticas para la aplicación de la mediación penal. Valencia: Tirant lo Blanch, 2016. [343.1(46):304Cue]
 eBook Biblioteca Digital

FRIEYRO ELICEGUI, SOFÍA
El delito de tráfico de drogas.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2017.
[343.575(46)Fri]
 eBook Biblioteca Digital

MUÑOZ RUIZ, JOSEFA
Las circunstancias atenuantes

muy cualificadas: régimen jurídico y análisis de los criterios jurisprudenciales para su estimación. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [343.234(46)Muñ]

ROVIRA GUIU, MARIA ASSUMPTA

La cárcel, la única solución: nuevas propuestas dentro de un cambio de mentalidad. [El Ejido]: Círculo Rojo, 2016. [343.26Rov]

DRET PROCESSAL

CONSEJO GENERAL DE LA ABOGACÍA ESPAÑOLA
El arte de legislar: el arte de sentenciar. Madrid: Consejo General de la Abogacía Española, 2016. [347.965(46)Art]

FERNÁNDEZ DE BUJÁN, ANTONIO (DIR.); SERRANO DE NICOLÁS, ÁNGEL (COORD.)
Comentarios a la Ley 15/2015, de la jurisdicción voluntaria. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Civitas, 2016. [347.919.1(46)“2015”Com]

FLORS MATÍES, JOSÉ
GPS Procesal civil. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [PRA] Biblioteca Digital

GARCIMARTÍN MONTERO, REGINA
El proceso civil de tutela de los derechos fundamentales. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [347.9(46):342.722Gar]

GONZÁLEZ CANO, Mª ISABEL
El decomiso como instrumento de la cooperación judicial en la Unión Europea y su incorporación al proceso penal español. V alencia: Tirant lo Blanch, 2016. [343.27(4-672UE)Gon] Biblioteca Digital

MARTÍNEZ LAGO, MIGUEL ÁNGEL; ALMUDÍ CID, JOSÉ
La financiación de la asistencia jurídica gratuita en España: evaluación y propuestas de reforma. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [347.921.8(46)Mar]

MOSCOSO DEL PRADO MUÑOZ, JAVIER (RED.)...[ET AL.]
Recurso de casación penal: cómo lograr su admisión. 2^a ed. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [343.157(46)Rec]

La prueba en el proceso civil. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [347.94(46)Pru]

SANMARTÍN ESCRICHE, FERNANDO;
LACALLE SERER, ELENA
Comentarios a la Ley 15/2015, de la jurisdicción voluntaria. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [347.919.1(46)“2015”San] Biblioteca Digital

RECENSIONES

DELGADO MARTÍN, JOAQUÍN
Investigación tecnológica y prueba digital en todas las jurisdicciones. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2016. [347.942(46):004.7Del]

12 capítols que tenen com a objectiu donar respostes a preguntes comunes dels processos en tots els ordres jurisdiccionals sobre els fets del món digital que tenen rellevància jurídica perquè generen obligacions o proven el compliment dels contractes (factures electròniques, contractació bancària); causen danys a tercers que han de ser reparats; són constitutius de delictes, com a phishing, terrorisme gihadista, cyberbullying o e-violència de gènere; contribueixen a provar delictes de tràfic de drogues, corrupció o crim organitzat; acrediten violacions de deures del treballador durant la jornada laboral; o recullen la relació del ciutadà amb les administracions públiques.

VÁZQUEZ LACUNZA, ESTELA
El equilibrio económico en los contratos de servicios. Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2016. [347.454(46)Vaz]

Aquesta obra, que parteix dels problemes pràctics que es plantegen en relació a l'equilibri econòmic, en la fase de preparació dels contractes de serveis i en la seva execució, estudia la importància que té la correcta determinació del preu per garantir la viabilitat dels serveis. S'hi analitzen els mecanismes existents per tal de configurar el contracte de manera equilibrada, assegurant la legalitat social, en la fase inicial del contracte i s'hi examinen les tècniques disponibles per tal de restablir el reequilibri, diferenciant la revisió de preus, com tècnica comú que permet. Determinar les variacions econòmiques.

DE TOT I MÉS

COMPTE ENRERE PER SANT JORDI

Les editorials estan escalfant motors per a la propera edició de Sant Jordi. Com cada any són molts els autors que presenten les seves obres. Des de Mon Jurídic us avancem algunes de les escrites per advocats i professors de Dret.

L'escultor de Déu,
de Vicens Aguado Cudolà
Editorial Gregal

Aguado, professor de dret administratiu de la Universitat de Barcelona, publica amb "L'escultor de Déu"; la seva primera novel·la, que a més, ha resultat ser la finalista del IV Premi Gregal.

Aquesta obra, situa al lector al segle XIV. Després d'una dura

travessia per mar, des de l'illa de Sicília, un esclau grec arriba a Barcelona on és comprat pel mestre escultor Jaume Cascalls, que el durà a la construcció del panteó reial al Monestir de Poblet, encarregat per Pere III. Aquest és l'inici d'un procés de creixement personal i artístic que el durà a participar en les obres més importants que es construeixen a Catalunya, com la Seu de Lleida, el Monestir de Poblet, la Catedral de Tarragona i el Consell de Cent, la Catedral i l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona. L'obra que marcarà la vida de l'esclau serà, però, la construcció d'un panteó reial al Monestir de Poblet.

Els seus ulls descobriren un país en guerra amb Castella i assolat per la pesta. Serà testimoni de la persecució dels jueus, les lluites dels nobles pel control del territori, el naixement de la Generalitat i el canvi de dinastia reial.

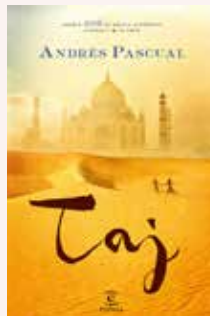

Como Cangilones de Noria,
de Vicente Buruaga Puertas
Ed. de Buena Tinta

A través de la narració de la vida entenyable de Benigno Ruíz, el protagonista de "Como Cangilones de Noria"; Buruaga –advocat, professor mercantil i auditor de comptes– descriu amb exquisitesa una fidel imatge de Barcelona i Extremadura de gairebé tot el segle XX. Als seus 18 anys,

Benigno Ruíz deixa la seva estimada vall del Jerte per tal de trobar una vida millor a Barcelona, on tot i les innumerables vicissituds aconsegueix una important posició econòmica. Però després de gairebé tres dècades a la capital catalana decideix tornar a la terra que tant enyora, la seva Extramadura natal. Allà invertirà en explotacions agrícoles i ramaderes.

A través dels personatges, l'autor evidencia que tot ésser humà està subjecte als canvis que la vida et depara, i que tant aviat es pot estar arribar a la cúspide com quedar submergit en la més tenebrosa profunditat, tal com passa amb els catúfols de les nories.

TAJ,
de Andrés Pascual
Ed. Espasa
Premi 2016 de novel·la històrica
Alfonso X El sabio

En aquesta novel·la d'amor i de superació l'advocat Andrés Pascual retrata l'Índia dels harems i dels grans emperadors.

Just abans que la bella emperadriu de l'Hindustan, Mumtaz Mahal, tanqués els ulls per sempre, el seu marit li va prometre honorar el seu record amb el monument més bell mai construït.

Taj és la història d'aquesta obra magnífica i dels seus vint mil herois: arquitectes, cal·lígrafs, mestres artesans i obrers que, enfilats al llom dels elefants, arrossegaven els enormes blocs de marbre. Una narració èpica vista a través dels ulls de Balu, un noi del desert amb uns dots extraordinaris per al dibuix que s'enfrontarà a tots els convencionalismes per recuperar a la seva estimada Aixa, reclosa en l'harem del sobirà.

-20%
 Descompte especial

AVIS ONLINE

Tria el teu proper destí i accedeix al món amb AVIS

Fins al 31/03/2017 4 comentari(s) ★★☆☆☆

-4%
 IDiU. Extral

Booking.com CUENTA VIP

Troba el teu hotel ideal a Booking

Fins al 31/03/2017 11 comentari(s) ★★★★★☆

6,40€
 Preu especial
 Ideal cap de setmana...

CINESA COMPRA DIRECTA

El cinema es viu a Cinesa tots els dies

Fins al 31/03/2017 10 comentari(s) ★★★★★☆

Fins a 25%

Europcar ONLINE

Gaudeix de les teves escapades amb el millor estalvi

Fins al 30/06/2017 1 comentari(s) ★☆☆☆☆

6%

Expedia.es CUENTA VIP

Vol + Hotel: els nostres preferits d'aquest hivern

Fins al 28/02/2017 1 comentari(s) ★★★★★☆

Fins a 60%
 +10% al teu Comp.

Expedia.es CUENTA VIP

El teu hotel des de 32€/nit

Fins al 28/02/2017 2 comentari(s) ★★★★★☆

Fins a 7%
 Acumula-lo a la web

FNAC CUENTA VIP

Tecnologia, papeteria i llibreria FNAC

Fins al 30/03/2017 1 comentari(s) ★★★★★☆

-10%
 Ravinines gratuïtes

CulturCompletes CUPÓN

Gran varietat d'ulleres i productes de audiologia

Fins al 31/12/2017 ★★★★★☆

-2€
 Ara també amb comp.

la D'oretta CUPÓN

Descompte en els teus congelats de confiança

Fins al 30/04/2017 9 comentari(s) ★★★★★☆

-10%
 Més de 6.000 articles

L'ÒPTICA CUPÓN

Tots els productes d'òptica i audiologia

Fins al 31/12/2017 ★★★★★☆

1,90€
 Preu especial
 Tots divendres a friar

McDonald's CUPÓN

Assaboreix un deliciós McFLURRY® per molt poc

Fins al 30/03/2017 ★★★★★☆

4,90€
 Preu especial
 Fins i no gran per 0,3...

McDonald's CUPÓN

McFenà Hitjà Big Mac® / McPollo®

Fins al 30/03/2017 18 comentari(s) ★★★★★☆

-10%
 Aplicable també a...

Pans & Company CUPÓN

Et bona entrapesa es mengen a Pans & Company

Fins al 31/12/2017 ★★★★★☆

Fins a 15%
 Inclou cotxes i canot factu

SIXT ONLINE

Els millors cotxes des de 25€/dia

Fins al 31/12/2016 7 comentari(s) ★★★★★☆

10%
 A tota la botiga

TEAHOUSE CUPÓN

Tea, infusions i accessoris per al te

Fins al 31/12/2017 3 comentari(s) ★★★★★☆

-10%
 Productes frescos de la qualitat

UDON CUPÓN

Gaudeix dels millors noodles

Fins al 31/12/2016 4 comentari(s) ★★★★★☆

ANUNCIS

OFERTES

LLIBRES

Venc Enciclopèdia Jurídica Española completa, apèndixs del 1911, 1r any de publicació a 1972 i lot de llibres antics 1805/975. Ideal col·leccionista o per decorar despatxos d'avocats. Bon estat. Tel. 678215324.

DESPATX A COMPARTIR

Aragó nº 335, 1º, 80€. Sala de juntas. Tel. 610685515 – Àlvaro.

Arenys de mar. Despatx a compartir. Ideal torn d'ofici. 50 euros mensuals amb totes les despeses incloses Tel. 650006647.

Aribau 171 (Alçada París). Moderns despatxos en elegant finca antiga de l'Eixample, sala reunions comú amb altres companys. Individual 290€, compartit 200€, ADSL i despeses incloses. Tel. 932010793.

Av. Diagonal/Muntaner des de 80 €/mes. Despatx virtual, secretaria, varies sales de visita i de juntas, domiciliació, gestió correspondència, trucades, fotocòpies, wifi. Tel. 932007805.

Av. Diagonal 440/Pau Claris. Dos despatxos de 12 m2 i 11m2, en pis principal 180m2, 420 i 360€ +IVA, a/c/, aigua, llum, adsl, neteja, sala de juntas. Tel. 671091421. Jordi

Bailén/Gran Vía, finca catalogada, 11m2 con escritorio, da a patio interior. Con acceso a gran sala juntas, recepción, telefonista, wifi, limpieza y portero. 450€. Tel. 636807601.

Balmes/Avda. Diagonal, despacho de 16 m2, amueblado. Incluye a/a/c, agua, sala de juntas y office. Finca con conserje. 350,00 €/mes. Tel. 677606897.

Balmes/Mariano Cubí .Dos despatxos de 10 m2. Moblats o no. Sala Juntas i serveis comuns inclosos: aigua, cuina, escàner, calefacció, a/a, fibra opt, neteja. 375€ i 425€. Tel. 932405653.

Bufete Abogados ofrece 3 despachos amueblados en la mejor esquina del centro de Barcelona. Servicio recepcionista, impresora, etc, precio a convenir interesados enviar mail: despachosalquiler@outlook.es. Tel. 934160011.

Bruc/C. Ciento, despacho para 1 o 2 persona (20 m) en, exterior con dos balcones, a/c. Fax, adsl y Sala Juntas incluido. Tel. 678687116 o abogados@zaraguetareina.com

Casp/Sardenya, sala de treball i sala de juntas al carrer de Barcelona, per 300€/mes Tel. 686259556.

Ciutat de la justícia: Despatx 350 i 425 €/m exterior, despeses incloses, Wifi, Sala de juntas. Portabilitat Tel, fax, o nº nou. Edifici oficines, a 20 m Jutjats de Barcelona, Conserje, Seguretat 24h. Tel. 629338084.

Consejo de Ciento/Balmes. Despacho de 12m2. Sala de juntas a compartir, Tel directo, Fax, Internet, Fotocopiadora, escàner, sala de espera, servicio de limpieza, 400€. Ideal Abogado/Procurador. Teresa. Tel. 938564738.

Despacho 60 m2 amueblado a compartir muy próximo Colegio Abogados. Teléfono, Internet, fotocopiadora/escàner. Sala juntas. Climatiza-

do. Limpieza. 400€/mes + IVA. Carlos Tel 678403051.

Despachos disponibles Balmes nº 292: recepción de correo y llamadas telefónicas; fibra óptica; teléfono privado incluido (llamadas nacionales); fotocopiadora/escàner. Distintos precios y medidas. Tel. 639250329.

Doctor Pi i Molist, despacho amueblado, luminoso, con cartel exterior, delante de metro de Virrei Amat. 350€/m, gastos incluidos. Tel. 659786099.

Gran Via/Bruc i Girona. Finca modernista. Varis despatxos, servei porteria, 2 sales de juntas, sala comú amb serveis i zona arxius. Tel. 933176132. Maria Rosa.

Mallorca/Pg. de Gracia, despacho de 9m2 cerca del Colegio de Abogados, con ventana, amueblado, sala de juntas, teléfono, fax, servicio de limpieza. 400€/mes. Tel. 934876225.

Mandri, despachos disponibles, amueblado, impecable. Conserje, Secr. E. Multifunción. Incl fibra óptica, tel. llamadas nacionales, suministros y limpieza. Posibles colaboraciones. Tel. 670804813.

Mataró, incluye mobiliario, ordenador, adsl, tel., fotocopiadora, fax, sala Juntas. Centro Mataró, La Riera. Alquila sólo a Procurador/gestor/contable. 300 €/mes. Tel. 931598040.

Muntaner/Av. Diagonal, finca règia amb conserje, disponibilitat d'un despatx de 13 metres amb mobles, molt bona imatge, adsl, fax, fotocòpies, sala de juntas i visites, preu 385€/m. Tel. 610394171.

Muntaner/Travessera
Despatx virtual hores

convingudes 100€/mes. Sala de juntas, domiciliació correspondència, recepció fax. Molt bona imatge. Tel. 933682567.

Nàpols, 326, moblat, sala de juntas, subministres, secretaria, fax, sala d'espera, a/a/c, wifi, office, neteja. 300€/mes. Possibilitat de tel. i internet. Tel 934578401.

Oficina virtual exclusiva abogados. Zona prestigiosa, atención telefónica, reenvío llamadas, recepción correo, sala de juntas, recepción de visitas, wifi, posibilidad de colaboración. Tel 665777423.

Pau Claris/Provença, inclou aigua, llum, gas, sala de juntes, neteja, cuina, adsl, a/a propi i calefacció. possibles col·laboracions. 300€/mes. Tel. 692030579/646796749.

Pg. de Gràcia/Av. Diagonal, finca regia. Despatx amb tots els serveis inclosos per 375€. Tel 932426252.

Rbla.Catalunya,98 5º1ª, 12m2 posibilidad ubicar dos puestos de trabajo, recepcionista, 2 salas juntas, ADSL, WIFI, impreso, consumibles, posibilidad colaboración. Opcional secre/staff 932425571.

Rambla Catalunya/Valencia. Se alquilan puestos de trabajo a partir de 180€ y despachos de varias medidas. Muy luminosos, disponibilidad salas de juntas, limpieza, wifi, aire acondicionado. Tel. 932153211.

Rbla. Catalunya/Mallorca. 14 m2. A/a, aigua, llum, wifi, adsl, sala reunions, office, sala d'espera, opció fax. Pk opcional. Conserje i ascensor. 650€+IVA. Tel. 934070713.

Roger de Llúria/Provença. Es lloga despatx exterior i amb terrassa. Serveis de secre-

taria, sala juntes, a/a, neteja, fotocopies, etc. 400€. Possibilitat de col·laboració. Tel. 616935036 Montse.

Roger Llúria esq. Caspe. Alquilo 3 despachos con uso Sala de Juntas, baño y Office. Para economistas, y/o abogados (NO Civil, Mercantil, Fiscal o Laboral). Impecable y buen precio. Tel. 639754615.

Ronda Sant Antoni 16. Despeses a compartir: electricitat, telèfon, fax, fotocopiadora, etc). Despatx: 305€. Despeses 250€. Tel. 663425364.

Ronda Universidad/Pl. Catalunya, Despacho individual en Bufete señorial. Finca regia con gran sala de juntas común. Fibra y limpieza incl. Muy céntrico. 220€/mes. Tel. 933013366.

Trav. de Gràcia/Aribau, de 8 fins a 25m2. Des de 250€, inclosa llum, wifi, impressora, telèfon. Preferiblement laboralistes amb cartera, possible col·laboració. Tel. 938299209.

Trav. de les Corts, cercano a Ciudad Judicial, 8 m2, suministros, ADSL, Fax, limpieza, recepción, sala de juntas; 275 €/mes posibilidad de colaboración. Tel. 636343910.

Travesera/Vía Augusta, procuradores, economistas, gestores, etc. Servicio recepción, wifi, limpieza, 450+ IVA contacto Mario 607970384.

Urquinaona/Roger de Llúria, despacho exterior 14m2, archivo 4m2, mesa para secretaria, sala juntas, wifi fibra, fax, escáner, fotocopiadora, suministros y limpieza por 600 €. Yolanda Tel. 696459426.

València/Pg. Gràcia. Finca regia i conserge. Excel·lent

imatge, recent reformat. Exterior, alt i lluminós. Tots els serveis. Moblats/diferents preus. Possibilitat de col·laboració. Tel. 652583534-651663444.

Valencia/Rbla. Catalunya, despacho virtual o con uso, con todos los servicios, recepción de llamadas, notificaciones, correspondencia, Fax. Desde 60€/mes. Tel. 669206794.

Vía Laietana/ Urquinaona. Despacho virtual. 2 Salas de Juntas. Domiciliación, gestión de correspondencia y notificaciones, fax, fotocopiadora, wifi, conserje. 50€/mes. Tel. 670885724.

Vía Laietana/Urquinaona, despatx exterior de 14m2 en finca catalogada. reformat. Últim despatx disponible. 430 €+iva. Inclou aigua, llum, c/, neteja, fibra opt, sala juntes, cuina. Tel. 620340854.

DESPATX PER LLOGAR I VENDA

Alquiler de despachos individuales. En Avda. Diagonal/ Paseo de Gracia. En edificio representativo y señorial, catalogado, varios despachos individuales disponibles, exteriores, no amueblados. Tel. 658637296.

Per jubilació, lloguer de despatx, Aragó, 250 (Balnes/Rambla Catalunya). Tres despatxos moblats, + sala de juntes i serveis. c/a/a. Preu a convenir. Tel. 629687929.

Alquilo despacho, Roger de Llúria/Mallorca, frente ICAB, 95 m2, 6 salas, baño a estrenar, calefacción, parque, puerta blindada, en alta luz, gas y agua, conserje, 1.200€/mes. Tel. 626268726.

Llugo local perfecte estat 45 m2. Exterior, a peu de carrer,

davant de jardí, amb lavabo i magatzem. Aparador i porta de vidre. Persiana metàl·lica de seguretat enrotllable. Horta-Guinardó. Tel. 932158302.

COL-LABORACIONS

Abogada con 12 años de experiencia se ofrece para colaboraciones en materias de derecho civil. Tel. 619490046.

Abogada con más de diez años en ejercicio, con despacho en Barcelona, y experiencia en procesal, civil y penal, se ofrece para colaboraciones y sustituciones en vistas. 610430108, anaperez@icab.es

Abogada con experiencia en derecho laboral, tributario, civil general y familia se ofrece para hacer colaboraciones o sustituciones con otros despachos. Rebeca Tel. 606536047.

Abogada brasileña colegiada en Brasil, Portugal y Barcelona ofrece colaboración profesional especialmente para temas de derecho brasileño y portugués. 665975426 maria8429@oab-sc.org.br

Abogada con despacho, experiencia en procesal, extranjería, laboral, y civil se ofrece para colaboraciones y sustituciones en vistas. Tel. 640130911 cristina. aguilar@icab.cat http://cristinaaguilar.com

Abogada ejerciente busca espacio en despacho para alquilar, y posibles colaboraciones, no necesario. Zona de Calella y Pineda de Mar. Tel. 620681862.

Abogada especializada en derecho laboral, se ofrece para colaboraciones y/o sustituciones para despachos

que deseen ofrecer esta disciplina. Tel. 626434084.

Abogado especialista en accidentes de tráfico, 35 años de experiencia, se ofrece para colaborar con otros despachos en esta materia. Tel. 629189583.

Abogado con 8 años de experiencia ofrece colaboración en civil, laboral y extranjería. Remuneración y condiciones a convenir. Tel. 691813874.

Abogado senior especializado en derecho civil y laboral se ofrece para colaboraciones y sustituciones en vistas. Remuneración y condiciones a convenir. Tel. 639180585.

Abogado especializado en Laboral, con amplia experiencia se ofrece para colaboraciones, sustituciones, asesoramiento y cualquier otra gestión de la forma que se acuerde. pguerrero@icab.cat

Abogado, ofrece servicios para Colaboraciones y Sustituciones en asuntos Penales, de Extranjería y Administrativos. Tel. 686815927.

Abogado con despacho propio y amplia experiencia en Laboral, Civil y Familia, se ofrece para colaboraciones con otros despachos y/o sustituciones de la forma que se acuerde. pguerrero@icab.cat. Tel. 630382646.

Abogado Fiscalista con dilatada experiencia y despacho propio se ofrece para colaboraciones en Asesoramiento, Planificación y Gestión Fiscal y Tributaria. Tel. 600084868.

Advocada amb despatx a Badalona, s'ofereix per col·laborar en assumptes de dret de família, ad-

ministratiu, estrangeria i servei de gestoria. Tel. 9318229343/640795820.

Advocada amb despatx propi s'ofereix per col·laborar en assumptes de dret bancari, civil i família, així com tot tipus de tràmits relacionats amb la gestoria fiscal i laboral. Tel. 646976763.

Advocada i Economista situada al centre de Barcelona s'ofereix per a realitzar col·laboracions amb despatxos. Especialitats: Mercantil. Societats. Màrqueting i Comunicació. Tel. 619570625.

Advocada Sènior de 33 anys, processal, família i hipotecari. Ofereixo col·laboracions i/o substitucions en aquests àmbits. Despatx propi. Tel. 696549498.

Advocada TIC s'ofereix per col·laboracions externes en assumptes TIC, traduccions de castellà/català a anglès. Tel. 652940027.

Advocada amb despatx propi i experiència en dret penal i família, ofereix col·laboracions. Tel. 666391099.

Advocada s'ofereix per tot tipus de col·laboracions, inclosos tràmits i gestions de gestoria/assessoria n.garcia@iba.cat. Tel. 606659526.

Advocada amb 12 anys d'experiència s'ofereix per a substitucions a judicis i altres actuacions judicial en matèria civil i penal, arreu de Catalunya, per seguiment d'expedients. Mercè. Tel. 675812488.

Advocat Generalista experiència i despatx a Girona fa mes de 20 anys, s'integraria o col·laboraria amb despatx de Barcelona amb interessos a Girona o província, Josep. Tel. 619332859.

Advocat amb experiència i despatx propi cerca col·laboracions o similar amb altres companys o despatxos. Experiència en Laboral, Estrangeria i Successions. Tel. 639790489.

Despacho especializado en procesal, civil, mercantil y familia, se ofrece para colaborar en dichas materias. Contactar con Sr. Dídac Carrillo. Tel. 932155695/dcarrillo@dc-abogados.com

Se ofrecen colaboraciones en materia de Derecho Penal, Laboral, Extranjería, RRHH. También experiencia docente en dichas materias. Tel. 681253411.

DIVERSOS

Vendo. Casa en Nahuja-cerca Puigcerda-. Diseño inteligente, Agradable y confortable. 600m2. Parcela 1.200m2. En la entrada del pueblecito. Vistas preciosas. Contactar salefor2020@gmail.com

Alquiler de sala para todo tipo de fiestas infantiles o para adultos en Badalona, máximo 50 personas, totalmente equipada y decorada, Desde 59 euros tardes de 16:30 a 21h. Andrea 605909420.

Venc parcel·la per a construir típica casa ceretana aïllada, de 3 habitacions, 3 banys, amb jardí, a Angostrine, situada a 4 km de Puigcerdà. Directe de propietari. Tel. 639198553.

Venc pis al Poble Nou, finca nova. 70m2 aprox. 2 hab. bany, menjador i cuina. Amb terrassa. Per entrar a viure. Molt a prop de Rambla Poble Nou. 330.000€. Tel. 669641657.

Venc plaça de Pàrquing per cotxe gran, a la zona alta de Barcelona, situada al pàrquing de la Teknon. Preu 30.000€ (negociables). Tel. 616615966.

Compartiría ático, por poco uso (amueblado de lujo), en Madrid a 700 m de Atocha, en zona del Retiro-Sur, con colegiado/a que lo precise por realizar frecuentes estancias. Tel. Miguel 619000803.

Regalo 10 gravats humorístics sobre escenes judicials 'd'Honoré Daumier' i 6 fotografies artístiques en blanc i negre de l'interior del Palau de Justícia, tots emmarcats. Tel. 609478558.

Traducciones juradas y jurídicas: alemán, inglés, francés. Redacción correspondencia. Interpretaciones simultáneas en reuniones y conferencias. Tel. Outsourcing. Tel. 639209100.

DEMANDES

DESPATX A COMPARTIR

Vilafranca del Penedès. Busco despatx per compartir a Vilafranca del Penedès. Mireia. Tel. 654643930.

Se busca abogado o economista con cartera de clientes propia para compartir despacho/posible asociación. Somos abogados y Dir. RRHH especial en derecho laboral. Gestión/procesa jaranda@icab.cat Tel. 659339651.

Advocats joves per iniciar junts la cerca d'un despatx per llogar. Idealment, seria a compartir entre 3-4 persones i com a màxim 250€ amb els subministres inclosos. Tel. 679892180.

Despacho de abogados del Maresme se ofrece para colaboraciones profesionales con otros despachos en asuntos de ámbito civil, penal y laboral. Tel. 937612507.

Buscamos compañero(a) con especialidad en Mercantil, Societario, Corporate & Investment. Vinculación al despacho como colaborador/abogado freelance para asesoría a Startups/Inversores. ana.vega@icab.cat

Co-working per advocats, busquem professionals que vulguin un despatx al centre de BCN. despatx individual o col·lectiu a una finca regida de Antoni Gaudi. participa al nostre network de col·laboradors. Tel. 937421056.

Compañero/a interesado/a en colaborar con un despacho dedicado a la gestión de procedimientos de reclamación de cantidad, monitorios, verbales y ordinarios, etc. Tel. 625182821.

Bufete Perera. Necesitamos edificios en venta en Barcelona. No importa estado o precio. Para más información contactar con Rosa 606.325.105 / rosa@bufeteperera.es

Despacho + de 25 prof. busca colaborac/integración con Abog/a individual con peq estruct. personal o Despacho pequeño especializado (boutique legal) para ampliar servicios. asandez@etl.es y 932000149.

Administrador de Fincas colegiado compra cartera de propiedad horizontal y/o propiedad vertical. Barcelona y área metropolitana. Discreción y solvencia acreditada. Interesados llamar al 646207662.

FIRA DE L'OCUPACIÓ ICAB 2017

DIJOUS, 27 D'ABRIL
10 a 19 h.

**CENTRE DE FORMACIÓ
I PATI de COLUMNES
DE L'ICAB**

UNIM SINERGIES, CONNECTEM TALENTS

- Entrevistes amb despatxos i altres entitats · Lliurament de currículums
- Assessorament personal en elaboració de currículums i com enfocar una entrevista
- Assessorament personal en crear o consolidar el teu propi despatx
- Tallers de LinkedIn
- Tallers sobre experiències innovadores
- Taller Perquè una Societat Professional d'advocats i advocades
- Espai de Networking

OBSEQUI
CODI CIVIL DE CATALUNYA,
EDITAT PER
TIRANT LO BLANCH

Per a més informació i inscripcions www.icab.cat
Contacta amb nosaltres per correu electrònic a firaocupacio@icab.cat

El mejor software de gestión de expedientes

Gestión de
contactos

Gestión de
expedientes

Control
documental

Control de
tiempos y costes

Facturación
y contabilidad

kmaleon

Ramon

He pensado en cambiar el programa del Despacho. ¿Alguna idea chicos? 😊 ✓

Carlos

Ufff yo no te recomiendo el mío, me da problemas y el servicio es fatal 😞 ✓

Marisa

Conoces Kmaleon?? Trabajo con varios procuradores que lo usan y parecen muy contentos 😎 ✓

Ramon

Kmaleon?? 😲 eso es un programa de gestión de expedientes ?? ✓

Marisa

Si, Ramon. Es el que usan en el Bufete de Cristina y en la asesoría de Aurora! ✓

Carlos

Marisa tiene razón, todo el mundo habla bien de Kmaleon! 😊 😊 😊 ✓

Cuando lo conozcas... ¡Lo recomendarás!

902 15 21 27
www.levelprograms.com

LEVEL
PROGRAMS